ॐ श्रीगणेशाय नमः ॐ [illegible] ॐ यस्यज्ञानदयासिंधोरगाधस्यानघागुणाः सेव्यता
अ मक्षयोधीराःसश्रियेचामृतायच १ समाहृत्यान्यतंत्राणिसंक्षिप्तैःप्रतिसंस्कृतैः संपूर्णमु
को च्यतेवर्गैर्नामलिंगानुशासनं २ प्रायशोरूपभेदेनसाहचर्याच्चकुत्रचित स्त्रीपुंनपुंसकंज्ञे
१ यंतद्विशेषविधेःक्वचित ३ भेदाख्यानायनद्वंद्वोनैकशेषोनसंकरः
कृतोत्रभिन्नलिंगानामनुक्तानांक्रमादृते ४ त्रिलिंग्यांत्रिष्वितिपदंमि
थुनेतुद्वयोरिति निषिद्धलिंगंशेषार्थंत्वंताथादिनपूर्वभाक ५ स्वर
व्ययंस्वर्गनाकत्रिदिवत्रिदशालयाः सुरलोकोद्योदिवौद्वेस्त्रियांक्लीवेत्रि
विष्टपं ६ ह्रौ मानि ९ अमरानिर्जरादेवास्त्रिदशाविबुधाःसुराः
सुपर्वाणःसुमनसःत्रिदिवेशादिवौकसः आदितेयादिविषदोलेखाअ
दितिनंदनाः आदित्याऋभवोस्वप्नाअमर्त्याअमृतांधसः बर्हिर्मुखाःक्रतुभुजोगीर्वाणादान
वारयः वृंदारकादैवतानिपुंसिवादेवतास्त्रियां २९ देव मानि आदित्यविश्ववसवस्तु
षिताभास्वरानिलाः महाराजिकसाध्याश्चरुद्राश्चगणदेवताः गण वना नि विद्याधरा १

प्सरोयक्षरक्षोगंधर्वकिन्नराः पिशाचोगुह्यकःसिद्धोभूतोमीदेवयोनयः दे योनि मानि अ
सुरादैत्यदैतेयदनुजेंद्रारिदानवाः शुक्रशिष्यादितिसुताःपूर्वदेवाःसुरद्विषः १९ असु ना
मानि सर्वज्ञःसुगतोबुद्धोधर्मराजस्तथागतः समंतभद्रोभगवान्मारजिल्लोकजिज्जिनः ष
१८
डभिज्ञोदशबलोऽद्वयवादीविनायकः मुनींद्रःश्रीघनःशास्तामुनिःशाक्यमुनिस्तुयः सशा
क्यसिंहःसर्वार्थसिद्धःशौद्धोदनिश्चसः गौतमश्चार्कबंधुश्चमायादेवीसुतश्चसः १ शाक्य
मु नाम ब्रह्मात्मभूःसुरज्येष्ठःपरमेष्ठीपितामहः हिरण्यगर्भोलोकेशःस्वयंभूश्चतुरान
नः धाताब्जयोनिर्द्रुहिणोविरिंचिःकमलासनः स्रष्टाप्रजापतिर्वेधाविधाताविश्वसृड्विधिः
शतानंदःशतधृतिःस्थविरोहंसवाहनः २५ ब्रह्म मानि विष्णुर्नारायणःकृष्णोवैकुंठोवि
ष्टरश्रवाः दामोदरोहृषीकेशःकेशवोमाधवःस्वभूः दैत्यारिःपुंडरीकाक्षोगोविंदोगरुडध्वजः
पीतांबरोऽच्युतःशार्ङ्गीविष्वक्सेनोजनार्दनः उपेंद्रइंद्रावरजःचक्रपाणिःचतुर्भुजः पद्मना
भोमधुरिपुर्वासुदेवस्त्रिविक्रमः देवकीनंदनःशौरिःश्रीपतिःपुरुषोत्तमः वनमालीब
लिध्वंसीकंसारातिरधोक्षजः विश्वंभरःकैटभजिद्विधुःश्रीवत्सलांछनः ३९ पुराणपुरु

षोडशाद्रोस्त्रिप्रायीगदाग्रजः ४२ कृष्ण मानि वसुदेवोस्यजनकः सएवानकदुंदुभिः
बलभद्रः प्रलंबघ्नो बलदेवोच्युताग्रजः रेवतीरमणो रामः कामपालो हलायुधः नीलांब
रो रौहिणेयस्तालांको मुसली हली संकर्षणः सीरपाणिः कालिंदीभेदनो बलः १० हलध
नाम मदनो मन्मथो मारः प्रद्युम्नो मीनकेतनः कंदर्पो दर्पको नंगः कामः पंचशरः स्मरः शंब
रारिर्मनसिजः कुसुमेषुरनन्यजः पुष्पधन्वा रतिपतिर्मकरध्वज आत्मभूः ११ ब्रह्मसूर्जष
केतुः स्यादनिरुद्ध उषापतिः ४ मनि उनाम लक्ष्मीः पद्मालया पद्मा कमला श्रीर्हरिप्रिया ६
शंखो लक्ष्मीपतेः पांचजन्यः चक्रं सुदर्शनः १ कौमोदकी गदा १ खड्गो नंदकः १ कौस्तुभो मणिः १
गरुत्मान् गरुडस्तार्क्ष्यो वैनतेयः खगेश्वरः नागांतको विष्णुरथः सुपर्णः पन्नगाशनः ९ गरु ना
म शंभुरीशः पशुपतिः शिवः शूली महेश्वरः ईश्वरः शर्व ईशानः शंकरश्चंद्रशेखरः भूतेशः खं
डपरशुर्गिरीशो गिरिशो मृडः मृत्युंजयः कृत्तिवासाः पिनाकी प्रमथाधिपः उग्रः कपर्दी श्रीकंठः
शितिकंठः कपालभृत् वामदेवो महादेवो विरूपाक्षस्त्रिलोचनः कृशानुरेताः सर्वज्ञो धूर्जटि
नीललोहितः हरः स्मरहरो भर्गस्त्र्यंबकस्त्रिपुरांतकः गंगाधरोंधकरिपुः क्रतुध्वंसी वृषध्वजः व्यो

मकेशोभवोभीमःस्थाणूरुद्रउमापतिः ४८ महा वनाम कपर्दोस्यजटाजूटः १ पिनाको
जगवंधनुः १ प्रमथाःस्युःपारिषदः २ ब्राम्हीत्याद्यास्तुमातरः १ भूतिर्विभूतिरैश्वर्यमणि
मादिकमष्टधा ३ उमाकात्यायनीगौरीकालीहैमवतीश्वरी शिवाभवानीरुद्राणीशर्वाणी
सर्वमंगला अपर्णापार्वतीदुर्गामृडानीचंडिकांबिका जगन्माताभैरवीचसतीदाक्षायणी
तथा गणांबिकादेवदेवीआर्याचकुलनायिका २५ भवा नाम विनायकोविघ्नराजद्वै
मातुरगणाधिपाः अप्येकदंतहेरंबलंबोदरगजाननाः ८ गणे नाम कार्तिकेयोमहा
सेनःशरजन्माषडाननः पार्वतीनंदनःस्कंदःसेनानीरग्निभूर्गुहः बाहुलेयस्तारकजि
द्विशाखःशिखिवाहनः षाण्मातुरःशक्तिधरःकुमारःक्रौंचधारणः १२ कुमा नामानि इंद्रो
मरुत्वान्मघवाबिडौजाःपाकशासनः वृद्धश्रवाःसुनासीरःपुरुहूतःपुरंदरः जिष्णुर्लेखर्ष
भःशक्रःशतमन्युर्दिवस्पतिः सुत्रामागोत्रभिद्वज्रीवासवोवृत्रहावृषः वास्तोष्पतिःसुरपतिः
बलारातिःशचीपतिः जंभभेदीहरिहयःस्वाराण्नमुचिसूदनः संक्रंदनोदुश्च्यवनःतुराषा
ण्मेघवाहनः आखंडलःसहस्राक्षऋभुक्षाः ३५ इं नाम तस्यतुप्रियापुलोमजाशचीइंद्राणीइ

नगरीत्वमरावती १ हय उच्चैःश्रवाः सूतो मातलिः १ नंदनं वनं १ स्यात्प्रासादो वैजयंतः १ ज
यंतः पाकशासनिः २ ऐरावतोभ्रमातंगैरावणाभ्रमुवल्लभाः ४ ऐराव नाम ह्रादिनी वज्र
मस्त्रीस्यात्कुलिशंभिदुरंपविः शतकोटिः स्वरुः शंबो दंभोलिरशनिर्द्वयोः १० वज्र म व्योम
यानं विमानोस्त्री २ नारदाद्याः सुरर्षयः २ स्यात्सुधर्मा देवसभा १ पीयूषममृतं सुधा ३ मं
दाकिनी वियद्गंगा स्वर्नदी सुरदीर्घिका ४ गंगा म मेरुः सुमेरुर्हेमाद्री रत्नसानुः सुरालयः
५ सुमे नाम पंचैते देवतरवो मंदारः पारिजातकः संतानः कल्पवृक्षश्च पुंसि वा हरिचंदनं
५ देवष्टृ नाम सनत्कुमारो वैधात्रः २ स्वर्वैद्यावश्विनीसुतौ नासत्यावश्विनौ दस्रावाश्विनेयौ च
तावुभौ ६ स्त्रियां बहुष्वप्सरसः स्वर्वेश्या उर्वशीमुखाः २ हाहा हूहूश्चैवमाद्या गंधर्वास्त्रि
दिवौकसां २ देवग नाम अग्निर्वैश्वानरो वह्निर्वीतिहोत्रो धनंजयः कृपीटयोनिर्ज्वलनो जा
तवेदास्तनूनपात् बर्हिः शुष्मा कृष्णवर्त्मा शोचिष्केश उषर्बुधः आश्रयाशो बृहद्भानुः कृशानुः पाव
कोनलः रोहिताश्वो वायुसखः शिखावानाशुशुक्षणिः हिरण्यरेता हुतभुग्दहनो हव्यवाहनः
सप्तार्चिर्दमुनाः शुक्रः चित्रभानुर्विभावसुः शुचिरप्पित्तं ३४ और्वस्तु वाडवो वाडवानलः २ वह्ने

अग्निकीगर्मी

नल म वह्नेर्द्वयोर्ज्वालकीलावर्चिर्हेतिःशिखास्त्रियां ५ ज्वा नाम त्रिषुस्फुलिंगोग्निकणः
२ संतापःसंज्वरःसमौ २ धर्मराजःपितृपतिःसमवर्तीपरेतराट् कृतांतोयमुनाभ्राताशमनो
यमराड्यमः कालोदंडधरःश्राद्धदेवोवैवस्वतोंतकः १४ प्रेताधिपःपाशहस्तःकीनाशोमृत्युरर्के
जः १९ यम म राक्षसःकौणपःक्रव्यात्क्रव्यादोस्रपआशरः रात्रिंचरोरात्रिचरःकर्बुरोनिक
षात्मजः यातुधानःपुण्यजनोनैरृतोयातुरक्षसी १५ राक्ष नाम प्रचेतावरुणःपाशीयाद
सांपतिरप्पतिः ५ श्वसनःस्पर्शनोवायुर्मातरिश्वासदागतिः पृषदश्वोगंधवहोगंधवाहानिला
शुगाः समीरमारुतमरुज्जगत्प्राणसमीरणाः नभस्वद्वातपवनपवमानप्रभंजनाः २० वायुना
म प्रकंपनस्तुसमिरोझंझावृष्टिःसलोमरुत १ हृत्पायुनाभिकंठगतसर्वसंधिगताःक्रमात
प्राणापानसमानोदानव्यानाःपंचवायवः शरीरस्थाइमे ५ रंहस्तरसीतरयःस्यदः जवो ५ पणी
ग्रंत्वरितंलघुक्षिप्रमरंद्रुतं सत्वरंचपलंतूर्णमविलंबितमाशुच ११ सततानारताश्रांतसंतता
विरतानिशं नित्यानवरताजस्रमप्य ५ सेताभ यातिशयोभरः प्रतिवेलभृशात्यर्थातिमात्रो
द्गाढनिर्भरं तीव्रैकांतनितांतानिगाढबाढदृढानिच १२ वङ्न क्लीवेशीघ्राद्यसत्वेस्यात्त्रिषु

अ
को
५

षांसद्मगामियत् कुवेरस्त्र्यंबकसखोयक्षराड्गुह्यकेश्वरः मनुष्यधर्माधनदोराजराजोधनाधिपः
किंनरेशोवैश्रवणःपौलस्त्योनरवाहनः यक्षैकपिंगैडविलश्रीदःपुण्यजनेश्वरः कुवे नाम १७
अस्योद्यानंचैत्ररथः १ पुत्रस्तुनडकूवरः १ कैलासःस्थानं १ अलकापूः १ विमानंतुपुष्पकं १ स्या
त्किन्नरःकिंपुरुषस्तुरंगवदनोमयुः ४ निधिर्नाशेवधिःभेदाःशंखपद्मादयोनिधेः १ महापद्म
श्चपद्मश्चशंखोमकरकच्छपौ मुकुंदकुंदनीलश्चखर्वश्चनिधयोनव ९ इत्यम कोशस्य स्वर्गकां
डस्वर्गःप्र मः १ द्योदिवौद्वेस्त्रियामभ्रंव्योमपुष्करमंबरं नभोंतरिक्षंगगनमनंतंसुरवर्त्म
खं वियद्विष्णुपदंवातुपुंस्याकाशविहायसी तारापथश्चमेघाध्वांतरिक्षंमहाबिलं २० दिशः
तुककुभःकाष्ठाआशाश्चहरितश्चताः ५ दिक म प्राच्यवाचीप्रतीच्यस्ताःपूर्वदक्षिणपश्चिमाः
३ उत्तरादिगुदीचीस्यात १ दिश्यंतुत्रिषुदिग्भवे १ इंद्रोवह्निःपितृपतिःनैरृतोवरुणोमरुत
कुवेरईशःपतयःपूर्वादीनांदिशांक्रमात ८ ऐरावतःपुंडरीकोवामनःकुमुदोंजनः पुष्पदंतःसा
र्वभौमःसुप्रतीकश्चदिग्गजाः ऐराव नाम क्लीवेव्ययंत्वपदिशंदिशोर्मध्येविदिक्स्त्रियां २ अ
भ्यंतरंत्वंतरालं २ चक्रवालंतुमंडलं २ अभ्रंमेघोवारिवाहस्तनयित्नुर्बलाहकः धाराधरोजल

धरस्तडित्वान्वारिदोंबुभृत् घनजीमूतमुदिरजलमुग्धूमयोनयः १५ मेघ म कादंबिनीमे
घमाला २ त्रिषुमेघभवेभ्रियं १ स्तनितंगर्जितंमेघनिर्घोषेरसितादिच ४ गर्जित म शंपाश
तह्रदाह्रादिन्यैरावत्यःक्षणप्रभा तडित्सौदामिनीविद्युच्चंचलाचपलापिच ९ स्फूर्जथुर्वज्रनि
र्घोषःमेघज्योतिरिरंमदः २ इंद्रायुधंशक्रधनुः २ तदेवऋजुरोहितं १ वृष्टिर्वर्षंतद्विघाते
वग्राहावग्रहौसमौ २ धारासंपातआसारः शीकरोंबुकणःस्मृतः वर्षोपलस्तुकरकः २ मेघ
छन्नेह्निदुर्दिनं १ अंतर्धाव्यवधापुंसित्वंतर्धिरपवारणं अपिधानतिरोधानपिधानाच्छादनानि
च ८ हिमांशुश्चंद्रमाश्चंद्रइंदुःकुमुदबांधवः विधुःसुधांशुःशुभ्रांशुरोषधीशोनिशापतिः अब्जो
जैवात्रिकःसोमोग्लौर्मृगांकःकलानिधिः द्विजराजःशशधरोनक्षत्रेशःक्षपाकरः २० चंद्र म
कलातुषोडशोभागः १ बिंबोस्त्रीमंडलंत्रिषु २ भित्तंशकलखंडेवापुंस्यर्धोर्धंसमेंशके १ चंद्रि
काकौमुदीज्योत्स्ना ३ प्रसादस्तुप्रसन्नता २ कलंकांकौलांछनंचचिह्नंलक्ष्मचलक्षणं ६ सु
षमापरमाशोभाशोभाकांतिर्द्युतिःछविः ४ अवश्यायस्तुनीहारः २ तुषारस्तुहिनंहिमं प्राले
यंमिहिकाचा ५ थहिमानीहिमसंहतिः २ शीतंगुणे १ तद्वदर्थाःसुषीमःशिशिरोजडः तुषारः

शीतसंःशीतोहिमःसमान्यलिंगकाः १ ध्रुवऔत्तानपादिःस्यात् २ अगस्त्यःकुंभसंभवः ३ मै
त्रावरुणिरस्यैवलोपामुद्रासधर्मिणी १ नक्षत्रमृक्षंभंताराताराकाप्युडुवास्त्रियां ६ दाक्षायण्या
श्विनीत्यादितारा १ अश्वयुगश्विनी २ राधाविशाखा २ पुष्येतुसिध्यतिष्यौ ३ श्रविष्ठासमाधनिष्ठा
२ स्युःप्रोष्ठपदाभाद्रपदाःस्त्रियः २ मृगशीर्षंमृगशिरःतस्मिन्नेवाग्रहायणी ३ इल्वलास्तच्छिरोदे
शेताराकानिवसंतियाः १ बृहस्पतिःसुराचार्योगीर्पतिर्धिषणोगुरुः जीवआंगिरसोवाचस्पतिश्चित्र
शिखंडिजः ९ शुक्रोदैत्यगुरुःकाव्यउशनाभार्गवःकविः ६ अंगारकःकुजोभौमोलोहितांगोम
हीसुतः ५ रौहिणेयोबुधःसौम्यः ३ समौसौरिशनैश्चरौ २ शनिर्मंदोपंगुकालोछायापुत्रोसितः
चसः ८ तमस्तुराहुःस्वर्भानुःसैंहिकेयोविधुंतुदः ५ सप्तर्षयोमरीच्यत्रिमुखाश्चित्रशिखंडिनः २
राशीनामुदयोलग्नं १ तेतुमेषवृषादयः १ सूरसूर्यार्यमादित्यद्वादशात्मदिवाकराः भास्कराहस्क
रब्रध्नप्रभाकरविभाकराः भास्वद्विवस्वत्सप्ताश्वहरिदश्वोष्णरश्मयः विकर्तनार्कमार्तंडमिहि
रारुणपूषणः द्युमणिस्तरणिर्मित्रश्चित्रभानुर्विभावसुः विरोचनोग्रहपतिस्त्विषांपतिरहर्पतिः
भानुर्हंसःसहस्रांशुस्तपनःसवितारविः कर्मसाक्षीजगच्चक्षुरंशुमालीत्रयीतनुः प्रद्योतनोदिनम

णिःखद्योतोलोकबांधवः शूरोपिस्याद्धामनिधिः पद्मिनीकांतइत्यपि ४८
माठरःपिंगलोदंडश्चंडांशोःपारिपार्श्वकाः २ सूर्यसूतोऽरुणोऽनूरुःकाश्यपिर्गरुडाग्रजः ५ प
रिवेषस्तुपरिधिरुपसूर्यकमंडले ४ किरणोस्रमयूखांशुगभस्तिघृणिधृष्णयः भानुःकरो
मरीचिःस्त्रीपुंसयोर्दीधितिःस्त्रियां ११ स्युःप्रभारुग्रुचिस्त्विड्भाभाश्छविद्युतिदीप्तयः रोचिःशो
चिरुभेक्लीबे ११ प्रकाशोद्योतआतपः ३ कोष्णंकवोष्णंमंदोष्णंकदुष्णंत्रिषुतद्वति तिग्मंती
क्ष्णंखरंतद्वत् ३ मृगतृष्णामरीचिका २ इत्यम को व्योमदिग्वर्गौद्वितीयः २ ॐकालोदि
ष्टोप्यनेहापिसमयोप्य ४ थपक्षतिः प्रतिपद्द्वेइमेस्त्रीत्वेतदाद्यास्तिथयोद्वयोः घस्रोदिनाह्नी
वातुक्लीबेदिवसवासरौ ५ प्रत्यूषोऽहर्मुखंकल्यमुषःप्रत्युषसीअपि प्रभातंच ६ दिनांते
तुसायंसंध्यापितृप्रसूः २ प्राह्णापराह्णमध्याह्नास्त्रिसंध्यमथशर्वरी निशानिशीथिनीरात्रि
स्त्रियामाक्षणदाक्षपा विभावरीतमस्विन्यौरजनीयामिनीतमी १२ तमिस्रातामसीरात्रिः १
ज्योत्स्नीचंद्रिकयान्विता १ आगामिवर्तमानाहर्युक्तायांनिशिपक्षिणी १ गणरात्रंनिशाब
ह्वः १ प्रदोषोरजनीमुखं १ अर्धरात्रनिशीथौद्वौद्वौयामप्रहरौसमौ २ सपर्वसंधिःप्रतिपत्पंच

अ
को
६

दर्शप्रतिपदंतरं १ पक्षांतौ पंचदश्यौ द्वे पौर्णमासी तु पूर्णिमा २ कलाहीने सानुमतिः १ पूर्णे राका
निशाकरे १ अमावस्या त्वमावास्या दर्शः सूर्येंदुसंगमः ४ सा दृष्टेंदुः सिनीवाली १ सा नष्टेंदु
कला कुहूः १ उपरागो ग्रहो राहुग्रस्ते त्विंदौ च पूष्णि च सोपप्लवोपरक्तौ द्वौ २ अग्न्युत्पात उपाहितः
एकयोक्त्या पुष्पवंतौ दिवाकरनिशाकरौ १ अष्टादश निमेषास्तु काष्ठा त्रिंशत्तु ताः कला १ तास्तु २
त्रिंशत्क्षणः १ ते तु मुहूर्तो द्वादशास्त्रियां १ ते तु त्रिंशदहोरात्रः १ पक्षस्ते दश पंच च १ पक्षौ पूर्वाप
रौ शुक्लकृष्णौ १ मासस्तु तावुभौ द्वौ द्वौ माघादिमासौ स्यादृतुः १ तैरयनं त्रिभिः अयने द्वे गति
रुदग्दक्षिणार्कस्य वत्सरः १ समरात्रिंदिवे काले विषुवद्विषुवं च तत् २ पुष्ययुक्ता पौर्णमासी
पौषी मासे तु यत्र सा नाम्ना स पौषो १ माघाद्याश्चैवमेकादशापरे मार्गशीर्षे सहा मार्ग आग्रहाय
णिकश्च सः ४ पौषे तैष सहस्यौ द्वौ २ तपा माघे २ थ फाल्गुने स्यात्तपस्यः फाल्गुनिकः ३ स्या
च्चैत्रे चैत्रिको मधुः ३ वैशाखे माधवो राधो ३ ज्येष्ठे शुक्रः शुचिस्त्वयं आषाढे २ श्रावणे तु स्यान्न ३
भाः श्रावणिकश्च सः ३ स्युर्नभस्य प्रौष्ठपद भाद्र भाद्रपदाः समाः ४ स्यादाश्विन इषोप्याश्वयुजोपि स्या
त्तु कार्तिके बाहुलोर्जौ कार्तिकिको ४ हेमंतः शिशिरोऽस्त्रियां १ वसंते पुष्पसमयः सुरभी ३ ग्रीष्म

६

ऋष्यकः निदाघउष्णोपगम उष्ण ऊष्मागमस्तपः १ स्त्रियां प्रावृट् स्त्रियां भून्नि वर्षा २ अथ शरत् स्त्रि
यां १ षडमी ऋतवः पुंसि मार्गादीनां युगैः क्रमात् १ संवत्सरो वत्सरो ऽब्दो हायनो ऽस्त्री शरत्समाः ६
मासेन स्यादहोरात्रः पैत्रो १ वर्षेण दैवतः १ दैवे युगसहस्रे द्वे ब्राह्मः १ कल्पौ तु तौ नृणां १ मन्वंत
रं तु दिव्यानां युगानामेकसप्ततिः १ संवर्तः प्रलयः कल्पः क्षयः कल्पांत इत्यपि ५ अस्त्री पंकं पु
मान् पाप्मा पापं किल्बिषकल्मषं कलुषं वृजिनैनो ऽघमंहो दुरितदुःकृतं १२ स्याद्धर्ममस्त्रियां पु
ण्यश्रेयसी सुकृतं वृषः ५ मुत्प्रीतिः प्रमदो हर्षः प्रमोदामोदसंमदाः स्यादानंदथुरानंदः शर्मसा
तसुखानि च १२ श्वःश्रेयसं शिवं भद्रं कल्याणं मंगलं शुभं + शस्तं १२ चाथ त्रिषु द्रव्ये पापं पुण्यं सु
खादि च मतल्लिका मचर्चिका प्रकांडमुद्घतल्लजौ प्रशस्तवाचकान्यमून्य ५ यः शुभावहो विधिः १
दैवं दिष्टं भागधेयं भाग्यं स्त्री नियतिर्विधिः ६ हेतुर्ना कारणं बीजं ३ निदानं त्वादिकारणं १ क्षेत्र
ज्ञ आत्मा पुरुषः ३ प्रधानं प्रकृतिः स्त्रियां २ विशेषः कालिको ऽवस्था १ गुणाः सत्वं रजस्तमः १
जनुर्जननजन्मानि जनिरुत्पत्तिरुद्भवः प्राणी तु चेतनो जन्मी जंतुजन्यशरीरिणः ६ चित्तं तु
चेतो हृदयं स्वांतं हृन्मानसं मनः ७ इत्यम कोशे काल गैः ३ ॐ बुद्धिर्मनीषा धिषणा धीः

+ भावुकं भविकं भव्यं कुशलं क्षेममस्त्रियां +

प्रज्ञा शेमुषी मतिः प्रेक्षोपलब्धिश्चित्संवित्प्रतिपज्ज्ञप्तिचेतनाः १४ धीर्धारणावती मेधा १ संकल्पः
कर्म मानसं १ चित्ताभोगो मनस्कारः २ चर्चा संख्या विचारणा ३ अध्याहारस्तर्क ऊहः २ विचि
कित्सा तु संशयः संदेहद्वापरौ चाथ ४ समौ निर्णयनिश्चयौ २ मिथ्यादृष्टिर्नास्तिकता २ व्यापा
दो द्रोहचिंतनं २ समौ सिद्धांतराद्धांतौ २ भ्रांतिर्मिथ्यामतिर्भ्रमः ३ संविदागूः प्रतिज्ञानं नियमाश्र
वसंश्रवाः अंगीकाराभ्युपगमप्रतिश्रवसमाधयः १० मोक्षे धीर्ज्ञानं १ मन्यत्र विज्ञानं शिल्पशास्त्र
योः १ मुक्तिः कैवल्यनिर्वाणश्रेयोनिःश्रेयसामृतं मोक्षोपवर्गो मुक्ति म थाज्ञानमविद्याहंमतिः
स्त्रियां ३ रूपशब्दौ गंधरसस्पर्शाश्च विषया अमी ५ गोचरा इंद्रियार्थाश्च २ हृषीकं विषयींद्रियं ३
कर्मेंद्रियं तु पाय्वादि १ मनोनेत्रादि धींद्रियं १ तुवरस्तु कषायोस्त्री २ मधुरो लवणः कटुः तिक्तो
ऽम्लश्च रसाः पुंसि तद्वत्सु षडमी त्रिषु विमर्दोत्थे परिमलो गंधे जनमनोहरे १ आमोदः सोतिनिर्हारी
२ वाच्यलिंगत्वमागुणात् समाकर्षी तु निर्हारी सुरभिर्घ्राणतर्पणः इष्टगंधिः सुगंधिः स्यादामोदी मु
खवासनः पूतिगंधिस्तु दुर्गंधिः विस्रं स्यादामगंधि यत् १ शुक्लशुभ्रशुचिश्वेतविशदश्येतपांडुराः अ
वदातः सितो गौरो वलक्षो धवलोऽर्जुनः १३ हरिणः पांडुरः पांडु ३ ईषत्पांडुस्तु धूसरः २ कृष्णे नीला

सितश्यामकालश्यामलमेचकाः ७ कालाश्च पीतोगौरोहरिद्राभः ३ पालाशोहरितोहरित् ३
लोहितोरोहितोरक्तःशोणःकोकनदछविः ५ अव्यक्तरागस्त्वरुणः १ श्वेतरक्तस्तुपाटलः २ श्या
वःस्यात्कपिशोधूम्रधूमलौकृष्णलोहिते ५ कडारःकपिलःपिंगपिशंगौकद्रुपिंगलौ ६ चित्रंकि
र्मीरकल्माषशबलैताश्चकर्बुरे ८ गुणाःशुक्लादयःपुंसिगुणिलिंगास्तुतद्वति १ इत्यमरकोशे
धीवर्गः ॐ ब्राह्मीतुभारतीभाषागीर्वाग्वाणीसरस्वती ७ व्याहारउक्तिर्लपितंभाषितंवचनं
वचः ६ अपभ्रंशोपशब्दःस्यात् २ शास्त्रेशब्दस्तुवाचकः १ तिङ्सुबंतचयोवाक्यं १ क्रियावाकार
कान्विता श्रुतिःस्त्रीवेदआम्नायस्त्रयी ४ धर्मस्तुतद्विधिः १ स्त्रियामृक्सामयजुषीइतिवेदास्त्रयः
त्रयी १ शिक्षेत्यादिश्रुतेरंगं १ ओंकारप्रणवौसमौ २ इतिहासःपुरावृत्तं २ उदात्ताद्यास्त्रयःस्व
राः १ आन्वीक्षिकीदंडनीतिस्तर्कविद्यार्थशास्त्रयोः आख्यायिकोपलब्धार्था २ पुराणंपंचलक्षणं
२ प्रबंधकल्पनाकथा २ प्रवल्हिकाप्रहेलिका २ स्मृतिस्तुधर्मसंहिता २ समाहृतिस्तुसंग्रहः
समस्यातुसमासार्था २ किंवदंतीजनश्रुतिः २ वार्ताप्रवृत्तिर्वृत्तांतउदंतःस्यात् ८ थाह्वयः
आख्याह्वेअभिधानंचनामधेयंचनामच ६ हूतिराकारणाह्वानं ३ संहूतिर्बहुभिःकृता १ विवा

दोऽव्यवहारः स्यात् १ उपन्यासस्तु वाङ्मुखं २ उपोद्घात उदाहारः २ शपनं शपथः पुमान् २ प्र
श्नोऽनुयोगः पृच्छा च ३ प्रतिवाक्योत्तरे समे २ मिथ्याभियोगोऽभ्याख्यानं १ अथ मिथ्याभिशंसनं अथ मिथ्याभिशं अ
भिशापः प्रणादस्तु शब्दः स्यादनुरागजः १ यशः कीर्तिः समज्ञा च ३ स्तवः स्तोत्रं नुतिः स्तुतिः ४ आम्रे
डितं द्विस्त्रिरुक्तमुच्चैर्घुष्टं तु घोषणा २ काकुः स्त्रियां विकारो यः शोकभीत्यादिभिर्ध्वनेः १ अवर्णाक्षे
पनिर्वादपरिवादापवादवत् उपाक्रोशो जुगुप्सा च कुत्सा निंदा च गर्हणे १ निंदा यः सनिंदउपालं
भस्तत्र स्यात्परिभाषणं १ पारुष्यमतिवादः स्यात् २ भर्त्सनं त्वपकारगीः १ तत्र त्वाक्षारणा यः स्या
दाक्रोशो मैथुनं प्रति १ स्यादाभाषणमालापः २ प्रलापोऽनर्थकं वचः १ अनुलापो मुहुर्भाषा २
विलापः परिदेवनं २ विप्रलापो विरोधोक्तिः १ संलापो भाषणं मिथः १ सुप्रलापः सुवचनं २ अप
लापस्तु निह्नवः २ चोद्यमाक्षेपाभियोगौ शापाक्रोशौ दुरेषणा ३ अस्त्री चाटु चटु प्रेम्णा श्लाघा मि
थ्याविकत्थनं १ संदेशवाग्वाचिकं स्या २ द्वाग्भेदास्तु त्रिषूत्तरे उषती वागकल्याणी १ स्यात्कल्या
तु शुभात्मिका १ अत्यर्थमधुरं सान्त्वं १ संगतं हृदयंगमं १ निष्ठुरं परुषं ग्राम्यमश्लीलं १ सूनृतं प्रि
ये सत्ये १ यसंकुलं क्लिष्टं परस्परपराहते २ लुप्तवर्णपदं ग्रस्तं १ निरस्तं त्वरितोदितं १ अंबूकृतं

सनिष्ठीव २ मबद्धं स्यादनर्थकं १ अनक्षरमवाच्यं स्या १ आहतं तु मृषार्थकं १ अथ म्लिष्टम
विस्पष्टं १ वितथं त्वनृतं वचः २ सोल्लुण्ठनं तु सोत्प्रासं मणितं रतिकूजितं १ सत्यं तथ्यमृतं सम्यगमू
नि त्रिषु तद्वति ४ शब्दे निनादनिनदध्वनिध्वानरवस्वनाः स्वाननिर्घोषनिर्ह्रादनादनिस्वाननिस्वनाः
आरवारावसंरावविरावाः १० अथ मर्मरः स्वनिते वस्त्रपर्णानां १ भूषणानां तु शिञ्जितं १ निक्वा
णो निक्वणः क्वाणः क्वणः क्वणनमित्यपि । वीणायाः क्वणिते ५ प्रादेः प्रक्वाणप्रक्वणादयः को
लाहलः कलकलः २ तिरश्चां वाशितं रुतं २ स्त्री प्रतिश्रुत्प्रतिध्वाने गीतं गानमिमे समे २ इत्यम
र शब्दाद्या वर्गः ॐ निषादर्षभगान्धारषड्जमध्यमधैवताः पंचमश्चेत्यमी सप्त तंत्रीकण्ठोत्थि
ताः स्वराः काकली तु कले सूक्ष्मे ध्वनौ तु मधुरास्फुटे कलो १ मन्द्रस्तु गम्भीरे १ तारोऽत्युच्चैस्त्रयस्त्रि
षु १ समन्वितलयस्त्वेकतालो १ वीणा तु वल्लकी २ विपञ्ची सा तु तन्त्रीभिः सप्तभिः परिवादिनी १
ततं वीणादिकं वाद्यं १ आनद्धं मुरजादिकं १ वंशादिकं तु सुषिरं १ कांस्यतालादिकं घनं १ चतु
र्विधमिदं वाद्यं वादित्रातोद्यनामकं २ मृदङ्गा मुरजा भेदास्त्वङ्क्यालिङ्ग्योर्ध्वकास्त्रयः स्याद्यशःपटहो
ढक्का भेरी स्त्री दुन्दुभिः पुमान् १ आनकः पटहोऽस्त्री स्यात् कोणो वीणादिवादनं १ वीणादण्डः प्रवालः स्या

तुं १ कक्कभल्लप्रसेवकः १ कोलंबकस्तुकायोस्याः १ उपनाहोनिबंधनं १ वाद्यप्रभेदाडमरुमड्डु
डिंडिमझर्झराः मर्दलःपणवोन्येच नर्तकीलासिकेसमे विलंबितंद्रुतंमध्यंतत्वमोघोघनंक्र
मात् तालःकालक्रियामानं १ लयःसाम्यमथास्त्रियां तांडवंनटनंनाट्यंलास्यंनृत्यंचनर्तने ६
तौर्यत्रिकंनृत्यगीतंवाद्यंनाट्यमिदंत्रयं १ भ्रकुंसश्चभ्रुकुंसश्चभ्रूकुंसश्चेतिनर्तकः स्त्रीवेशधारीपु
रुषोनाट्योक्तौ १ गणिकाज्जुका १ भगिनीपतिरावुत्तोभावोविद्वानथावुकः जनकोयुवराजस्तु
कुमारोभर्तृदारकः राजाभट्टारकोदेवःतत्सुताभर्तृदारिका देवीकृताभिषेकायामितरासुतुभ
ट्टिनी अब्रह्मण्यमवध्योक्तौराजश्यालस्तुराष्ट्रियः अंबामाताथबालास्याद्वासूः आर्यस्तुमारिषः
अत्तिकाभगिनीज्येष्ठानिष्ठानिर्वहणेसमे हंडेहंजेहलाह्वानेनीचांचेटींसखींप्रति अंगहारोंगवि
क्षेपोव्यंजकाभिनयौसमौ निवृत्तेत्वंगसत्वाभ्यांद्वेत्रिधांगिकसात्विके शृंगारवीरकरुणाद्भुतहा
स्यभयानकाः बीभत्सरौद्रौचरसाः ८ शृंगारःशुचिरुज्ज्वलः ३ उत्साहवर्धनोवीरः २ कारुण्यं
करुणाघृणा कृपादयानुकंपाचाप्यनुक्रोशोप्यथोहसः हासोहास्यंचबीभत्संविकृतंत्रिष्विदंद्वयं
२ विस्मयोद्भुतमाश्चर्यंचित्रमप्य ४ थभैरवं दारुणंभीषणंभीष्मंघोरंभीमंभयानकं भयंकरंप्र

त्रिभयं ५ रौद्रं तूग्रममी नव चतुर्दश दरस्त्रासो भीतिर्भीः साध्वसं भयं ६ विकारो मानसो
भावो १ ऽनुभावो भावबोधकः २ गर्वोऽभिमानोऽहंकारो ३ मानश्चित्तसमुन्नतिः २ अनादरः परि
भवः परिभावस्तिरस्क्रिया रीढावमाननावज्ञा १ ऽवहेलनमसूर्क्षणं ५ मन्दाक्षं ह्रीस्त्रपा व्रीडा
लज्जा सापत्रपान्यतः क्षान्तिस्तितिक्षा अभिध्या तु परस्व विषये स्पृहा अक्षान्तिरीर्ष्यासूया तु दोषा
रोपो गुणेष्वपि वैरं विरोधो विद्वेषो ३ मन्युशोकौ तु शुक्स्त्रियां ३ पश्चात्तापोऽनुतापश्च विप्रती
सारइत्यपि ३ कोपक्रोधामर्षरोषाः प्रतिघो रुट्क्रुधौ स्त्रियां ७ शुचौ तु चरिते शील २ मुन्मादः
चित्तविभ्रमः २ प्रेमा ना प्रियता हार्दं प्रेम स्नेहो ५ ऽथ दोहदं इच्छा काङ्क्षा स्पृहेहा तृड्वाञ्छा लिप्सा
मनोरथः कामोऽभिलाषस्तर्षश्च १२ सोऽत्यर्थं लालसा द्वयोः १ उपाधिर्ना धर्मचिन्ता पुंस्याधिर्मा
नसी व्यथा १ स्याच्चिन्ता स्मृतिराध्यानं ३ उत्कण्ठोत्कलिके समे २ उत्साहोऽध्यवसायः स्यात् १ स
वीर्यमतिशक्तिभाक कपटोऽस्त्री व्याजदम्भोपधयश्छद्मकैतवे १ कुसृतिर्निकृतिः शाठ्यं ३ कुतु
कं तु कुतूहलं कौतूहलं कौतुकं च ४ प्रमादोऽनवधानता २ स्त्रीणां विलासो बिब्बोको विभ्रमो
ललितं तथा हेला लीलेत्यमी हावाः क्रियाः शृङ्गारभावजाः । लीला विलासो विच्छित्तिर्विभ्रमः

अ
को
१०

किलकिंचितं मोट्टायितंकुट्टमितंबिब्बोकोललितंतथा विहृतंचेतिमंतव्यादशस्त्रीणांस्व
भावजाः द्रवःकेलिःपरीहासःक्रीडालीलाचनर्मच व्याजोपदेशोलक्ष्यंच २ क्रीडाखेलाचकू
र्दनं ३ घर्मोनिदाघःस्वेदःस्यात् ३ प्रलयोनष्टचेष्टता २ अवहित्थाकारगुप्तिः २ समौसंवे
गसंभ्रमौ २ स्यादाच्छुरितकंहासःसोत्प्रासः समनाक्स्मितं १ मध्यमःस्याद्विहसितं १ रोमां
चोरोमहर्षणं २ क्रंदितंरुदितंक्रुष्टं ३ जृंभस्तुत्रिषुजृंभणं विप्रलंभोविसंवादः २ रिंखणंस्ख
लनेसमे २ स्यान्निद्राशयनंस्वापःस्वप्नःसंवेशइत्यपि ५ तंद्रीप्रमीलाभ्रुकुटिर्भ्रूकुटिर्भ्रुकुटिः
स्त्रियां ३ अदृष्टिःस्यादसौम्येक्ष्णि १ संसिद्धिप्रकृतीत्विमे स्वरूपंचस्वभावश्चनिसर्गश्च ५ अथवेप
थुः कंपोथ २ क्षणउद्धर्षोमहउद्धवउत्सवः ५ इ नाट्यव :   अधोभुवनपातालंबलि
सद्मरसातलं नागलोको अथ कुहरंसुषिरंविवरंबिलं छिद्रंनिर्व्यथनंरोकंरंध्रंश्वभ्रंवपासुषिः
११ गर्तावटौभुविश्वभ्रे २ सरंध्रेसुषिरंत्रिषु अंधकारोस्त्रियांध्वांतंतमिस्रंतिमिरंतमः ५ विष्व
क्संतमसं १ नागाः काद्रवेयाः तदीश्वराः शेषोनंतोवासुकिस्तुसर्पराजो २ अथगोनसेतिलि
त्सःस्यादजगरेशयुर्वाहसइत्युभौ अलगर्दोजलव्यालः २ समौराजिलडुंडुभौ २ मालुधानोमा १०

तलादि २ निर्मुक्तो मुक्तकंचुकः २ सर्पः पृदाकुर्भुजगो भुजंगोहिर्भुजंगमः आशीविषो विषध
रश्चक्री व्यालः सरीसृपः कुंडली गूढपाच्चक्षुःश्रवाः काकोदरः फणी दर्वीकरो दीर्घपृष्ठो दंदशूको
बिलेशयः उरगः पन्नगो भोगी जिह्मगः पवनाशनः ॐ भीनसो दृष्टिविषो लेलिहानश्च कंचुकी
त्रिष्वाहेयं विषास्थ्यादि स्फटायां तु फणा द्वयोः २ समौ कंचुकनिर्मोकौ अहित्वक निर्ल्वयिन्यपि
४ गरल्वेडौ तु गरलं विषं स्थावरजंगमं ५ पुंसि क्लीबे च काकोलकालकूटहलाहलाः सौराष्ट्रि
कः शौल्किकेयो ब्रह्मपुत्रः प्रदीपनः दारदो वत्सनाभश्च विषभेदा अमी नव ५ विषवैद्यो जांगुलि
को व्यालग्राह्याहितुंडिकः इत्यमरकोशे पातालभोगिवर्गः ॐ स्यान्नारकस्तु नरको निरयो
दुर्गतिः स्त्रियां तद्भेदास्तपनावीचिमहारौरवरौरवाः संहारः कालसूत्रं चेत्याद्याः सत्त्वास्तु नारकाः
प्रेता वैतरणी सिंधुः १ स्यादलक्ष्मीस्तु निर्ऋतिः २ विष्टिराजूः कारणा तु यातना तीव्रवेदना २ पी
डा बाधा व्यथा दुःखमामनस्यं प्रसूतिजं स्यात्कष्टं कृच्छ्रमाभीलं त्रिष्वेषां भेद्यगामि यत् १ इति न
रक वर्गः ॐ समुद्रोब्धिरकूपारः पारावारः सरित्पतिः उदन्वानुदधिः सिंधुः सरस्वान्सागरोर्ण
वः रत्नाकरो जलनिधिर्यादसांपतिरप्पतिः वीचिमाली इनन्तको वारिराशि ऊषध्वजः सप्त नामा

तोयप्रभेदाःक्षीरोदलवणोदास्तथापरे आपःस्त्रीभूम्नि वार्वारि सलिलं कमलं जलं पयःकी
लालममृतंजीवनंभुवनंवनं कबंधमुदकंपाथःपुष्करंसर्वतोमुखं अंभोर्णस्तोयपानीय
नीरक्षीरांबुशंबरं मेघपुष्पंघनरसः त्रिषुद्वेआप्यमम्मयं भंगस्तरंगऊर्मिर्वा स्त्रियां
वीचिरथोर्मिषु महत्सूल्लोलकल्लोलौ स्यादावर्तोंभसांभ्रमः पृषंतिबिंदुपृषताःपुमांसो
विप्रुषःस्त्रियः चक्राणिपुटभेदाःस्युः भ्रमाश्चजलनिर्गमाः कूलंरोधश्चतीरंचप्रतीरंच
तटंत्रिषु पारावारेपरार्वाचीतीरेपात्रंतदंतरं द्वीपोस्त्रियामंतरीपंयदंतर्वारिणस्तटं
तोयोत्थितंतत्पुलिनंसैकतंसिकतामयं निषद्वरस्तुजंबालःपंकोस्त्रीशादकर्दमो जलो
च्छ्वासाःपरीवाहाःकूपकास्तुविदारकाः नाव्यंत्रिलिंगंनौतार्ये १ स्त्रियांनौस्तरणिस्तरी २
उडुपंतुप्लवःकोलःस्रोतोंबुसरणंस्वतः १ आतरस्तरपण्यंस्यात् १ द्रोणीकाष्ठांबुवाहिनी
२ सांयात्रिकःपोतवणिक् २ कर्णधारस्तुनाविकः १ नियामकाःपोतवाहाः २ कूपकोगुणवृ
क्षकः २ नौकादंडःक्षेपणीस्यात् १ अरित्रंकेनिपातकः २ अभ्रिःस्त्रीकाष्ठकुद्दालः २ सेक
पात्रंतुसेचनं २ पानपात्रंतुपोतोस्त्रिभवेत्रिषुसमुद्रियं सामुद्रिकोमनुष्याश्चिजानातदोनौः स

मुद्रिका क्लीबेर्धनावंनावोर्धनी ननौके तिनुत्रिषु १ त्रिष्वागाधात् प्रसन्नोऽच्छः २ कलुषोन
च्छआविलः ३ निम्नंगभीरंगंभीरं ३ उत्तानंतद्विपर्यये १ अगाधमतलस्पर्शे १ कैवर्ते
दाशधीवरौ २ आनायःपुंसिजालंस्यात् २ शणसूत्रंपवित्रकं २ मत्स्याधानीकुवेणी
स्यात् २ बडिशंमत्स्यवेधनं २ पृथुरोमाझषोमत्स्योमीनोवैसारिणोंडजः विसारःशक
लीचाथ गडकःशकलार्भकः २ सहस्रदंष्ट्रःपाठीनः २ उलूपीशिशुकःसमौ २
नलमीनश्चिलिचिमःप्रोष्ठीतुशफरीद्वयोः २ क्षुद्रांडमत्स्यसंघातःपोताधानमथोझषः
रोहितोमद्गुरःशालोराजीवःशकुलस्तिमिः तिमिंगिलादयश्चाथ यादांसिजलजंतवः
तद्भेदाःशिशुमारोद्रशंकवोमकरादयः स्यात्कुलीरःकर्कटकः कूर्मेकमठकच्छपौ
२ ग्राहोवहारोनक्रस्तुकुंभीरोथमहीलता गंडूपदःकिंचुलकःनिहाकागोधिकेसमे
रक्तपास्तुजलौकायांस्त्रीभूम्निजलौकसः मुक्तास्फोटःस्त्रियांशुक्तिःशंखःस्यात्कंबुर
स्त्रियां क्षुद्रशंखाःशंखनकाः शंबूकाजलशुक्तयः भेकेमंडूकवर्षाभूशालूरप्लवद
र्दुराः ५ शिलीगंडूपदीभेकीवर्षाभ्वीकमठीडुलिः मद्गुरस्यप्रियाशृंगीदुर्नामादीर्घकोशि

अ॰
को॰
१२

को जलाशयाजलाधारास्तत्रागाधजलेह्रदः १ आहावस्तुनिपानंस्यातउपकूपजलाश
ये पुंस्येवांधुःप्रहिःकूपउदपानंतुपुंसिवा नेमिःस्त्रिकास्यवीनाहोमुखबंधनमस्ययत्
पुष्करिण्यांतुखातंस्यात्खातंदेवखातकं पद्माकरस्तडागोस्त्रीवेशमारःसरसीसरः वेशंतः
पल्वलंचाल्पसरोवापीतुदीर्घिका खेयंतुपरिखाधारस्त्वंभसांयत्रधारणं स्यादालवालमा
वालमावापोथ ३ नदीसरित तरंगिणीशैवलिनीतटिनीह्रादिनीधुनी स्रोतस्वतीद्वीपव
तीस्रवंतीनिम्नगापगा भागीरथीत्रिपथगात्रिस्रोताभीष्मसूरपि कालिंदीसूर्यतनयायमु
नाशमनस्वसा रेवातुनर्मदासोमोद्भवामेकलकन्यका करतोयासदानीराबाहुदासैतवा
हिनी शतद्रुस्तुशुतुद्रुःस्यात् विपाशातुविपाट्स्त्रियां शोणोहिरण्यवाहःस्यात् २
कुल्याल्पाकृत्रिमासरित् १ शरावतीवेत्रवतीचंद्रभागासरस्वती कावेरीसरितोन्याश्चसं
भेदःसिंधुसंगमः २ द्वयोःप्रणालीपयसःपदव्यांत्रिषुतूत्तरौ सौगंधिकंतुकल्हारंहल्लकं
रक्तसंध्यकं स्यादुत्पलंकुवलयंअथनीलांबुजन्मच इंदीवरंचनीलेस्मिन्सितेकुमुदकैर
वे शालूकमेषांकंदःस्यात् वारिपर्णीतुकुंभिका जलनीलीतुशैवालंशैवालेथकुमुद्वती

१२

कुमुद्वत्यांनलिन्यांतुबिसिनीपद्मिनीमुखाः वापुंसिपद्मंनलिनमरविंदंमहोत्पलं सहस्रप
त्रंकमलंशतपत्रंकुशेशयं पंकेरुहंतामरसंसारसंसरसीरुहं बिसप्रसूनराजीवपुष्करांभो
रुहाणिच पुंडरीकंसितांभोजमथरक्तसरोरुहे रक्तोत्पलंकोकनदंनालोनालमथास्त्रियां
मृणालंबिसमब्जादिकदंबेषंडमस्त्रियां संवर्तिकानवदलंबीजकोशोवराटकः ३ वारि
वर्गः उक्तंस्वर्व्योमदिक्कालधीशब्दादिसनाट्यकं पातालभोगिनरकंवारिचैषांहिसं
गतं ३ श्रीअमर सिंहवि चितेनामलिं गानुशा नेप्रथमः काण्डःसमाप्तः १॥
भूमिवर्गः पृथ्वीपुरक्ष्माभृद्वनौषधिमृगादिभिः नृब्रह्मक्षत्रविट्शूद्रैःसांगोपांगैरिहोदिताः भूर्भू
मिरचलानंतारसाविश्वंभरास्थिरा धराधरित्रीधरणिःक्षोणीज्याकाश्यपीक्षितिः सर्वंसहाव
सुमतीवसुधोर्वीवसुंधरा गोत्राकुःपृथिवीपृथ्वीक्ष्मावनिर्मेदिनीमही ४ मृन्मृत्तिकाप्रशस्तातु
मृत्सामृत्स्नातुमृत्तिका + ऊषवानूषरोद्वावप्यन्यलिंगौस्थलंस्थली समानौमरुधन्वानौद्वे
खिलाप्रहतेसमे त्रिष्वथोजगतीलोकोविष्टपंभुवनंजगत् लोकोऽयंभारतंवर्षंशरावत्यास्तु
योऽवधिः देशःप्राग्दक्षिणःप्राच्यउदीच्यःपश्चिमोत्तरः प्रत्यंतोम्लेच्छदेशःस्यान्मध्यदेशस्तुम

२ सर्वंगमसर्वसहा
[illegible]
रत्तिका २

५ भूतधात्रीरत्नगर्भा
विपुलासागरांबरा ५

नद्वा ड्वल नी॰ ...

ध्मिः आर्यावर्तःपुण्यभूमिर्मध्यंविंध्यहिमालयोः नीवृज्जनपदोदेशविषयोतूपवर्तनं त्रिषा

श्री गोष्ठाद्यंतुप्रायेवेतस्वान्बहुवेतसे शाद्वलःशादहरितेसजंबालेतुपंकिलः जलप्रायमनूपं

को॰ स्यात्पुंसिकच्छस्तथाविधः स्त्रीशर्करा शर्करिलः शार्करः शर्करावति देशएवादिमावेवम

१३ न्नेयोसिकतावति देशोनद्यंबुवृष्ट्यंबुसंपन्नव्रीहिपालितेः स्यान्नदीमातृकोदेवमातृकश्च

यथाक्रमं सुराज्ञिदेशेराजन्वान्स्यात्ततोन्यत्रराजवान् गोष्ठंगोस्थानकंतत्तुगौष्ठीनंभूतपूर्वकं

पर्यंतभूःपरिसरः सेतुरालिःस्त्रियांपुमान् वामलूरश्चनाकुश्चवल्मीकंपुंनपुंसकं अयनंवर्त्म

मार्गाध्वपंथानःपदवीसृतिः सरणिःपद्धतिःपद्यावर्तन्येकपदीतिच अतिपंथाःसुपंथाश्चस

त्पथश्चार्चितेध्वनि व्यध्वोदुरध्वोविपथःकदध्वःकापथःसमः अपंथास्त्वपथंतुल्येशृंगाटकचतु

ष्पथे प्रांतरंदूरशून्योध्वाकांतारंवर्त्मदुर्गमं गव्यूतिःस्त्रीक्रोशयुगंनल्वःकिष्कुचतुःशतं घं

टापथःसंसरणंतत्पुरस्योपनिष्करे इत्यमरकोशेभूमिवर्गः ॥ पूःस्त्रीपुरीनगर्यौवापत्त

नंपुटभेदनं स्थानीयंनिगमोन्यत्तुयन्मूलनगरात्पुरं तच्छाखानगरंवेशोवेश्याजनसमाश्र

यः स्यात्साकेतमयोध्यायांविदेहामिथिलापुरी महोदयःकान्यकुब्जंकान्यकुब्जंमहोदयं काशी

वाराणसीवे[illegible]वशाला चोज्जयिन्यपि प्राग्ज्योतिषं कामरूपं द्वारिका द्वारवत्यपि आपणस्तु निषद्या
यां विपणिः पण्यवीथिका रथ्या प्रतोली विशिखा स्याच्चयो वप्रमस्त्रियां प्राकारो वरणः सालः प्रा
चीनं प्रांततो वृतिः स्त्री भित्तिः कुड्यमेडूकं यदंतर्न्यस्तकीकसं गृहं गेहोदवसितं वेश्म सद्म निकेतनं
निशांतपस्त्यसदनं भवनागारमंदिरं गृहाः पुंसि च भूम्न्येव निकाय्यनिलयालयाः वासः कुटी द्व
योः शाला सभा संजवनं त्विदं चतुःशालं मुनीनां तु पर्णशालोटजोस्त्रियां चैत्यमायतनं तुल्ये वा
जिशाला तु मंदुरा आवेशनं शिल्पिशाला प्रपा पानीयशालिका मठश्छात्रादिनिलयो गंजा तु म
दिरागृहं गर्भागारं वासगृहमरिष्टं सूतिकागृहं वातायनं गवाक्षोथ मंडपोस्त्री जनाश्रयः हर्म्या
दि धनिनां वासः प्रासादो देवभूभुजां सौधोस्त्री राजसदनमुपकार्योपकारिका स्वस्तिकः सर्वतोभ
द्रो नंद्यावर्तादयोपि च विच्छंदकः प्रभेदा हि भवंतीश्वरसद्मनां स्त्र्यागारं भूभुजामंतःपुरं स्यादवरो
धनं शुद्धांतश्चावरोधश्च स्यादट्टः क्षौममस्त्रियां प्रघाणप्रघणालिंदा बहिर्द्वारप्रकोष्ठके गृहावग्र
हणी देहल्यंगणं चत्वराजिरे अधस्ताद्दारुणि शिला नासा दारूपरि स्थितं प्रच्छन्नमंतर्द्वारं स्यात्
पक्षद्वारं तु पक्षकं वलीकनीध्रे पटलप्रांतेथ पटलं छदिः गोपानसी तु वलभी छादने वक्रदारु

अ
को
१५

ला: कपोतपालिकायांतु विटंकंपुंनपुंसकं स्त्रीद्वार्द्वारंप्रतीहारःस्याद्वितर्दिस्तुवेदिका तो
रणोस्त्रीबहिर्द्वारंपुरद्वारंतुगोपुरं मंगलार्थंतोरणोर्ध्वंभवेद्वंदनमालिका कूटंपूर्द्वारियद्धस्ति
नखस्तस्मिन्नथत्रिषु कपाटमररंतुल्येतद्विष्कंभोर्गलंनना आरोहणंस्यात्सोपानंनिःश्रेणिस्त्व
धिरोहिणी सम्मार्जनीशोधनीस्यात्संकरोवकरस्तथा क्षिप्तेमुखंनिस्सरणंसन्निवेशोनिक
र्षणः समौसंवसथग्रामौवेश्मभूर्वास्तुरस्त्रियां ग्रामांतउपशल्यंस्यात्सीमासीमेस्त्रियामुभे घो
षआभीरपल्लीस्यात्पक्कणःशबरालयः इतिपुरवर्गः महीध्रेशिखरिक्ष्माभृदहा
र्यधरपर्वतः अद्रिगोत्रगिरिग्रावाचलशैलशिलोच्चयाः लोकालोकश्चक्रवालःत्रिकूटस्त्रिककुत्
समौ अस्तस्तुचरमःक्ष्माभृदुदयःपूर्वपर्वतः हिमवान्निषधोविंध्योमाल्यवान्पारियात्रकः गंध
मादनमन्येचहेमकूटादयोनगाः पाषाणप्रस्तरग्रावोपलाश्मानःशिलादृषत् कूटोस्त्रीशिखरं
शृंगंप्रपातस्त्वतटोभृगुः कटकोस्त्रीनितंबोद्रेःस्नुःप्रस्थःसानुरस्त्रियां उत्सःप्रस्रवणंवारिप्रवाहो
निर्झरोझरः दरीतुकंदरोवास्त्रीदेवखातबिलेगुहा गह्वरंगंडशैलस्तुच्युताःस्थूलोपलागिरेः ख
निःस्त्रियामाकरःस्यात्पादाःप्रत्यंतपर्वताः उपत्यकाद्रेरासन्नाभूमिरूर्ध्वमधित्यका धातुर्मनःशि १५

राम

लाघद्रेगैरिकंतुविशेषतः निकुंजकुंजौवाक्लीवेलतादिपिहितोदरे इत्यमरको शैलवर्गः
ऽअटव्यरण्यंविपिनंगहनंकाननंवनं महारण्यमरण्यानीगृहारामास्तुनिष्कुटः आरामः
स्यादुपवनंकृत्रिमंवनमेवयत् अमात्यगणिकागेहोपवनेवृक्षवाटिका पुमानाक्रीडउद्याने
राज्ञःसाधारणंवनं स्यादेतदेवप्रमदावनमंतःपुरोचितं वीथ्यालिरावलिःपंक्तिःश्रेणीरेखा
तुराजयः वन्यावनसमूहेस्यादंकुरोभिनवोद्भिदि वृक्षोमहीरुहःशाखीविटपीपादपस्तरुः
अनोकहःकुटःसालःपलाशीद्रुद्रुमागमाः वनस्पतिःफलैःपुष्पात्तैरपुष्पाद्वनस्पतिः ओषधिः
फलपाकांतास्यादवंध्यःफलेग्रहिः वंध्योफलोवकेशीचफलवान्फलिनःफली प्रफुल्लोत्फु
ल्लसंफुल्लव्याकोशविकचाःस्फुटः फुल्लश्चैतेविकसितेस्युरवंध्यादयस्त्रिषु स्थाणुरस्त्रीध्रु
वःशंकुःह्रस्वःशाखाशिफाक्षुपः अप्रकांडेस्तंबगुल्मौवल्लीतुव्रततिर्लता लताप्रतानिनीवी
रुद्गुल्मिन्युलपमित्यपि नगाद्यारोहउच्छ्रायउत्सेधश्चोच्छ्रयश्चसः अस्त्रीप्रकांडःस्कंधःस्या
न्मूलाच्छाखावधिस्तरोः समेशाखालतेस्कंधःशाखाशालेशिफाजटे शाखाशिफावरोहःस्या
न्मूलाद्ग्रंगतालता शिरोग्रंशिखरंवानामूलंबुध्नोंघ्रिनामकः सारोमज्जानरित्वक्स्त्रीव

त्वक्वल्कलमस्त्रियां काष्ठंदार्विंधनंत्वेधइध्ममेधःसमित्स्त्रियां निष्कुहःकोटरंवानावल्लरिर्म
ञ्जरिःस्त्रियां पत्रंपलाशंछदनंदलंपर्णंछदःपुमान् पल्लवोस्त्रीकिसलयंविस्तारोविटपोस्त्रि
यां वृक्षादीनांफलंसस्यंवृन्तंप्रसवबंधनं आमेफलेशलाटुःस्यात्शुष्केवानमुभेत्रिषु क्षार
कोजालकंक्लीबेकलिकाकोरकःसमौ स्याद्गुच्छकस्तुस्तबकःकुड्मलोमुकुलोस्त्रियां स्त्रि
यांसुमनसःपुष्पंप्रसूनंकुसुमंसुमं मकरंदःपुष्परसःपरागःसुमनोरजः द्विहीनंप्रसवे
सर्वंहरीतक्यादयःस्त्रियः आश्वत्थवैणवप्लाक्षनैयग्रोधैंगुदंफले बार्हतंचफलेजंबाजंबूःस्त्री
जंबुजंबवं पुष्पेजातीप्रभृतयःस्वलिंगाःव्रीहयःफले विदार्याद्यास्तुमूलेपिपुष्पेक्लीबेपिपा
टलं इत्यमरकोशेवनवर्गः बोधिद्रुमःचलदलःपिप्पलःकुंजराशनः अश्वत्थेथक
पित्थेस्युर्दधित्थग्राहिमन्मथाः तस्मिन्दधिफलःपुष्पफलदंतशठावपि उदुंबरोजंतुफलोहे
मंगोयज्ञांगमधराः कोविदारेचमरिकःकुद्दालोयुगपत्रकः सप्तपर्णोविशालत्वक्शारदोविषम
च्छदः आरग्वधेराजवृक्षशंपाकचतुरंगुलाः आरेवतव्याधिघातकृतमालसुवर्णकाः स्युर्ज
म्बीरेदंतशठजंभजंभीरजंभलाः वरुणोवरुणःसेतुस्तिक्तशाकःकुमारकाः पुंनागेपुरुषस्तुंगः

अ
को
१६

का तिंडकः स्फूर्जकः कालस्कंदश्च शितिसारके काकेंडः कुलकः काकतिंडकः काकपीलुके
गोढिलोझटिलोघंटापाटलिर्मोक्षमुष्ककौ तिलकः क्षुरकः श्रीमान् समौ पिचुलझावुकौ
श्रीपर्णिकाकुमुदिकाकुंभीकैडर्यकट्फलौ क्रमुकः पत्रिकाख्यः स्यात्पत्ती लाक्षाप्रसादनः
तूदस्तूपः क्रमुको ब्रह्मण्यो ब्रह्मदारुच तूलंचनीपप्रियककदंबास्तुहलिप्रिये वीरवृक्षो
रुष्करोग्निमुखीभल्लातकीत्रिषु गर्दभांडेकंदरालकपीतनसुपार्श्वकाः प्लक्षश्चतिंतिडीचिंचा
म्लिकाथोपीतसारले सर्जकासनबंधूकपुष्पप्रियकजीवकाः सालेतुसर्जकश्चाश्वकर्णकः
सस्यसंबरः नदीसर्जोवीरतरुरिंद्रद्रुः ककुभोर्जुनः राजादनंफलाध्यक्षोक्षीरिकायामथद्व
योः इंगुदीतापसतरुः भूर्जेचर्मिमृदुत्वचौ पिच्छिलापूरणीमोचास्थिरायुःशाल्मलिर्द्वयोः पि
च्छातुशाल्मलीवेष्टेरोचनःकूटशाल्मलिः चिरबिल्वोनक्तमालःकरजश्चकरंजकः ४ प्रकीर्यः
पूतिकरजःपूतीकः कलिमारकः करंजभेदाःषड्ग्रंथोमर्कट्यंगारवल्लरी रोहीरोहितकप्ली
हशत्रुर्दाडिमपुष्पकः गायत्रीबालपत्रःस्यात्खदिरोदंतधावनः अरिमेदोविट्खदिरे कदरः
मवल्कोप्यथव्याघ्रपुच्छगंधर्वहस्तकौ एरंडउरुबूकश्चरुचकश्चित्रकश्चसः चंचु

ना: पारिभद्रे निंबतरुर्मंदार: पारिजातक: तिनिशे स्यंदनो नेमी रथद्रुरतिमुक्त
क: वंजुलश्चित्रकृच्चाथ द्वौ पीतनकपीतनौ आम्रातके मधूके तु गुडपुष्पमधुद्रुमौ वानप्रस्थ
मधुष्ठीलौ जलजेऽत्र मधूलक: पीलु: गुडफल: स्रंसी तस्मिंस्तु गिरिसंभवे अक्षोटकंदरालौ
द्वावंकोटे तु निकोचक: पलाशे किंशुक: पर्णो वातपोथोऽथ वेतसे रथाभ्रपुष्पविदुरशीतवा
नीरवंजुला: ६ द्वौ परिव्याधविदुलौ नादेयी चांबुवेतसे शोभांजने शिग्रुतीक्ष्णगंधकाक्षीव
मोचका: रक्तोऽसौ मधुशिग्रु: स्यात् अरिष्ट: फेनिल: समौ बिल्वे शांडिल्यशैलूषौ मालूरश्रीफ
लावपि प्लक्षो जटी पर्कटी स्यात् न्यग्रोधो बहुपाद्वट: गालव: शाबरो लोध्रस्तिरीटस्तिल्वमार्जनौ
आम्रश्चूतो रसालोऽसौ सहकारोऽतिसौरभ: कामांगो मदिरासख: परपुष्ट महोत्सव: कुंभोलू
खलकं क्लीबे कौशिको गुग्गुलु: पुर: शेलु: श्लेष्मातक: शीत उद्दालो बहुवारक: राजादनं पि
याल: स्यात् सन्नकद्रुर्धनुष्पट: गंभारी सर्वतोभद्रा काश्मरी मधुपर्णिका श्रीपर्णी भद्रपर्णी च
काश्मर्यश्चाप्यथ द्वयो: कर्कंधूर्बदरी कोलि: घोंटा कुवलफेनिके सौवीरं बदरं कोलं अथ स्या
त्स्वादुकंटक: विकंकत: स्रुवावृक्षो ग्रंथिलो व्याघ्रपादपि ऐरावतो नागरंग: नादेयी भूमिजंबु

अको
८२

योगेष्टवप्राणि ४ त्रपुपिच्चटं रंगवंगे ४ ॥ पिचुस्तूलो २ ॥ कमलोत्तरं स्यात्कुसुंभंवह्निशिखंमहारजनमित्यपि ४ मेषकंबल ऊर्णायुः २ शशोर्णंशशलोमनि २ मधुक्षौद्रंमाक्षिकादि २ मधूच्छिष्टंतुसिक्थकं २ मनःशिलामनोगुप्तामनोह्वानागजिह्विका ॥ नेपालीकुनटीगोलायवक्षारोयवाग्रजः पाक्यः ३ ॥ अथसर्जिकाक्षारः कापोतः सुखवर्चकः ३ सौवर्चलंस्याद्रुचकं त्वक्क्षीरीवंशरोचना २ शिग्रुजंश्वेतमरिचं २ मोरटंमूलमैलवं १ ग्रंथिकं पिप्पलीमूलंचटिकाशिरइत्यपि ३ गोलोमीभूतकेशोना २ पत्रांगंरक्तचंदनं २ त्रिकटुत्र्यूषणंव्योषं ३ त्रिफलातुफलत्रिकं २ ६ वैश्यवर्गः शूद्राश्चावरवर्णाश्चवृषलाश्चजघन्यजाः ४ आचंडालात्तुसंकीर्णाअंबष्ठकर

८२

सप्तलोहस्य अश्मसारो

ऊं तीक्ष्णं पिंडं कालायसमयसी २ ऽथ मंडूरं सिंहाणमपि तन्मले २ सर्वं

फालस्यैकं हकाचस्य

चतैजसं लोहं १ विकारस्त्वयसः कुशी १ क्षारः काचः २ ऽथ चपलो रसः सूत

चत्वारि पारदस्य श्रीणि अभ्रकस्य चत्वारि स्रोतोंजनस्य जनभेदस्य

श्च पारदे ४ गवलं माहिषं शृंगं २ अभ्रकं गिरिजामले ३ स्रोतोंजनं तु सौवी

चत्वारि स्रोतोंजनस्य

रं कापोतांजनयामुने ४ तुत्थांजनं शिखिग्रीवं मयूरकवितुन्नकं कर्परी १

श्रीणि श्रावर्तनिष्ठ रसस्य हृद्भिमरसांजनभेदस्य

दार्विकाक्वाथोद्भवं तुत्थरसांजनं रसगर्भं तार्क्ष्यशैलं ४ गंधाश्मनि तु गं

श्रीणि गंधकस्य श्रीणि कुलत्थाकारस्य शिलाजनभेदस्य

धिकः सौगंधिकश्च ३ चक्षुष्या कुलाल्यौ तु कुलत्थिका २ रीतिपुष्पं पु

चत्वारि पुष्पांजनस्य द्वौ पंचदश तालस्य

ष्पकं तु पौष्पकं कुसुमांजनं ४ पिंजरं पीतनं तालमालं च हरितालकं ५

पंच शिलाजतुनः ५

गैरेयमर्थ्यं गिरिजमश्मजं च शिलाजतु ५ बोलगंधरसप्राणपिंडगोपर

बहुलंधरसस्य श्रीणि समुद्रफेनस्य द्वौ सिंदूरस्य

साः समाः ६ डिंडीरोऽब्धिकफः फेनः ३ सिंदूरं नागसंभवं २ नागः सीसक

अमर्थे विभवानपि १३ स्यात्कोशश्च हिरण्यं च हेमरूप्ये कृताकृते २ ताभ्यां
यदन्यत्तत्कुप्यं १ रूप्यं तद्द्वयमाहतं १ गारुत्मतं मरकतं अश्मगर्भो हरिन्म
णिः ४ शोणरत्नं लोहितकः पद्मरागः ३ ऽथ मौक्तिकं मुक्ता २ ऽथ विद्रुमः पुं
सि प्रवालः पुंनपुंसके २ सूर्यकांतस्त्वग्निमणिः २ वैडूर्यं बालवायजं २ रत्नं म
णिर्द्वयोरश्मजातौ मुक्तादिकेपि च २ स्वर्णं सुवर्णं कनकं हिरण्यं हेम हाटकं
तापनीयं शातकौंभं गांगेयं भर्म कर्बुरं चामीकरं जातरूपं महारजतकांच
ने रुक्मं कार्तस्वरं जांबूनदमष्टापदोस्त्रियां १९ अलंकारसुवर्णं यच्छृंगीक
नकमित्यदः १ दुर्वर्णं रजतं रूप्यं खर्जूरं श्वेतमित्यपि ५ रीतिः स्त्रियामारकूटो
न स्त्रियां २ ऽथ ताम्रकं शुल्वं म्लेच्छमुखं द्व्यष्टवरिष्ठोदुंबराणि च ६ लोहोस्त्रीशस्त

आदशेत्यादिपदेन दशभ्य इति पर्यन्तग्रहणम् । ह्येति पर्यन्त एकादशीयावत् संख्याएकाद्याः संख्येये द्रव्ये वर्तन्ते । द्विरवधारणेन तेन सदृशसमानाधिकरण्येन वृत्तिरिति नत्वेकोविपन्नस्य दशावि प्राणामिति आदशेति । आङ्मर्यादाभिव्याप्त्योः समासः । अनन्तरं संख्यातरस्यार्थे अभिधेये विंशत्याद्या वर्तन्ते
सकादन्यतरस्यामिति तपालिकष्टक् ॥ विंशत्याद्याः सर्वा एव संख्याः संख्येयसंख्यायां च नित्यमेकवचनान्ता वर्तन्ते यथा विंशतिर्गाव विंशतिर्गवामिति । संख्यान्तरइति यदा तु भेदविवक्षायां संख्यान्तरस्यार्थे अभिधेये विंशत्यादि संख्यास्तु आनवतेः अभिव्याप्य भिन्नलिंगेनापि सामाना
तदा तु सामानाधिकरण्याद्युपचारेण तेभ्यो द्विवचनबहुवचनेऽपि सौभवतः । यथा द्वे विंशती तिस्रो विंशतयः इति सामानाधिकरण्याभावेऽपि गवां विंशती गवां विंशतयः इति तास्विति तासु विंशत्यादि संख्यासु आनवतेः अभिव्याप्य भिन्नलिंगेनापि सामाना
धिकरण्ये स्त्रियः स्त्रीलिंगाः यथा विंशत्या पुरुषैः हतं विंशतिः
अजिन इति । विंशतिश्चत्वारिंशद्वा विंशतियावत् एकविंशतिश्च त्रिंशत्यावत् एवं च पंक्ति विंशत्यादिना साधुत्वम् ।

संख्याः संख्येये ह्यादशत्रिषु विंशत्याद्याः सदैकत्वे सर्वाः संख्येयसंख्ययोः संख्या

र्थे द्विबहुत्वे स्तः तासु चानवतेः स्त्रियः पंक्तिः शतसहस्रादि क्रमाद्दशगुणोत्तरं

यौतवं द्रुवयं पाय्यमिति मानार्थकं त्रयं ३ मानं तुलांगुलिप्रस्थैः गुंजाः पंच

द्यमाषकः ते षोडशाक्षः कर्षोऽस्त्री १ पलं कर्षचतुष्टयं १ सुवर्णविस्तौ हेम्नो

ऽक्षे २ कुरुविस्तस्तु तत्पले १ तुलास्त्रियां पलशतं १ भारः स्याद्विंशतिस्तुलाः १

आचितो दशभाराः स्युः १ शाकटो भार आचितः २ कार्षापणः कार्षिकः स्या

त् २ कार्षिके ताम्रिके पणः १ अस्त्रियामाढकद्रोणौ खारी वाहो निकुंचकः

कुडवः प्रस्थ इत्याद्याः परिमाणार्थकाः पृथक् पादस्तुरीयो भागः स्यात् १ अंश

भागौ तु वंटकः ३ द्रव्यं वित्तं स्वापतेयं रिक्थं मृक्थं धनं वसु हिरण्यं द्रविणं द्यु

पलप्रसृतं पञ्चकं मुष्टिः कुडवस्तच्चतुष्टयं चत्वारः कुडवाः प्रस्थः प्रस्थाश्चत्वार आढकः अष्टाढको भवेद्द्रोणो द्विद्रोणः शूर्प उच्यते सार्धं शूर्पो भवेत्खारी द्विखारी गोणी प्रदाहृता तामेव भारं जानीयाद्द्वाहो भारचतुष्टयं
क्षमावन्नविंदं मानेद्विगुणं तद्द्रवेऽपि च तत्तद्देशभेदात् संख्यान्यथात्वं चस्यात् तथा च तत्र हंको द्रोणः षोडशद्रोणा खारीत्यादि ।

धने १ अजा छागी २ शुभच्छागबस्तच्छगलका अजः ५ मेढ्रोरभ्रोरणोर्णायु
मेषवृष्णय एडकः ७ उष्ट्रोरभ्राजवृन्दे स्यादौष्ट्रकौरभ्रकाजकं १ चक्रीवन्तस्तु बा
लेयो रासभो गर्दभः खरः ५ वैदेहिकः सार्थवाहो नैगमो वाणिजो वणिक् ३
पण्याजीवो ह्यापणिकः क्रयविक्रयिकश्च सः ८ विक्रेता स्याद्विक्रयिकः २
क्रायकः क्रयिकः समौ २ वाणिज्यं तु वणिज्या स्यात् २ मूल्यं वस्नोऽप्यवक्र
यः ३ नीवी परिपणो मूलधनं २ लाभोऽधिके फलं २ परिदानं परीवर्तो नैमे
यनिमयावपि ४ पुमानुपनिधिर्न्यासः २ प्रतिदानं तदर्पणं २ क्रये प्रसा
रितं क्रय्यं १ क्रेयं क्रेतव्यमात्रके १ विक्रेयं पणितव्यं च पण्यं ३ क्रय्यादय
स्त्रिषु क्लीबे सत्यापनं सत्यंकारः सत्याकृतिः स्त्रियां ३ विपणो विक्रयः २

हेवंध्यागव्याः
वत्सरहायिन्तदोपणी २ एवंत्र्यब्दा त्रिहायणी २ वशावंध्या २ ऽवतोकातस्र

अनुत्तावपिरूवापगमाद्यस्यागर्भपातः स्यात्तस्याः
वद्गर्भा २ ऽथसंधिनी आक्रांतावृषभेण १ ऽथवेहद्गर्भोपघातिनी २ काल्यो॰

हेसप्रीलायागो॰ हेबहुप्रसूतायागो॰
पसर्याप्रजने १ प्रष्ठौहीबालगर्भिणी १ स्यादचंडीतुसुकरा २ बहुसूतिःपरे

हेचिरसूतायागो॰
ष्टुका २ चिरसूतावष्कयिणी २ धेनुःस्यान्नवसूतिका १ सुव्रतासुखसंदोह्या

हेस्थूलोधसागा॰ हेद्रोणपरिमितदुग्धसंरणवत्यागा॰
पीनोध्नीपीवरस्तनी २ द्रोणक्षीराद्रोणदुग्धा २ धेनुष्याबंधकेस्थिता १ समां

हेगोदुह्यकादिकं इयनायॅनिवानस्यकाष्टस्य
हेप्रत्यानइतिख्यातस्य खुंटाइतिख्यातस्य
समीनासायैवप्रतिवर्षंप्रसूयते १ ऊधस्तुक्लीवमापीनं २ समौशिवक

हेवत्सखोटकादिचरणपाशनी
हेपवानीतिख्यातस्य
कीलकौ २ नपुंसिदामसंदानं २ पशुरज्जुस्तुदामनी १ वैशाखमन्थमन्था

पंचमंथनदंडस्य ६॰ मंदीवाकर्षणार्थरज्जामेथदंडोबधनेतस्य हेमथ्यमानदध्याधारपात्रस्य
नमंथानोमन्थदंडके ५ कुठरोदंडविष्कंभे २ मंथनीगर्गरीसमे २ उष्ट्रेक्र

उपलक्षिता॰
वत्सादिउष्ट्रस्य
मेलकमयमहांगाः ४ करभःशिशो १ करभाःस्युःशृंखलकादारवैःपादबं

अको
५८

तः स्यात् १ वृद्धोक्षस्तु जरद्गवः २ उत्पन्न उक्षा जातोक्षः १ सद्योजातस्तु तर्ण
कः १ शकृत्करिस्तु वत्सः स्यात् २ दम्यवत्सतरौ समौ २ आर्षभ्यः षण्डतायो
ग्यः १ षण्डो गोपतिरिट्चरः २ स्कन्धदेशस्त्वस्य वहः २ सास्ना तु गलकम्बलः
स्यान्नस्तितस्तु नस्योतः २ प्रष्ठवाड् युगपार्श्वगः २ युगादीनां तु वोढारो युग्य
प्रासङ्ग्यशाकटाः ३ खनति तेन तद्वोढास्येदं हालिकसैरिकौ २ धूर्वहे धुर्य
धौरेयधुरीणाः सधुरन्धराः ५ उभावेकधुरीणैकधुरावेकधुरावहे ३ स तु
सर्वधुरीणो यो भरः सर्वधुरावहः २ माहेयी सौरभेयी गौरुस्रा माता च शृङ्गि
णी अर्जुन्यघ्न्या रोहिणी स्यात् २ उत्तमा गोषु नैचिकी १ वर्णादिभेदात्संज्ञाः
स्युः शबलीधवलादयः द्विहायनी द्विवर्षा गौः २ एकाब्दा त्वेकहायनी २

५९

कमणिकस्य
घोलं तु निर्जलं २ मंडं दधिभवं मस्तु १ पीयूषोऽभिनवं पयः १ अशनाया बुभु
त्रीणि बुभुक्षायाः — द्वेमक्तादिग्रासस्य — सहपानस्य द्वे
क्षा क्षुत् ३ ग्रासस्तु कवलार्थकः २ सपीतिः स्त्री तुल्यपानं १ सग्धिः स्त्री सह
द्वे सहभोजनस्य — पंच पिपासायाः
भोजनं २ उदन्या तु पिपासा तृट् तर्षः ४ जग्धिस्तु भोजनं जेमनं लेह आहा
सप्तभोजनस्य — त्रीणि तृप्तेः — द्वे भक्तोज्झितस्य
रो निघसो न्याद इत्यपि ७ सौहित्यं तर्पणं तृप्तिः ३ फेलाभुक्तसमुज्झितं
षट् इच्छानतिक्रमस्य
कामं प्रकामं पर्याप्तं निकामेष्टं यथेप्सितं ६ गोपे गोपालगोसंख्यगोधुगाभी
षट् गोपस्य — त्रीणि गोस्वामिनः
रवल्लवाः ६ गोमहिष्यादिकं पादबंधनं १ द्वौ गवेश्वरे गोमान् गोमी ३ गोकु
द्वे गोसमूहस्य
लं तु गोधनं स्याद्गवां व्रजः २ त्रिष्वाशितंगवीनं तद्गावो यत्राशिताः पुरा १ उ
क्षा भद्रो बलीवर्द ऋषभो वृषभो वृषः अनड्वान् सौरभेयो गौः ९ उक्ष्णां संह
एकादश वृषभस्य — द्वे गोसमूहस्य
तिरौक्षकं १ गव्या गोत्रा गवां २ वत्सधेन्वोर्वात्सकधैनुकं २ वृषो महान् महो

को १८

महाश्वेतनलेगंधिका लांगलीगारुदीतोयपिप्पलीफञ्जलादनी देवाध्याकारवीदीप्यामर

रोलोचमस्तकः गोपीश्यामाशारिवास्याच्चंटनोत्पलशारिवा योग्यहृद्धिःसिद्धिलक्ष्म्या

वृद्धेरप्याह्वयाइमे कदलीवारणवुसारंभामोचांशुमात्फला काष्ठीलामृदुपर्णीतका
कशृंगासहेत्यपि वर्त्ताकी हिंगुलीसिंहीभंडाकीदुष्प्रधर्षिणी नाकुलीसुरसानागसुगंधागंधनाकु
ली नकु

१७

वचोग्रगंधाषड्ग्रंथागोलोमीशतपर्विका: ५ शुक्लाहैमवतीवैद्यमातृसिंहीतुवाशिका वृ
षोटरूषःसिंहास्योवाशिकोवाजिदंतकः आस्फोटागिरिकर्णीस्यात् विष्णुक्रांतापराजिता
इक्षुगंधातुकांडेक्षुकोकिलाक्षीक्षुरक्षुराः शालेयःस्यात्शीतशिवःछत्रामधुरसामिसिः
मिश्रेयाप्यथसीहुंडोवज्रःस्नुकस्त्रीस्नुहीगुडा समंतदुग्धाथोवल्लममोघाचित्रतंडुला
तंडुलश्चक्रिमिघ्नश्चविडंगःपुंनपुंसकं बलावाट्यालकोघंटारवातुशणपुष्पिका मृद्वीकागो
स्तनीद्राक्षास्वाद्वीमधुरसेतिच सर्वानुभूतिःसरलात्रिपुटात्रिवृतात्रिवृत् त्रिभंडीरोचनीश्या
मापालिंद्यौतुसुषेणिका कालामसूरविदलार्धचंद्राकालमेषिका मधुकक्लीतकंयष्टी
मधुकंमधुयष्टिका विदारीक्षीरशुक्लेक्षुगंधाक्रोष्टीतुयासिता अन्याक्षीरविदारीस्यात्

णीकेशपर्णीकिणिहीखरमंजरी हंजिकाब्राह्मणीपद्माभार्गीब्राह्मणयष्टिका अंगारवल्ली
बालेयोधर्मोबर्बरकुलथा मांजिष्ठाविकसाजिंगीसमंगाकालमेषिका मंडूकपर्णीभंडीरीभं
डीयोजनवल्लिका याशोयवाशोदुःस्पर्शोधन्वयाशःकुनाशकः रोदनीकच्छुरानंतासमुद्रांतादु
रालभा पृश्निपर्णीपृथक्पर्णीचित्रपर्ण्यंघ्रिपर्ण्यपि क्रोष्टुविन्नासिंहपुच्छीकलशिर्धावनिर्गुहा
निदिग्धिकास्पृशीव्याघ्रीबृहतीकंटकारिका प्रचोदनीकुलीक्षुद्रादुःस्पर्शाराष्ट्रिकेत्यपि नीली
कालाक्लीतकिकाग्रामीणामधुपर्णिका रंजनीश्रीफलीतुत्थाद्रोणीदोलाचदोलिनी अवल्गुजःसो
मराजीसुवल्लिःसोमवल्लिका कालमेषीकृष्णफलावाकुचीपूतिफल्यपि कृष्णोपकुल्यावैदेही
मागधीचपलाकणा ऊषणापिप्पलीशौंडीकोलाथकरिपिप्पली कपिवल्लीकोलवल्लीश्रेयसीव
शिरःपुमान् चव्यंतुचविकाकाकचिंचीगुंजातुकृष्णला पलंकषात्विक्षुगंधाश्वदंष्ट्रास्वादुकंटकः
गोकंटकोगोक्षुरकोवनशृंगाटइत्यपि विश्वाविषाप्रतिविषातिविषोपविषारुणा शृंगीमहौष
धंचाथक्षीरावीदुग्धिकासमे शतमूलीबहुसुताभीरुरिंदीवरीवरी ऋष्यप्रोक्ताभीरुपत्रीनाराय
णयःशतावरी अहेरुःअथपीतद्रुकालीयकहरिद्रवः दार्वीपचंपचादारुहरिद्रापर्जनीत्यपि

तथा सैरेयिकस्तु झिंटी स्यात् तस्मिन्कुरवको रुणे पीता कुरंटको झिंटी तस्मिन्सहचरी द्वयोः
प्रतिहासशतप्रासचंडातहयमारकाः करवीरे करीरे तु क्रकरग्रंथिलावुभौ ओड्रपुष्पं ज
पा वज्रपुष्पं पुष्पं तिलस्य यत् उन्मत्तः कितवो धूर्तो धत्तूरः कांचनाह्वयः मातुलो मदनश्चा
स्य फले मातुलपुत्रकः फलपूरो बीजपूरो रुचको मातुलुंगके समीरणो मरुवकः प्रस्थपु
ष्पः फणिज्जकः जंबीरोप्यथ पर्णासे कठिंजरकुठेरकौ सितेर्जकोत्र पाठी तु चित्रको वह्निसंज्ञ
कः अर्काह्ववसुकास्फोटगणरूपविकीरणाः मंदारश्चार्कपर्णोत्र शुक्लेलर्कप्रतापसौ शि
वमल्ली पाशुपत एकाष्ठीलो बुको वसुः वंदा वृक्षादनी वृक्षरुहा जीवंतिकेत्यपि वत्सादनी
छिन्नरुहा गुडूची तंत्रिकामृता जीवंतिका सोमवल्ली विशल्या मधुपर्ण्यपि पाठांबष्ठा विद्ध
कर्णी स्थापनी श्रेयसी रसा एकाष्ठीला पापचेली प्राचीना वनतिक्तिका कटुः कटंबराशोकरो
हिणी कटुरोहिणी मत्स्यपित्ता कृष्णभेदी चक्रांगी शकुलादनी आत्मगुप्ताजहाव्यंडा कंडूरा प्रा
वृषायणी ऋष्यप्रोक्ता शूकशिंबिः कपिकच्छुश्च मर्कटी चित्रोपचित्रान्यग्रोधी द्रवंती शंबरी वृ
षा प्रत्यक्श्रेणी सुतश्रेणी रंडा मूषकपर्ण्यपि अपामार्गः शैखरिको धामार्गवमयूरकौ प्रत्यक

श्री. को. १०

ऽ:सर्वतोभद्रहिंगुनिर्यासमालकाः पिचुमंदश्चनिंबोथपिछिलागुरुशिंशिपा कपिलाभस्म
गर्भासाशिरीषस्तुकपीतनः भंडिलोप्यथचांपेयश्चांपेयोहेमपुष्पकः एतस्यकलिकागंध
फलेस्यादथकेसरी बकुलोवंजुलेशोकःसमौकरकदाडिमौ चांपेयःकेसरोनागकेसरः
कांचनाह्वयः जयाजयंतीतर्कारीनादेयीवैजयंतिका श्रीपर्णमग्निमंथःस्यात्कणिकाग
णिकारिका जयोथकुटजःशक्रोवत्सकोगिरिमल्लिका एतस्यैवकलिंगेंद्रयवभद्रयवंफ
ले कृष्णपाकफलाविग्नसुषेणाःकरमर्दके कालस्कंधस्तमालःस्यात्तापिंछोप्यथसिंदुकः
सिंधुवारेंद्रसुरसौनिर्गुंडीद्राणिकेत्यपि वेणीगरागरीदेवताडोजीमूतइत्यपि श्रीहस्तिनीतु
रुंडीतृणशून्यातुमल्लिका भूपदीशीतभीरुश्चसैवास्फोटावनोद्भवा शेफालिकातुसुवहा
निर्गुंडीनीलिकाचसा सितासौश्वेतसुरसाभूतवेश्यथमागधी गणिकायूथिकांबष्ठासापी
ताहेमपुष्पिका अतिमुक्तःपुंड्रकःस्याद्वासंतीमाधवीलता सुमनामालतीजातिसप्तला
नवमालिका माध्यंकुंदंरक्तकस्तुबंधूकोबंधुजीवकः सहाकुमारीतरुणिः अम्लानस्तु
महासहा तत्रशोणेकुरवकःतत्रपीतेकुरंटकः नीलाझिंटीद्वयोःबाणादासीचार्तगलः १०

पंचांगुलामंडवर्धमानव्याडंबकाः ११ अल्पाशमीशमीरःस्यात्शमीसक्तुफलाशिवा पिंडीत
कोमरुवकःश्वसनःकरहाटकः शल्यश्चमदनेशक्रपादपःपारिभद्रकः भद्रदारुद्रुकिलिमं
पीतदारुचदारुच पूतिकाष्ठंचसप्तस्युर्देवदारुण्यथाद्वयोः पाटलिःपाटलामोघाकालास्था
लीफलेरुहा कृष्णवृंताकुवेराक्षीश्वेतास्यात्काष्ठपाटला वसंतद्रूतीतेबीकीनाम्रपुष्पंबुवाद्दिली
ग्रंथाकीप्रियवल्लीचश्यामातमलिनातथा लंताशोबंधनीगंद्योप्रियंगुफलिनीफली विष्वक्
सेनागंधफलीकारंभाप्रियकश्रमा मंडूकपर्णीपत्रोर्णनटकटुंगकटुकाः श्योनाकशुकना
मर्तदीर्घवृंतकुरंटुटाः श्योनाकश्चारलौतिष्यफलात्वामल ··· त्रिषु अक्षस्तुनाववयस्याचत्रि
लिंगस्तुविभीतकः नाक्षस्तुषःकर्षफलोभूतावासःकलिद्रुमः ९ अभयात्वव्यथापथ्याका
यस्थापूतनामृता हरीतकीहैमवतीचेतकीश्रेयसीशिवा पीतद्रुःसरलःपूतिकाष्ठंचाथद्रु
मोत्पलः कर्णिकारःपरिव्याधःलकुचोलिकुचोडहुः पनसःकंटकिफलःनिचुलोहिज्जलोंबु
जः काकोडुंबरिकाफल्गुर्मलयूर्जघनेफला फलभारीष्वित्रिपर्णामराजीफलस्तुवाटिका ८
काश्मीरीकारमालाच्कपिलासाफलोत्तमा उत्तरापथिकाद्राक्षाप्रियालिस्त्यापसप्रिया अरि

अको
२९

भक्ष्यातुसुवहासुरभीरसा महेरणाकुंदुरुकीह्लादिनीसहाकीतिच ८ अग्निज्वालासुभि

क्षेतुधातकीधातुपुष्पिका ४ पृथ्वीकंदबालैलानिष्कुटिर्बहुला ५ स्यमा सूक्ष्मोपकुं

चिकातुत्थाकोरंगीत्रिपुटात्रुटिः ५ व्याधिःकुष्ठंपारिभव्यंवाप्यंपाकलमुत्पलं ६ शंखिनी

चोरपुष्पीस्यात्केशिन्य ३ अथवितुन्नकः झटामलाझटातालीशिवातामलकीतिच ६ प्रपुं

डरीकंपौंडर्यं २ अथतुन्नःकुवेरकः कुणिःकच्छःकांतलकोनंदिवृक्षो ६ ऽथराक्षसी चंडाधन

हरीक्षेमदुष्पत्रगणहासकाः ६ व्याडायुधंव्याघ्रनखंकरजंचक्रकारकं ४ सुषिराविद्रुम

लताकपोतांघ्रिर्नटीनली धमन्यंजनकेशीच हनुर्हट्टविलासिनी ७ शुक्तिःशंखःखुरः

कोलदलंनखम ५ अथाढकीकक्षीमृत्स्नातुवरिकामृत्तालकसुराष्ट्रजे ६ कुटन्नटंदाश

पुरंवानेयंपरिपेलवं प्लवगोपुरगोनर्दकैवर्तीमुस्तकानिच ८ ग्रंथिपर्णंशुकंबर्हंपुष्पंस्थौ

२९

सेहाम्भजंगात्तीक्ष्णाकोलवद्गावसा ८ विदारिगंधांशुमती सालपर्णी स्थिरा ध्रुवा ५ तुं
डिकेरी समुद्रान्ता कार्पासी बदरेति च ४ भारद्वाजी तु सा वन्या १ शृंगी तु ऋषभो वृषः २ गांगे
रुकी नागबला झषा ह्रस्वगवेधुका ४ धामार्गवो घोषकः स्यात् २ महाजाली स पीतकः १
ज्योत्स्नी पटोलिका जाली ३ नादेयी भूमिजंबुका २ स्याल्लांगलीत्यग्निशिखा २ काकांगी
काकनासिका २ गोधापदी तु सुवहा २ मुसली तालमूलिका २ अजशृंगी विषाणी स्यात् १
गोजिह्वादार्विके समे २ तांबूलवल्ली तांबूली नागवल्ल्यप्यथ ३ द्विजा हरेणू रेणुका कौं
ती कपिला भस्मगंधिनी ६ एलावालुकमैलेयं सुगंधि हरिवालुकं वालुकं च ५ ऽथ पा
लंक्यां मुकुंदः कुंदकुंदुरुः ४ बालं ह्रीबेरबर्हिष्ठोदीच्यं केशांबुनाम च ६ कालानुसार्य
वृद्धाश्मपुष्पशीतशिवानि तु शैलेयं ५ तालपर्णी तु दैत्या गंधकुटी मुरा गंधिनी ५ गज

पंचवर्धकः

हकः २ मणिकारो वैकटिकः २ तक्षा तु वर्धकिस्त्वष्टा रथकारश्च काष्ठतट् ५

ग्रामाधीनो ग्रामतक्षः १ कौटतक्षोऽनधीनकः २ क्षुरी मुंडी दिवाकीर्तिनापितांता

पंचनापितस्य हरजकस्य हशौंडिकस्य

वसायिनः ५ संवाहकोंगमर्दः स्यात् २ निर्णेजकः स्याद्रजकः २ शौंडिको म

हअंगमर्दकस्य हदेवप्रतिमकस्यजीवनकस्य हइंद्रजालादिमायायाः

ण्डहारकः २ जाबालः स्यादजाजीवी २ देवाजीवस्तु देवलः २ स्यान्माया शांब

हमायाकारस्य

रीमायाकारस्तु प्रातिहारिकः २ शैलालिनस्तु शैलूषा जायाजीवाः कृशाश्वि

षट्नटस्य हनटादिकथकादीनां हमृदंगवादानां

नः भरता इत्यपि नटाः ६ चारणास्तु कुशीलवाः २ मार्दंगिका मौरजिकाः पा

हपाणिवादकस्य हवंशवादकस्य हवीणावादकस्य

णिवादास्तु पाणिघाः २ वेणुध्माः स्युर्वैणविकाः २ वीणावादास्तु वैणिकाः

हवर्तनार्थपक्षिहानकस्य

जीवांतकः शाकुनिकाः २ द्वौ वागुरिकजालिकौ २ वैतंसिकः कौटिकश्च मां

सिकश्च समं त्रयं ३ भृतको भृतिभुक्कर्मकरो वैतनिकोपि सः ४ वार्तावहो वै

त्रीणिपक्षिमांसविक्रयेण जीवनशीलस्य हकर्मकरस्य चत्वारि वेतनजीविनः कर्मकर्तुः हकदारीतिख्यातस्य

ण्यद्वयः १ शूद्राविशोस्तु करणः १ अंबष्ठो वैश्याद्विजन्मनोः १ शूद्राक्षत्रिययो

रुग्रः १ मागधः क्षत्रियाविशोः १ माहिष्योऽर्याक्षत्रिययोः १ क्षत्तार्याशूद्रयोः सु

तः १ ब्राह्मण्यां क्षत्रियात्सूतः १ तस्यां वैदेहको विशः १ रथकारस्तु माहिष्यात्

करण्यां यस्य संभवः १ स्याच्चंडालस्तु जनितो ब्राह्मण्यां वृषलेन यः १ कारुः शि

ल्पी २ संहतैस्तैर्द्वयोः श्रेणिः सजातिभिः १ कुलकः स्यात्कुलश्रेष्ठी २ मालाका

द्वे मालिकस्य · द्वे कुंभकारस्य · द्वे लेपकारस्य

रस्तु मालिकः २ कुंभकारः कुलालः स्यात् २ पलगंडस्तु लेपकः २ तंत्रवा

द्वे तंत्रवायस्य · द्वे सूचीकर्मकारिणः · द्वे चित्रकारिणः

यः कुविंदः स्यात् २ तुन्नवायस्तु सौचिकः २ रंगाजीवश्चित्रकरः २ शस्त्रमा

द्वे शस्त्रमार्जकस्य · द्वे चर्मकारिणः · द्वे लोहकारस्य

र्जोसिधावकः २ पादूकृच्चर्मकारः स्याद्व्योकारो लोहकारकः २ नाडिंधमः स्व

चत्वारि स्वर्णकारस्य

र्णकारः कलादो रुक्मकारके ४ स्याच्छांखिकः कांबविकः २ शौल्विकस्ताम्रकु

कः २ एकावल्येकयष्टिका १ सैव नक्षत्रमाला स्यात्सप्तविंशतिमौक्तिका १ आवा
पकः पारिहार्यः कटको वलयोऽस्त्रियां ४ केयूरमंगदं दोर्भूषा ३ अंगुलीयकमूर्मि
का २ साक्षरांगुलिमुद्रा सा १ कंकणं करभूषणं २ स्त्रीकट्यां मेखला कांची सप्त
की रशना स्त्रियां क्लीबे सारसनं चा ५ अथ पुंस्कट्यां शृंखलं त्रिषु १ पादांगदं तुला
कोटिर्मंजीरं नूपुरोऽस्त्रियां हंसकः पादकटकः ६ किंकिणी क्षुद्रघंटिका २ त्वक्फ
लकृमिरोमाणि वस्त्रयोनिः दश त्रिषु वाल्कं क्षौमादि २ फालं तु कार्पासं बादरं च
तत् ३ कौशेयं कृमिकोशोत्थं २ रांकवं मृगरोमजं २ अनाहतं निष्प्रवाणि तंत्र
कं च नवांबरे ३ तत्स्यादुद्गमनीयं यद्धौतयोर्वस्त्रयोर्युगं १ पत्रोर्णं धौतकौशेयं १
बहुमूल्यं महाधनं २ क्षौमं दुकूलं स्यात् द्वे तु निवीतं प्रावृतं त्रिषु २ स्त्रियां बहु

विशदे कचे १ पाशः पक्षश्च हस्तश्च कलापार्थाः कचात्परे ३ तनूरुहं रोमलोम

तद्वृद्धौ श्मश्रु पुंमुखे १ आकल्पवेषौ नेपथ्यं २ प्रतिकर्म प्रसाधनं २ दशैते त्रि

ष्वलंकर्तालंकरिष्णुश्च मंडितः १ विभ्राड्भ्राजिष्णुरोचिष्णू भूषा तु स्यादलंक्रिया २

प्रसाधितोऽलंकृतश्च भूषितश्च परिष्कृतः १ अलंकारस्त्वाभरणं परिष्कारो विभूष

णं मंडनं वा ५ अथ मुकुटं किरीटं पुंनपुंसकं २ चूडामणिः शिरोरत्नं २ तरलो हा

रमध्यगः १ बालपाश्या पारितथ्या २ पत्रपाश्या ललाटिका २ कर्णिका तालप

त्रं स्यात् २ कुंडलं कर्णवेष्टनं २ ग्रैवेयकं कंठभूषा २ लंबनं स्याल्ललंतिका २ स्व

र्णैः प्रालंबिका १ अथोरःसूत्रिका मौक्तिकैः कृता १ हारो मुक्तावली २ देवच्छंदो

ऽसौ शतयष्टिकः १ हारभेदा यष्टिभेदाद्गुच्छगुच्छार्धगोस्तनाः ३ अर्धहारो माणव

अ०को०
३१

चत्वारि दन्तस्य — द्वे तालुन — त्रीणि जिह्वायाः

गहनुः १ रदना दशना दन्ता रदाः ४ तालु तु काकुदं २ रसज्ञा रसना जिह्वा ३ प्रां

त्रीणि ललाटस्य

तावोष्ठस्य सृक्किणी १ ललाटमलिकं गोधिः ३ ऊर्ध्वे दृग्भ्यां भ्रुवौ स्त्रियां १ कूर्च

द्वे भ्रूलग्नानि छाया

मस्त्री भ्रुवोर्मध्यं १ तारकाक्ष्णः कनीनिका २ लोचनं नयनं नेत्रमीक्षणं चक्षु

अष्टौ नेत्रस्य — पञ्चास्रुणः — एकं नेत्रान्तस्य

रक्षिणी दृग्दृष्टी च ८ अस्रु नेत्राम्बु रोदनं चास्रमश्रु च ५ अपाङ्गौ नेत्रयोरन्तौ १ क

षट् कर्णस्य

टाक्षोऽपाङ्गदर्शने १ कर्णशब्दग्रहौ श्रोत्रं श्रुतिः स्त्री श्रवणं श्रवः ६ उत्तमाङ्गं शिरः

शीर्षं मूर्धा ना मस्तकोऽस्त्रियां ५ चिकुरः कुन्तलो वालः कचः केशः शिरोरुहः ६

द्वे लविप कुमाराणां मुण्डनकाले हुतानां चूडानामित्येव।

तद्वृन्दे कैशिकं कैश्यं २ अलकाश्चूर्णकुन्तलाः २ ते ललाटे भ्रमरकाः १ काक

त्रीणि शिरोमध्यस्थचूडायाः

पक्षः शिखण्डकः २ कवरी केशवेशो १ ऽथ धम्मिल्लाः संयताः कचाः १ शिखा

चूडा केशपाशी ३ व्रतिनस्तु सटा जटा २ वेणिः प्रवेणी २ शीर्षण्यशिरस्यौ

द्वे व्रतिनस्तु कादिधार्यमाणकेशरचनाविशेषस्य

३७

शीलिद्दपत्रहृपर्व
ह्रीनखरेऽस्त्रियां ४ प्रादेशतालगोकर्णास्तर्जन्यादियुते तते । गृष्टे ३ सकनि
हेवितस्ते
ष्ठे स्याद्वितस्तिर्द्वादशांगुलः १ पाणौ चपेटप्रतलप्रहस्ता विस्तृतांगुलौ ३ द्वौ
संहतौ सिंहतलप्रतलौ वामदक्षिणौ पाणिर्निकुब्जः प्रसृतिः १ तौ युतावंज
पकरतलस्य
लिः पुमान् १ प्रकोष्ठे विस्तृतकरे हस्तः १ मुष्ट्या तु बद्धया सरत्निः स्यात् १ अ
रत्निः स निष्कनिष्ठेन मुष्टिना १ व्यामो बाह्वोः सकरयोस्ततयोस्तिर्यगन्तरं १ ऊ
हेग्रीवाग्रभागस्य
र्ध्वविस्तृतदोष्पाणिनृमाने पौरुषं त्रिषु १ कंठो गलो २ ऽथ ग्रीवायां शिरोधिः कं
शीर्षग्रीवायाः · ग्रीवापश्चाद्भागस्य
धरेत्यपि ३ कंबुग्रीवा त्रिरेखा सा १ अवटुर्घाटा कृकाटिका ३ वक्त्रास्ये वदनं
सप्तमुखस्य · पञ्चनासिकायाः
तुंडमाननं लपनं मुखं ७ क्लीबे घ्राणं गंधवहा घोणा नासा च नासिका ५
चत्वारोऽष्ठाधरयोः · द्वे कपोलद्वयस्य
ओष्ठाधरौ तु रदनच्छदौ दशनवाससी ४ अधस्ताच्चिबुकं १ गंडौ कपोलौ २ तत्प

श्लो

५२

विसर्जनं विश्राणनं वितरणं स्पर्शनं प्रतिपादनं । प्रादेशनं निर्वपणमपव

र्जनमंहतिः १३ मृतार्थं तदहे दानं त्रिषु स्यादौर्ध्वदेहिकं १ पितृदानं निवापः स्या

त् २ श्राद्धं तत्कर्म शास्त्रतः १ अन्वाहार्यं मासिके १ ऽंशोऽष्टमोऽह्नः कुतपोऽस्त्रियां १

पर्येषणा परीष्टिश्च २ ऽन्वेषणा च गवेषणा २ सनिस्त्वध्येषणा २ याच्ञाभिशस्ति

र्याचनार्थना ५ षट्तु त्रिष्वर्घ्यमर्घार्थे १ पाद्यं पादाय वारिणि १ क्रमादातिथ्याति

थेये अतिथ्यर्थेऽत्र साधुनि २ स्यादावेशिक आगन्तुरतिथिर्ना गृहागते ३ प्राघूर्णि

कः प्राघुणिकः २ ऽथाभ्युत्थानं तु गौरवं २ पूजा नमस्यापचितिः सपर्यार्चार्हणाः

समाः ५ वरिवस्या तु शुश्रूषा परिचर्याप्युपासना ४ व्रज्याऽटाटाऽपर्यटनं २

चर्या त्वीर्यापथस्थितिः १ उपस्पर्शस्त्वाचमनं २ अथ मौनमभाषणं २ प्राग्वं

८

तस्मिन्नाग्नीध्रः १ आग्नेयी स्वाहा हुतभुक्प्रिया ३ ऋक्सामिधेनी धाय्या च या स्या
मन्त्रविशेषेण [illegible]
त्समिन्धने २ गायत्रीप्रमुखं छन्दो १ हव्यपाके चरुः पुमान् १ आमिक्षा सा
होमाग्नेः संधुक्षणाय
सर्वविशेषणत्वात् [illegible]
शृतोष्णे या क्षीरे स्याद्दधियोगतः १ धवित्रं व्यजनं तद्यद्रचितं मृगचर्मणा पृषदा
ज्यं सदध्याज्ये १ परमान्नं तु पायसं २ हव्यकव्ये दैवपैत्र्ये अन्ने २ पात्रं स्रुवादिकं
यज्ञपात्राणां पृथक्पृथक्
ध्रुवोपभृज्जुहूर्ना तु स्रुवो भेदाः स्रुचः स्त्रियः २ उपाकृतः पशुरसौ योऽभिमन्त्र्य क्र
तौ हतः १ परम्पराकं शमनं प्रोक्षणं तत्त्रयो वधः ३ वाच्यलिङ्गाः प्रमीतोपसं
[illegible]
पन्नप्रोक्षिता हते ३ सान्नाय्यं हविः २ अग्नौ तु हुतं त्रिषु वषट्कृतं १ दीक्षान्तोऽव
पुष्करिण्यः सभा वापी देवतायतनानि च
आरामश्च विशेषेण पूर्तं कर्म वि
निर्दिशेत् इति
यज्ञियो ब्राह्मणः यज्ञियपात्रं यज्ञियं द्रव्यं
भृथो यज्ञे १ तत्कर्मार्हं तु यज्ञियं त्रिषु १ अथ क्रतुकर्मेष्टं १ पूर्तं खातादिकर्म
यत् १ अमृतं विघसो यज्ञशेषभोजनशेषयोः २ त्यागो विहापितं दानमुत्सर्जन

अको
५१

मः १ यज्ञः सवोऽध्वरो यागः सप्ततन्तुर्मखः क्रतुः १ पाठो होमश्चातिथीनां सपर्या तर्प
णं बलिः एते पंच महायज्ञा ब्रह्मयज्ञादिनामकः ५ समज्या परिषद्गोष्ठी सभा समि
तिसंसदः आस्थानी क्लीवमास्थानं स्त्रीनपुंसकयोः सदः ६ प्राग्वंशः प्राग्हविर्गेहा
त् १ सदस्या विधिदर्शिनः २ सभासदः सभास्ताराः सभ्याः सामाजिकाश्च ते ४ अध्वर्यू
द्गातृहोतारो यजुःसामर्ग्विदः क्रमात् ३ आग्नीध्राद्या धनैर्वार्या ऋत्विजो याजकाश्च
ते २ वेदिः परिष्कृता भूमिः १ समे स्थंडिलचत्वरे २ चषालो यूपकटकः २ कुंभा सु
गहना वृतिः १ यूपाग्रं तर्म २ निर्मंथ्यदारुणि त्वरणिर्द्वयोः २ दक्षिणाग्निर्गार्हपत्या
हवनीयो त्रयोऽग्नयः ३ अग्नित्रयमिदं त्रेता १ प्रणीतः संस्कृतोऽनलः १ समूह्यप
रिचाय्योपचाय्या अग्नौ प्रयोगिनः ३ यो गार्हपत्यादानीय दक्षिणाग्निः प्रणीयते

५१

सांयंत्रिकः कविः धीमान्सूरिः कृती कृष्टिर्लब्धवर्णो विचक्षणः दूरदर्शी दीर्घद

र्शी २२ श्रोत्रियच्छांदसः समौ २ उपाध्यायोऽध्यापकः २ ऽथसनिषेकादिकृद्गु

रुः २ मंत्रव्याख्याकृदाचार्यः १ आदेष्टात्वध्वरे व्रती यष्टा च यजमानः ४ ऽथ ससो

मवति दीक्षितः १ इज्याशीलो यायजूकः २ यज्वा तु विधिनेष्टवान् १ वृहस्पतीष्ट्या

स्थपतिः १ सोमपीथीतु सोमपः २ सर्ववेदाः स येनेष्टः क्रतुः सर्वस्वदक्षिणः १

अनूचानः प्रवचने सांगेऽधीती १ गुरोस्तु यः लब्धानुज्ञः समावृत्तः १ सुत्वात्वभिष

वे कृते १ छात्रांतेवासिनौ शिष्ये २ शैक्षाः प्राथमकल्पिकाः २ एकब्रह्मव्रताचा

रा मिथः सब्रह्मचारिणः १ सतीर्थ्यास्त्वेकगुरवः १ चितवानग्निमग्निचित् १ पा

रंपर्योपदेशः स्यादैतिह्यमितिहाव्ययं २ उपज्ञा ज्ञानमाद्यं स्यात् २ ज्ञात्वारंभ उपक्र

अको ५८.

ने ३ मंचपर्यंकपल्यंकाः खट्वया समाः ४ गेंडुकः कंदुकः २ दीपः प्रदीपः २ पीठमा
सनं २ समुद्गकः संपुटकः २ प्रतिग्राहः पतद्ग्रहः २ प्रसाधनी कंकतिका २ पि
ष्टातः पटवासकः २ दर्पणे मकुरादर्शौ ३ व्यजनं तालवृन्तकं २ ३ मर पो
नृव : ॐ संततिर्गोत्रजननकुलान्यभिजनान्वयौ वंशोन्ववायः संतानः २
वर्णाः स्युर्ब्राह्मणादयः १ विप्रक्षत्रियविट्शूद्राश्चातुर्वर्ण्यमिति स्मृतं १ राज
बीजी राजवंश्यः २ बीज्यस्तु कुलसंभवः २ महाकुलकुलीनार्यसभ्यसज्ज
नसाधवः ६ ब्रह्मचारी गृही वानप्रस्थो भिक्षुश्चतुष्टये आश्रमोस्त्री द्विजा
त्यग्रजन्मभूदेववाडवाः विप्रश्च ब्राह्मणः ६ असौ षट्कर्मा यागादिभिर्युतः
विद्वान्विपश्चिद्दोषज्ञः सन्सुधीः कोविदो बुधः धीरो मनीषी ज्ञः प्राज्ञः संख्या ५८.

त्रीणि — पञ्चकर्पूरस्य

कक्कोलकं कोशफलं ३ अथ कर्पूरमस्त्रियां घनसारश्चंद्रसंज्ञः सिताभ्रो हिमवा
लुका ५ गंधसारो मलयजो भद्रश्रीश्चंदनोस्त्रियां ४ तैलपर्णिकगोशीर्षे हरिचं
दनमस्त्रियां ३ तिलपर्णी तु पत्रांगं रंजनं रक्तचंदनं कुचंदनं ५ अथ जातीकोशजाती

द्वे जातीफलस्य

फले समे २ कर्पूरागुरुकस्तूरीकक्कोलैर्यक्षकर्दमः १ गात्रानुलेपनी वर्तिः २ व

चत्वारि गात्रानुलेपन्योः पिष्टस्य सुगंधिद्रव्यस्य इति माधवाद्यस्य — द्वे पटवासादिलोटस्य — द्वे सुगंधिद्रव्यवासितस्य

र्णकोस्त्री विलेपनं ४ चूर्णानि वासयोग्याः स्युः २ भावितं वासितं त्रिषु २ संस्का

त्रीणि मालायाः

रो गंधमाल्याद्यैर्यः स्यात्तदधिवासनं १ माल्यं मालास्रजौ मूर्ध्नि ३ केशमध्ये तु गर्भ
कः १ प्रभ्रष्टकं शिखालंबि १ पुरोन्यस्तं ललामकं १ प्रालंबमृजुलंबि स्यात्कंठात् १

द्वे शिरःस्थितमालासामान्यस्य

वैकक्षकं तु तत् यत्तिर्यक्क्षिप्तमुरसि १ शिखास्वापीडशेखरौ २ रचना स्यात्प

द्वे कुसुमप्रकारादेः रचनायाः — त्रीणि शय्यामात्रस्य

रिस्पंदः २ आभोगः परिपूर्णता २ उपधानं तूपबर्हः २ शय्यायां शयनीयवत् शय

अ॰को॰
३९

आप्लावआप्लावः स्नानं २ चर्चा तु चार्चिक्यं स्थासकः ३ अथ प्रबोधनं अनुबोधः २ पत्र
लेखापत्राङ्गुलिरिमे स्त्रियां २ तमालपत्रतिलकचित्रकाणि विशेषकं ४ द्विती
यं च तुरीयं च न स्त्रियां अथ कुंकुमं काश्मीरजन्माग्निशिखं वरं बाल्हीकपीतने रक्त
संकोचपिशुने धीरलोहितचंदने १० लाक्षा राक्षा जतु क्लीबे यावोलक्तो द्रुमामयाः ६
लवंगं देवकुसुमं श्रीसंज्ञं ३ अथ जायकं कालीयकं च कालानुसार्यं च ३ अथ स
मर्थकं वंशिकागुरु राजार्हं लोहं कृमिजं जोंगकं ६ कालागुरु अगुरु २ स्यात्तुमंग
ल्यमल्लिगंधि यत् १ यक्षधूपः सर्जरसो रालसर्वरसावपि बहुरूपोपि ५ अथ वृक्ष
धूपकृत्रिमधूपकौ तुरुष्कः पिंडकः सिल्हो यावनोपि ४ अथ पायसः श्रीवासो वृ
कधूपोपि श्रीवेष्टसरलद्रवौ ५ मृगनाभिर्मृगमदः कस्तूरी च ३ अथ कोलकं ३९

त्वेवस्त्रस्यदशाःस्युर्वस्त्रयोर्द्वयोः २ दैर्घ्यमायामआनाहः २ परिणाहोविशाल
ता २ पटच्चरंजीर्णवस्त्रं २ समौनक्तककर्पटौ २ वस्त्रमाच्छादनंवासश्चैलंवस
नमंशुकं ६ सुचेलकःपटोऽस्त्री २ नावराशिःस्थूलशाटकः २ अंतरीयोपसंव्या
नपरिधानान्यधोंशुके ४ द्वौप्रावारोत्तरासंगौसमौबृहतिकातथा संव्यानम्
उत्तरीयंच ५ निचोलःप्रच्छदपटः २ समौरल्लककंबलौ २ चोलःकूर्पासकोस्त्रि
यां २ नीशारस्तुप्रावरणेहिमानिलनिवारणे १ अर्धोरुकंवरस्त्रीणांस्याच्चंडा
तकमंशुकं २ स्यात्त्रिषुआप्रपदीनंतत्प्राप्नोत्याप्रपदंहियत् १ अस्त्रीवितानमु
ल्लोचः २ दूष्याद्यंवस्त्रवेश्मनि १ प्रतिसीराजवनिकास्यात्तिरस्करिणीतिच ३+
परिकर्मांगसंस्कारः २ स्यान्मार्ष्टिर्मार्जनामृजा ३ उद्वर्तनोत्सादनेद्वेक्लीबे २ आ
२ पर्यस्तिकापरिकरः पर्यंकश्चावसक्थिका
स्त्रवलतेभ्यकांतेस्यात्रीवीसारसनश्रय २

स्योर्वक्षमाणयोः १ भगं योनिर्द्वयोः २ शिश्नमेढ्रो मेहनशेफसी ४ मुष्कोऽण्डको
शो वृषणः ३ पृष्ठवंशाधरे त्रिकं १ पिचंडकुक्षी जठरोदरं तुंदं ५ स्तनौ कुचौ २
चूचुकं तु कुचाग्रं स्यात् १ नना क्रोडं भुजांतरं ३ उरो वत्सं च वक्षश्च ५ पृष्ठं तु चरमं
तनोः १ स्कंधो भुजशिरोंऽसोऽस्त्री ३ संधी तस्यैव जत्रुणी १ बाहुमूले उभे कक्षौ २
पार्श्वमस्त्री तयोरधः १ मध्यमं चावलग्नं च मध्योऽस्त्री ३ द्वौ परौ द्वयोः भुजबाहू
प्रवेष्टो दोः स्यात् ४ कफोणिस्तु कूर्परः २ अस्योपरि प्रगंडः स्यात् १ प्रकोष्ठस्त
स्य चाप्यधः १ मणिबंधादाकनिष्ठं करस्य करभो बहिः १ पंचशाखः शयः पा
णिः ३ तर्जनी स्यात्प्रदेशिनी २ अंगुल्यः करशाखाः स्युः २ पुंस्यंगुष्ठः प्रदेशि
नी मध्यमानामिका चापि कनिष्ठा चेति ताः क्रमात् ५ पुनर्भवः कररुहो नखो

स्त्रियां ४ स्यात्कर्परः कपालोस्त्री २ कीकसंकुल्यमस्थि च ३ स्याच्छरीरास्थि कं
कालः १ पृष्ठास्थ्नि तु कशेरुका १ शिरोस्थनि करोटिः स्त्री २ पार्श्वास्थनि तु पार्शुका
अंगंप्रतीकोवयवो ऽपघनः ४ अथ कलेवरं गात्रंवपुःसंहननं शरीरं वर्ष्म विग्रहः
कायो देहः क्लीबपुंसोः स्त्रियां मूर्तिस्तनुस्तनूः १२ पादाग्रं प्रपदं २ पादः पदं
घ्रिश्चरणोस्त्रियां ४ तद्ग्रन्थी घुटिके गुल्फौ २ पुमान्पार्ष्णिस्तयोरधः १ जंघा तु
प्रसृता २ जानूरूपर्वाष्ठीवदस्त्रियां ३ सक्थि क्लीबे पुमानूरुः २ तत्संधिः पुं
सि वंक्षणः १ गुदंत्वपानं पायुर्ना ३ वस्तिर्नाभेरधो द्वयोः १ कटो ना श्रोणिफल
कं २ कटिः श्रोणिः ककुद्मती ५ पश्चान्नितंबः स्त्रीकट्याः १ क्लीबे तु जघनं पु
रः १ कूपकौ तु नितंबस्थौ द्वयहीने कुकुंदरे १ स्त्रियांस्फिचौ कटीप्रोथौ २ उप

श्लो॰
३५

द्रवति २ श्लेष्मलः श्लेष्मणः कफी ३ न्युब्जो भुग्ने रुजा २ वृद्धनाभौ तुण्डिलतुण्डिभौ
किलासी सिध्मलो २ अन्धोऽदृक् २ मूर्च्छाले मूर्तमूर्च्छितौ ३ शुक्रं तेजोरेतसी च बीजवी
र्येन्द्रियाणि च ६ मायुः पित्तं २ कफः श्लेष्मा २ स्त्रियां तु त्वगसृग्धरा २ पिशितं तर
सं मांसं पललं क्रव्यमामिषं ६ उत्तप्तं शुष्कमांसं स्यात्तद्वल्लूरं त्रिलिङ्गकं ३ रुधिरेऽसृ
ग्लोहितास्ररक्तक्षतजशोणितं ७ बुक्काग्रमांसं हृदयं हृत् २ मेदस्तु वपा वसा ३
पश्चाद्ग्रीवासिरा मन्या १ नाडी तु धमनिः सिरा ३ तिलकं क्लोम २ मस्तिष्कं गोदं २
किट्टं मलोऽस्त्रियां २ अन्त्रं पुरीतत् २ गुल्मस्तु प्लीहा पुंसि २ अथ वस्नसा स्नायुः स्त्रि
यां २ कालखण्डयकृती तु समे २ सृणिका स्यन्दिनी लाला ३ दूषिका नेत्रयोर्म
लं १ मूत्रं प्रस्रावः २ उच्चारावस्करौ शमलं शकृत् पुरीषं गूथवर्चस्कमस्त्री विष्ठाविषे

ग्रीवाया सिरा ग्रीवासिरा तत्र पश्चाद्भूतकर्मधारय।

बुक्का यथा गृह्यते ... बुक्काग्रमांसमित्येकं नामेत्यन्ये अपरे तु बुक्का हृदयं वा हृदयान्तर्गतमांसविशेषः ... हृदयाद्दक्षिणतः पार्श्वे ... कश्चित्तु बुक्कादिचतुर्भिरेकपर्यायमाह।

३५

माविचर्चिका १ कंडूः खर्जूश्च कंडूया २ विस्फोटः पिटकस्त्रिषु २ व्रणोस्त्रियामी
र्ममरुः क्लीवे नाडीव्रणः पुमान् ४ कोठो मंडलकं २ कोष्ठंश्वित्रे २ दुर्नामकार्श
सी २ आनाहस्तु विबंधः स्यात् २ ग्रहणीरुक्प्रवाहिका २ प्रच्छर्दिका वमिश्च स्त्री
पुमांस्तु वमथुः समाः ३ व्याधिभेदा विद्रधिः स्त्री ज्वरमेहभगंदराः ४ अश्मरी मू
त्रकृच्छ्रं स्यात् २ पूर्वे शुक्रावधेस्त्रिषु रोगहार्यगदंकारो भिषग्वैद्यौ चिकित्सके ५
वार्तो निरामयः कल्यः ३ उल्लाघो निर्गतो गदात् १ ग्लानग्लास्नू २ आमयावी वि
कृतो व्याधितोपटुः आतुरोभ्यमितोभ्यांतः ७ समौ पामनकच्छुरौ २ दद्रुणो दद्रु
रोगी स्यात् २ अर्शोरोगयुतोर्शसः २ वातकी वातरोगी स्यात् २ सातिसारोतिसा
रकी २ स्युः क्लिन्नाक्षे चुल्लचिल्लपिल्लाः ३ क्लीबेक्ष्णि चाप्यमी ४ उन्मत्त उन्मा

अ·को
३५

ख·प्रवामनः २ खरणाः स्यात्खरनसः २ विग्रो विगतनासिका २ खुरणाः स्यात्खु
रनसः २ प्रज्ञुः प्रगतजानुकः २ ऊर्ध्वज्ञुरूर्ध्वजानुः स्यात् २ संज्ञुः संहतजानुकः २
स्यादेडो बधिरः २ कुब्जे गडुलः २ कुकरे कुणिः २ पृश्निरल्पतनौ २ श्रोणः पंगौ २
मुंडस्तु मुंडिते २ कलंबककलवाकूणिः १ खलतिस्त्रिंडलमिकः २ बधिरः केक
रे २ खोडखंजः २ त्रिषु जरावराः जडुलः कालकः पिप्लुः ३ तिलकस्तिलकालकः
अनामयं स्यादारोग्यं २ चिकित्सा रुक्प्रतिक्रिया २ भेषजौषधभैषज्यान्यगदो जायु
रित्यपि ५ स्त्रीरुग्रुजा चोपतापरोगव्याधिगदामयाः ७ पुमान्यक्ष्मा क्षयः शोषः ३
प्रतिश्यायस्तु पीनसः २ स्त्री क्षुत्क्षुतं क्षवः पुंसि ३ कासस्तु क्षवथुः पुमान् २ शो
फस्तु श्वयथुः शोथः ३ पादस्फोटो विपादिका २ किलाससिध्मे २ कच्छ्वां तु पामपामा

३५

जरायुःस्यात्संस्थलंकलनोऽस्त्रियां १ सूतिमासोवैजननः २ गर्भोभ्रूणइमौसमौ
तृतीयाप्रकृतिःषंढःक्लीवःपंडोनपुंसके ५ शिशुत्वंशैशवंबाल्यं ३ तारुण्यं
यौवनंसमे २ स्यात्स्थाविरंतुवृद्धत्वं २ वृद्धसंघेपिवार्धकं १ पलितंजरसाशौ
क्ल्यंकेशादेः १ विस्रसाजरा २ स्यादुत्तानशयोडिंभःस्तनपोपिस्तनंधये ४ बाल
स्तुस्यान्माणवकः २ वयस्थस्तरुणोयुवा ३ प्रवयाःस्थविरोवृद्धोजीनोजीर्णोजर
न्नपि ६ ३ वर्षीयान्दशमीज्यायान् ३ पूर्वजस्त्वग्रियोग्रजः ३ जघन्यजेस्युःकनिष्ठय
वीयोवरजानुजाः ५ अमांसोदुर्बलश्छातः ३ बलवान्मांसलोंसलः ३ तुंदिलस्तुं
दिभस्तुंदीबृहत्कुक्षिःपिचंडिलः ५ अवटीटोवनाटश्चावभ्रटोनतनासिके ३ के
शवःकेशिकःकेशी ३ वलिनोवलिभःसमौ २ विकलांगस्तुपोगंडः २ खर्वोह्र

श्रको
३३

पारेयज्योः प्रसूः श्वश्रूः १ श्वशुरस्तु पितातयोः १ पितुर्भ्रातापितृव्यःस्यात् १ मातुर्भ्रात
स्तु मातुलः १ स्यालास्युर्भ्रातरःपत्न्याः १ स्वामिनोर्देवृदेवरौ २, स्वस्रीयोभागिनेयःस्या
त् २ जामाताडुहितुःपतिः १ पितामहःपितुःपिता १ तत्पिताप्रपितामहः १ मातुर्मा
तामहाद्येवं १ सपिंडास्तुसनाभयः २ समानोदर्यसोदर्यसगर्भ्यसहजाःसमाः ४ स
गोत्रबांधवज्ञातिबंधुस्वस्वजनाःसमाः ६ ज्ञातेयंबंधुताऽतेषांक्रमाद्भावसमूहयोः २
धवःप्रियःपतिर्भर्तासेक्तावरयितावरः ७ ग्रायप्रवःप्रियोनाढ्ढो १ जारस्तूपपतिःस
मौ २ अमृतेजारजःकुंडो १ मृतेभर्तरिगोलकः १ भ्रात्रीयोभ्रातृजो १ भ्रातृभगिन्यौ
भ्रातरावुभौ १ मातापितरौपितरौमातरपितरौप्रसूजनयितारौ ४ श्वश्रूश्वशुरौश्वशु
रौ १ पुत्रौपुत्रश्चडुहितारौ १ दंपतीजंपतीभार्यापतीभार्यापतीतिव ४ गर्भाशयो
३३

देस्तुगणिकां गर्भिण्यंयौवनं गणे ३ पुनर्भूर्दिधिषूरूढाद्विः २ तस्यास्तुदिधिषुःपतिः १
सतुद्विजोग्रेदिधिषूः सैवयस्यकुटुंबिनी १ कानीनःकन्यकाजातः सुतः २ अथसुभगासु
तः सौभागिनेयःस्यात् १ पारस्त्रैणेयस्तुपरस्त्रियाः १ पैतृष्वसेयःस्यात्पैतृष्वस्रीयश्चपितृष्व
सुःसुतः २ मातृष्वसुश्चैवं २ वैमात्रेयोविमातृजः २ अथबांधकिनेयःस्याद्बंधुलश्चा
सतीसुतः कौलटेयःकौलटेरः भिक्षुकीतुसती तदाकौलटिनीयःस्यात्कौलटेयो
पिचात्मजः आत्मजस्तनयःसूनुःपुत्रः ५ स्त्रियस्त्वमी आहुर्दुहितरंसर्वे ५ अपत्यंतो
कंतयोःसमे २ स्वजातेत्वौरसोरस्यौ २ तातस्तुजनकःपिता ३ जनयित्रीप्रसूर्मा
ता ४ जननीच भगिनीस्वसा २ ननांदातुस्वसापत्युः १ नप्त्रीपौत्रीसुतात्मजा ३ भा
र्यास्तुभ्रातृवर्गस्ययातरःस्युःपरस्परं १ प्रजावतीभ्रातृजाया २ मातुलानीतुमातुली
२

श्रको ३२

धात्तत्रियाण्यपि २ उपाध्यायाप्युपाध्यायी २ स्यादाचार्यापि च स्वतः १ आचार्याणी
तु पुंयोगे १ स्यादर्यी क्षत्रियी तथा २ उपाध्यायान्युपाध्यायी पोटा स्त्री पुंसलक्षणा १ वी
रपत्नी वीरभार्या २ वीरमाता तु वीरसूः २ जातापत्या प्रजाता च प्रसूता च प्रसूतिका ४
स्त्री नग्निका कोटवी स्यात् २ दूती संचारिके समे २ कात्यायन्यर्धवृद्धा या काषायवसना
धवा १ सैरंध्री परवेश्मस्था स्ववशा शिल्पकारिका १ असिक्नी स्यादवृद्धा या प्रेष्यान्तःपुर
चारिणी १ वारस्त्री गणिका वेश्या रूपाजीवा ४ थ सा जनैः सत्कृता वारमुख्या स्यात् १ कुट्ट
नी शंभली समे २ विप्रश्निका त्वीक्षणिका दैवज्ञा ३ थ रजस्वला स्त्रीधर्मिण्यवी आत्रे
यी मलिनी पुष्पवत्यपि ऋतुमत्यप्युदक्यापि ८ स्याद्रजः पुष्पमार्तवं ३ श्रद्धालुर्दोहद
वती २ निष्कला विगतार्तवा २ आपन्नसत्त्वा स्याद्गुर्विण्यन्तर्वत्नी च गर्भिणी ४ गणिका

३२

देपुत्र दुहितादिमत्या: भार्या: पत्युर्व्रतिव्रताया: त्रीणि कृतसपत्न्यमहितीयविवाहस्य प्रथमोढाया:

बिनी पुरंध्री २ सुचरित्रा तु सती साध्वी पतिव्रता ४ कृतसापत्निकाध्यूढाधिविन्ना: २

त्रीणि स्वयं कृतपतिवरणाया: हे कन्याया:

अथ स्वयंवरा पतिंवरा च वर्या च ३ कुलस्त्री कुलपालिका २ कन्या कुमारी २ गौरी तु

त्रीणि नागतार्तवाया: हे प्रथमप्राप्तरजोयोगाया: हे युवत्या:

नग्निका नागतार्तवा ३ स्यान्मध्यमा दृष्टरजा: २ तरुणी युवति: समे २ समा: स्नुषा ज

त्रीणि पुत्रादिभार्याया: हे पितृगृहस्थाया: हे पुनकामाया: हे मैथुनकामाया:

नी वधू: ३ चिरंटी तु सुवासिनी २ इच्छावती कामुका स्यात् २ वृषस्यंती तु कामुकी २

दिवा नक्तं समागमार्थं स्वयं गच्छति प्रियं वा अभिसारयति कांतं सा अभिसारिका।

कांतार्थिनी तु या याति संकेतं साभिसारिका १ पुंश्चली धर्षणी बंधक्यसती कुलटेत्व

अष्टौ कुलटाया: त्रीणि माया: हे जीवद्भर्तृकाया: हे वृद्धाया:

री स्वैरिणी पांस्वला च स्यात् ८ अशिश्वी शिशुना विना १ अवीरा निष्पतिसुता १ वि

हे मृतभर्तृकाया: हे स्वयंज्ञाया: हे प्रज्ञाया: मित्रताति युवाया जातिविवक्षायां शूद्रा

श्वस्ता विधवे समे २ आलि: सखी वयस्या च ३ पतिवत्नी सभर्तृका २ वृद्धा पलिक्नी

२ प्राज्ञी तु प्रज्ञा २ प्राज्ञा तु धीमती २ शूद्री शूद्रस्य भार्या स्यात् १ शूद्रा तज्जातिरंग

हे गोपालिकाया: हे क्षत्रियस्त्रीजाते:

ना १ आभीरी तु महाशूद्री जातिपुंयोगयो: समा २ आर्याणी स्वयमार्या स्यात् २ क्षत्रि

अको
३१

घः सङ्घसार्थौ तु जन्तुभिः २ सजातीयैः कुलं १ यूथं तिरश्चां पुंनपुंसकं १ पशूनां सम

जः १ अन्येषां तु समाजः १ अथ सधर्मिणां स्यान्निकायः १ पुंजराशी तूत्करः कूटमस्त्रियां ४

कापोतशौकमायूरतैत्तिरादीनि तद्गणे ४ गृहासक्ताः पक्षिमृगाश्छेकास्ते गृह्यकाश्च

ते २ इति सिंहादिवर्गः मनुष्या मानुषा मर्त्या मनुजा मानवा नराः ६ स्युः पुमांसः

पञ्चजनाः पुरुषाः पूरुषा नरः ५ स्त्री योषिदबला नारी योषा सीमन्तिनी वधूः प्रतीपदर्शि

नी वामा वनिता महिला तथा ११ विशेषास्त्वङ्गना भीरुः कामिनी वामलोचना प्रमदा

मानिनी कान्ता ललना च नितम्बिनी ९ सुन्दरी रमणी रामा ३ कोपना सैव भामिनी २ वरा

रोहा मत्तकाशिन्युत्तमा वरवर्णिनी ४ कृताभिषेका महिषी १ भोगिन्योऽन्या नृपस्त्रियः १

पत्नी पाणिगृहीती च २ द्वितीया सहधर्मिणी भार्या जाया अथ पुंभूम्नि दाराः ७ स्यात्तु कुटुं

३१

मविहायसः शकुंतपक्षिशकुनिशकुंतिशकुनद्विजाः पतत्रिपत्रिपतगपतत्पत्ररथां
डजाः नगौकोवाजिविकिरविविष्किरपतत्रयः नीडोद्भवागरुत्मंतःपित्संतोनभसंग
माः २६ तेषांविशेषाहारीतोमद्गुःकारंडवप्लवाः ४ तित्तिरिःकुक्कुटोलावोजीवंजीवः
चकोरकः ३ कोयष्टिकष्टीटिभकोवर्तकोवर्तिकादयः गरुत्पक्षच्छदःपत्रंपतत्रंच
तनूरुहं ५ स्त्रीपक्षतिःपक्षमूलं २ चंचुस्त्रोटिरुभेस्त्रियौ २ प्रडीनोड्डीनसंडीनान्ये
ताःखगगतिक्रियाः ३ पेशीकोशोद्विहीनेंडं ३ कुलायोनीडमस्त्रियां २ पोतःपाकोऽ
र्भकोडिंबःपृथुकःशावकःशिशुः ७ स्त्रीपुंसौमिथुनं २ द्वंद्वंयुग्मंचयुगलंयुगं ४ स
मूहनिवहव्यूहसंदोहविसरव्रजाः स्तोमौघनिकरव्रातवारसंघातसंचयाः समुदायः
समुदयःसमवायश्चयोगणः स्त्रियांतुसंहतिर्वृंदंनिकुरंबंकदंबकं २२ वृंदभेदाःसमैर्व

अको

लिनैर्मल्लिकाक्षास्ते १ धार्तराष्ट्राः सितेतरैः १ शरारिराटिराडिश्च ३ बलाकाबिसकं
ठिका २ हंसस्ययोषिद्वरटा १ सारसस्यतुलक्ष्मणा १ जतुकाऽजिनपत्रास्यात् २ परो
ष्णीतैलपायिका २ वर्वणामक्षिकानीला १ सरघामधुमक्षिका २ पतंगिकापुत्तिका
स्यात् २ दंशस्तुवनमक्षिका २ दंशीतज्जातिरल्पास्यात् १ गंधोलीवरटाद्वयोः २ भृंगा
रीझीरुकाचीरीझिल्लिकाचसमाइमाः ४ समौपतंगशलभौ २ खद्योतोज्योतिरिंगणः २
मधुव्रतोमधुकरोमधुलिण्मधुपालिनः द्विरेफपुष्पलिड्भृंगषट्पदभ्रमरालयः ११
मलिंदश्चंचरीकश्चरोलंबेंदिंदिरौसमौ १५ मयूरोबर्हिणोबर्हीनीलकंठोभुजंगभुक्
शिखावलःशिखीकेकीमेघनादानुलास्यपि ९ केकावाणीमयूरस्य १ समौचंद्रक
मेचकौ २ शिखाचूडा २ शिखंडस्तुपिच्छबर्हेनपुंसके ३ खगेविहंगविहगविहंग

३

देखवर्णचातकस्य ऊलेग् झीलिफिजीतिख्यातस्य देकाटबोड्इतिख्यातस्य पपैहा

किकीदिविः २ कलिंगभृंगःधूम्राटाः ३ अथस्याछत्रपत्रकः दार्वाघाटो २ ऽथसारंगःस्तो

झीलिख्यातकस्य कुकुड झीलिकुकुरस्य चरि देचटकस्य

ककश्चातकःसमाः ३ कृकवाकुस्ताम्रचूडःकुक्कुटश्चरणायुधः ४ चटकःकलविंकःस्या

चोरे देकांकरेडुइतिख्यातस्य

त् २ तस्यस्त्रीचटका १ तयोः पुमपत्येचाटकैरः १ स्त्र्यपत्येचटकैवसा १ कर्करेटुःक

देकयेरइतिख्यातस्य ऊयेल चत्वारिकोकिलस्य ककौवा

रेटुःस्यात् २ कृकणक्रकरौसमौ २ वनप्रियःपरभृतःकोकिलःपिकइत्यपि ४ काके

दशकाकस्य

तुकरटारिष्टबलिपुष्टसकृत्प्रजाः ध्वांक्षात्मघोषपरभृद्बलिभुग्वायसाअपि १० द्रोण

जलकौवा देदंस्काकइतिख्यातस्य कालकन्ठी देचातकइतिख्यातस्य चील देचिल्लस्य देगृध्रस्य

काकस्तुकाकोलः २ दात्यूहःकालकंठकः २ आतापिचिल्लौ २ दाक्षाय्यगृध्रौ २ की

तूता देशुकस्य कोंच देकांजबबाइतिख्यातस्य भगोला देबकस्य देसारसपक्षिणः

रशुकौसमौ २ क्रुंक्रौंचः २ ऽथबकःकाह्वः २ पुष्कराह्वस्तुसारसः २ कोकश्चक्रश्च

चत्वारिचक्रवाकस्य देकपरइतिख्यातस्य देकुररइतिख्यातस्य

क्रवाकोरथांगाह्वयनामकः ४ कादंबःकलहंसःस्यात् २ उत्क्रोशकुररौसमौ २ हंसा

चत्वारिमामान्येनहंसस्य एकहंसभेदस्य

स्तुश्वेतगरुतश्चक्रांगामानसौकसः ४ राजहंसास्तुतेचंचुचरणैर्लोहितैःसिताः १ म

अको
२९ णमृगभेविश कदलीकंदलीचीरचमूरुप्रियकावपि समूरुश्चेति हरिणा अमी अ
जिनयोनयः कृष्णसारो रुरुन्यंकुरंकुशंबररोहिषः गोकर्णपृषतैणर्श्यरोहिताः
चमरो मृगाः गंधर्वः शरभो रामः सृमरो गवयः शशः इत्यादयो मृगेंद्राद्या गवाद्याः
पशुजातयः कुछुंदरी गंधमूषी दीर्घदेही तु मूषिका उंदुरुर्मूषकोप्याखुर्गिरिका
बालमूषिका सरटः कृकलासः स्यान्मुसली गृहगोधिका लूता स्त्री तंतुवायोर्णना
भमर्कटकाः समाः नीलंगुस्तु क्रिमिः कर्णजलौकाः शतपद्युभे वृश्चिकः शूककी
टः स्यादालिद्रोणौ तु वृश्चिके पारावतः कलरवः कपोतोथ शशादनः पत्री श्येन उलू
कस्तु वायसारातिपेचकौ व्याघ्राटः स्याद्भरद्वाजः खंजरीटस्तु खंजनः लोहपृष्ठ
स्तु कंकः स्यादथ चाषः
२९

गो सिंहो मृगेंद्रः पंचास्यो हर्यक्षः केसरी हरिः कंठेरवः श्वेतपुच्छः सटः स्यात्केशसंहतिः चि
त्रकायः पंचशिखः शार्दूलव्याघ्रद्वीपिनः ऋक्षच्छकतरक्षुस्तरक्षुस्तु मृगादनः वराहः
सूकरो घृष्टिः कोलः पोत्री किरिः किटिः दंष्ट्री घोणी स्तब्धरोमा क्रोडो भूदार इत्यपि ऊलद
श्चैव मस्तदो दंष्ट्राली मुखलांगलाः कपिप्लवंगप्लवगशाखामृगवलीमुखाः मर्कटो वान
रः कीशो वनौकाः अथ वल्लकी ऋक्षाच्छभल्लभाल्लूकाः गंडके खड्गखड्गिनौ लुलायो महिषो
वाहद्विषत्कासारसैरिभः स्त्रियां शिवा भूरिमाया गोमायुमृगधूर्त्तकाः शृगालो वंचकक्रो
ष्टुफेरुफेरवजंबुकाः ओतुर्बिडालो मार्जारो वृषदंशक आखुभुक त्रयो गोधेयगोधारगो
धेया गोधिकात्मजे श्वावित्तु शल्यस्तल्लोम्नि शललीशललं शलं वातप्रमीर्वातमृगः
कोकस्त्वीहामृगो वृकः मृगे कुरंगवातायुहरिणाजिनयोनयः ऐणेयमेण्याश्चर्माद्यमेणस्य

अके: २८

धेनामाम्रस्ताम्रस्तकमस्त्रियां ४ स्यादन्दमस्तकोगुंद्रा २ चूडालावक्रलोच्चटा ३ वंशे
त्वक्सारकर्मारत्वचिसारतृणधूजाः शतपर्वायवफलोवेणुमस्करतेजनाः १० वेणवःकीचका
स्तेस्युर्येस्वनंत्यनिलोद्धताः १ ग्रंथिर्नापर्वपरुषी २ गुंद्रस्तेजनकःशरः ३ नडस्तुध
मनःपोटगलः ३ काशमस्त्रियां इक्षुगंधःपोटगलः २ पुंभूम्नितुबल्वजाः रसालइ
क्षुः २ तद्भेदाःपुंड्रकांतारकाद्यः २ स्याद्वीरणंवीरतरं २ मूलेस्योशीरमस्त्रियां अभयंनलदंसे
व्यममृणालंजलाशयं लामज्जकंलघुलयमवदाहेष्टकापथे १० नलादयस्तृणंगर्मु
च्छ्यामाकप्रमुखाअपि अस्त्रीकुशंकुथोदर्भःपवित्रं ४ अथकत्तृणं पौरसौगंधिकंध्यामदेव
जग्धकरोहिषं ६ छत्रातिछत्रपालघ्नौमालातृणकभूस्तृणे ५ शष्पंबालतृणं २ घासो
यवसं २ तृणमर्जुनं २ तृणानांसंहतिस्तृण्या १ नड्यातुनडसंहतिः १ तृणराजाह्वयस्ताल ४ २८

चत्वारि वराहक्रांताया चमराल इति ख्यातस्येति प्रभृतिः

हे भृंगराजस्य — द्वे काकमाच्याः काउआ इति ख्यातायाः

बुंधिर्वाराही बदरेत्यपि ४ मार्कवो भृंगराजः स्यात् २ काकमाचीतु वायसी २ शतमू

सप्त सर्पच्छत्र इति ख्याताना

र्लाऽमितच्छत्रातिच्छत्रा मधुरा मिसिः अवाक्पुष्पी कारवी च ७ सरणा तु प्रसारिणी २ त

पंच गंधप्रसारिणी इति ख्यातायाः — षट् जनीत्येव वैद्यकाख्यात सुगंधिद्रव्यस्य

स्यां कटंभरा राजबला भद्रबलेति च ३ जनी जतूका रजनी जतुकृच्चक्रवर्तिनी संस्पर्शा ६

त्रीणि कचूर इति ख्यातायाः

अथ शटी गंधमूली षड्ग्रंथिकेत्यपि ३ कर्चूरोपि पलाशोपि ५ कारवेल्लः कठिल्लकः सुष

चत्वारि परवल इति ख्यातस्य — द्वे कूष्मांडस्य — द्वे कर्कट्याः

वी च ३ अथ कुलकपटोलस्तिक्तकः पटुः ४ कूष्मांडस्तु कर्कारुः २ उर्वारुः कर्कटी स्त्रियौ २

द्वे तिक्तालाबु — द्वे अलाबु — त्रीणि नागरी इति ख्यातस्य कर्कटी विशेषस्य — द्वे गोरक्षकाकडी इति ख्यातायाः

इक्ष्वाकुः कटुतुंबी स्यात् २ तुंबलाबूरुभे समे २ चित्रा गवाक्षी गोडुंबा ३ विशाला त्विंद्र

त्रीणि सूरण इति ख्यातस्य — द्वे समष्ठिल इति ख्यातस्य

वारुणी २ अर्शोघ्नः सूरणः कंदः ३ गंडीरो नाम समष्ठिला २ कलंब्युपोदिका २ अस्त्री तु

कलंब्यादि वस्तुकांता शाकभेदाः स्युरिति सर्वधरः

मूलकं हिलमोचिका २ वास्तुकं १ शाकभेदाः स्युः ५ दूर्वा तु शतपर्विका सहस्रवीर्या भा

षट् दूर्वायाः — चत्वारि श्वेत दूर्वा — द्वे श्वेत सित दूर्वायाः अपरे द्वे दूर्वाभेदस्य यो वा इति ख्यातस्येत्यन्ये

र्गव्यो रुहानंता ६ अथ सा सिता गोलोमी शतवीर्या च गंडाली शकुलाक्षका ४ कुरुविंदो मे

कस्यरसमंनवावनद्कांतालन्तान्ः समंगाजलकारिके तिविदिरिकायांसंकोचपत्रीन्तान्लिरितिलजालगणकभेदेनपरितत्वात॥
पंचयवनानपात्रयीनक्षविसूत्मलतायाजीवनीतिख्यातायाः

जीमंगावद्दिरेत्यपि ४ जीवंतीजीवनीजीवाजीवनीयामधुस्रवा ५ कूर्चशीर्षोमधुरकः
पंच एवर्गानर्गतजीवकस्य — त्रीणिचिरायतइतिख्यातस्य

श्रको
२७
शृंगह्रस्वांगजीवकाः ५ किराततिक्तोभूनिंबोऽनार्यतिक्तो ३ ऽथसप्तला विमलासातलाभू
पंचदशी प्रियायाः सप्ततिनास्नाख्यातायाः वर्मल्लासेत्यन्ये

रिफेनाचर्मकषेत्यपि ५ वायसोलीस्वादुरसाकायस्था ३ ऽथमकूलकः निकुंभोदंतिकाप्रत्य
पंचटंत्याः तन्सलस्पेत्यन्ये — द्विविधायवानीक्षेत्रयवानी अजमोदेतिख्याता। पर्वतयवानी ... हृयोदंहपवेतिसमृतिः

क्श्रेण्युडुंबरपर्ण्यपि ५ अजमोदातूग्रगंधाब्रह्मदर्भायवानिका ४ मूलेपौष्करकाश्मीरपद्म
पंचोग्रगंधाभवायाः पद्मचारिणीतिख्यातायाः — त्रीणिपुष्करमूलस्य — पुष्करमूलं

पत्राणिपौष्करे ३ अव्यथातिचरापद्माचारटीपद्मचारिणी ५ कांपिल्यःकर्कशश्चंद्रोरक्तांगोरोच
पंचकपिलेतिख्यातायाः सुंठोवन्या — षट्पलाशीतिख्यातस्य — पप्लांडोः

नेत्यपि ५ प्रपुन्नाडस्त्वेडगजोदद्रुघ्नश्चक्रमर्दकः पद्माटउरणाख्यश्च ६ पलांडुस्तुसुकंदकः
हेदृश्यवर्णपलांडोः — सुदर्शनकस्य

लतार्कदृद्रुमौतत्रहरिते ३ ऽथमहौषधं लशुनंगृंजनारिष्टमहाकंदरसोनकाः ६ पुनर्नवातु
दृष्पुनर्नवायाः — द्वसुनस्नेतिख्यातायाः — चनात्पलाणपार्णी

शोफघ्नी २ वितुन्नंसुनिषण्णकं २ स्याद्वातकःशीतलोपराजिताशनपर्ण्यपि ४ पारावतांघ्रिः
पंचज्योतिष्मत्याः — चत्वारित्रायमाणाख्यवनीरदस्य

कटभीपण्याज्योतिष्मतीलता ५ वार्षिकंत्रायमाणास्यात्त्रायंतीबलभद्रिका ४ विष्वक्सेनप्रिया

ओषधयः इति फलपाकान्ता लता जातिमात्रे ओषधि तस्यामेव वर्तन्ते या वि व्रीहियवादयो ओषधिशब्दप्रयोगः यदा तु तस्याः एव यासां प्रतीकारकः गणतां विवक्षन्ते न जातिः तदा तु जातेर्व्यक्ति विवक्षायामोषध रजातावित्यपि ओषधशब्दप्रयोगः नचैवं अजातौ ओषधिश्चौषधं वाच्यान्यदपि तत्कार्यकारि घृततैलत्रिफलाकल्कादिकमप्योषधमिति सर्वशास्त्रार्थः ओषध्यः इति बहुत्वाद्बहुवचनं एकव चनात्स्योषधिर्भवत्येव।

स्थौणेयकुक्कुरे ५ मरुन्माला तु पिशुना स्पृक्का देवीलता लघुः समुद्रान्ता वधूः कोटिवर्षा लं

कोपिकेत्यपि ११ तपस्विनी जटामांसी जटिला लोमशा मिसी त्वक्पत्रमुत्कटं भृंगं त्वचं चोचं

वरांगकं ६ कर्चूरको द्राविडकः काल्पको वेदमुख्यकः ४ ओषध्यो जातिमात्रे स्युः अजातौ

सर्वमौषधं १ शाकाख्यं पत्रपुष्पादि १ तंडुलीयोल्पमारिषः २ विशल्याग्निशिखानंताफ

लिनी शक्रपुष्प्यपि ५ स्याद्दक्षगंधाछगलांत्र्यावेगी वृद्धदारकः जुंगः ५ ब्राह्मी तु मत्स्याक्षी

वयःस्था सोमवल्लरी ४ पटुपर्णी हैमवती स्वर्णक्षीरी हिमावती ४ हयपुच्छी तु कांबोजी

माषपर्णी महासहा ४ तुंडिकेरी रक्तफला बिंबिका पीलुपर्ण्यपि ४ बर्बरा कबरी तुंगी ख

रपुष्पाजगंधिका ५ एलापर्णी तु सुवहा रास्ना युक्तरसा च सा ४ चांगेरी चुक्रिका दंत

शठांबष्ठाम्ललोणिका ५ सहस्रवेधी चुक्रोम्लवेतसः शतवेध्यपि ४ नमस्कारी गंडका

अ॰को॰
७५

पि ५ स्वाम्यमात्यसुहृत्कोशराष्ट्रदुर्गबलानि च राज्यांगानि १ प्रकृतयः पौराणां
श्रेणयोपि च १ संधिर्नाविग्रहोयानमासनं द्वैधमाश्रयः षड्गुणाः ६ शक्तयस्ति
स्रः प्रभावोत्साहमंत्रजाः ३ क्षयःस्थानंच वृद्धिश्च त्रिवर्गो नीतिवेदिनां ३ सप्रता
पः प्रभावश्च यत्तेजः कोशदंडजं १ सामदानेभेददंडाइत्युपायचतुष्टयं ४ साह
संतु दमो दंड ३ साम सांत्वं २ अथो समौ भेदोपजापौ २ उपधा धर्माद्यैर्यत्परीक्ष
णं १ पंचत्रिषु अषडक्षीणो यस्तृतीयाद्यगोचरः १ विविक्तविजनच्छन्ननिःशला
कास्तथा रहः ५ रहश्चोपांशु चालिंगे २ रहस्यं तद्भवे त्रिषु १ समौ विस्रंभविश्वा
सौ २ भ्रेषो भ्रंशो यथोचितात् १ अभ्रेषन्यायकल्पास्तु देशरूपं समंजसं ५ युक्तमौ
पयिकं लभ्यं भजमानाभिनीतवत् न्याय्यं च त्रिषु षट् ६ संप्रधारणा तु समर्थनं २

पूर्व्वं वयस्यो २ सेवकार्थ्यनुजीविनः ३ विषयानंतरो राजा शत्रुर्मित्रमतः

एकशत्रुविषयस्य

परं १ उदासीनः परतरः १ पार्ष्णिग्राहस्तु पृष्ठतः १ रिपौ वैरिसपत्नारिद्विषद्द्वेष

एकोनविंशतिशत्रौ

णदुर्हृदः द्विड्विपक्षाहितामित्रदस्युशात्रवशत्रवः अभिघातिपरारातिप्रत्यर्थि

त्रीणि स्निग्धस्य वयसः — त्रीणि मित्रस्य

परिपंथिनः १९ वयस्यः स्निग्धः सवयाः ३ अथ मित्रं सखा सुहृत् ३ सख्यं साप्तप

द्वे साख्यस्य — द्वे अनुरोधस्य

दीनं स्यात् २ अनुरोधोऽनुवर्तनं २ यथार्हवर्णः प्रणिधिरपसर्पश्चरः स्पशः चार

पञ्चस्वदेशपरदेशभ्रमणशीलस्य — द्वे अविसंवादिवाक्यस्य

श्च गूढपुरुषः ७ आप्तः प्रत्ययितस्त्रिषु २ सांवत्सरो ज्योतिषिको दैवज्ञगण

अष्टौ दैवज्ञस्य — द्वे तत्त्वार्थज्ञस्य

कावपि ८ तांत्रिको ज्ञातसिद्धांतः २ सत्री गृहपतिः समौ २ लिपिकारोऽक्षरच

णोऽक्षरचुंचुश्च लेखके ४ लिखिताक्षरविन्यासे लिपिर्लिबिरुभे स्त्रियां ४ स्या

पञ्च पथिकस्य — द्वे दूतस्य

त्संदेशहरो दूतः २ दूत्यं तच्चावकर्मणी १ अध्वनीनोऽध्वगोऽध्वन्यः पान्थः पथिक इत्यपि

अ.को ७७

क्ष० वर्गः ॐ मूर्धाभिषिक्तो राजन्यो बाहुजः क्षत्रियो विराट् ५ राजा राट् पा
र्थिवः क्ष्माभृन्नृपभूपमहीक्षितः ६ राज्ञा तु प्रणताशेषसामन्तः स्यादधीश्वरः
येनेष्टं राजसूयेन मण्डलस्येश्वरश्च यः शास्ति यश्चाज्ञया राज्ञः स सम्राट् १ अथ
राजकं राजन्यकं च नृपतिक्षत्रियाणां गणे क्रमात् २ मन्त्री धीसचिवोऽमात्यो ३ अन्ये कर्मसचि
वास्ततः १ महामात्राः प्रधानानि १ पुरोधास्तु पुरोहितः २ द्रष्टरि व्यवहाराणां
प्राड्विवाकाक्षदर्शकौ ३ प्रतीहारो द्वारपालद्वाःस्थद्वाःस्थितदर्शकाः ५ रक्षि
वर्गस्त्वनीकस्थः २ अथाध्यक्षाधिकृतौ समौ २ स्थायुकोऽधिकृतो ग्रामे गोपो ग्रामे
षु भूरिषु १ भौरिकः कनकाध्यक्षो १ रूप्याध्यक्षस्तु नैष्किकः २ अन्तःपुरे त्वधि
कृतः स्यादन्तर्वंशिको जनः १ सौविदल्लाः कञ्चुकिनः स्थापत्याः सौविदाश्च ते ४

७७

स्याः पित्र्यं १ मूले त्वंगुष्ठस्य ब्राह्मं १ स्याद्ब्रह्मभूयं ब्रह्मत्वं ब्रह्मसायुज्यमित्यपि
देवभूयादिकं तद्वत् ३ कृच्छ्रं सांतपनादिकं १ संन्यासवत्यनशने पुमान्प्रा
यः १ वीरहा नष्टाग्निः २ कुहना लोभान्मिथ्येर्यापथकल्पना १ व्रात्यः सं
स्कारहीनः स्यादस्वाध्यायो निराकृतिः २ धर्मध्वजी लिंगवृत्तिः २ अवकीर्णी
क्षतव्रतः २ सुप्ते यस्मिन्नस्तमेति सुप्ते यस्मिन्नुदेति च अंशुमानभिनिर्मुक्ता
भ्युदितौ च यथाक्रमं २ परिवेत्तानुजोनूढे ज्येष्ठे दारपरिग्रहात् १ परिवित्ति
स्तु तस्याग्रजः १ विवाहोपयमौ समौ तथा परिणयोद्वाहोपयामाः पाणिपी
डनं ८ व्यवायो ग्राम्यधर्मो मैथुनं निधुवनं रतं ५ त्रिवर्गो धर्मकामार्थैः १ चतु
र्वर्गः समोक्षकैः १ सबलैस्तैश्चतुर्भद्रं १ जन्याः स्निग्धा वरस्य ये १ ३ मर

द्वयातिगाः रजस्तमस्भ्यां सात्विकत्वं प्राप्ता जीवन्मुक्ता आमादयो विरजस्तमसो द्वयातिगा उच्यंते

त्रीणिपवित्रस्य

श्र.को.

५४

व्यासः स्थांडिलस्थ २ अथ विरजस्तमसः स्युर्द्वयातिगाः २ पवित्रः प्रयतः पूतः २

पाषंडाः सर्वलिंगिनः २ पालाशो दंडआषाढः व्रते १ रांभस्तु वैणवः १ अस्त्रीक

त्रीणि ब्रह्मचर्यादीनां धार्यत्वेन विधिना पाम्मृगादित्वच

मंडलुः कुंडी २ व्रतिनामासने वृसी १ अजिनं चर्म कृत्तिः स्त्री ३ भैक्षं भिक्षाक

द्वे आवृत्त्या वेदाध्ययनस्य

त्रीणियज्ञस्नानस्य

दंबकं १ स्वाध्यायः स्याज्जपः २ सुत्याऽभिषवः सवनं च सा ३ सर्वैनसामपध्वं

मि त्रीनन्तुपर्यायः

पक्षांते निर्दोत्हृष्णं प्रतिमासं संपाद्ययोः प्रयागादीनां प्रकृति यज्ञदा वृत्तमणकौ

श्राद्धं नासायवयनं बसवर्य मकन्नकना श्रात्मयमितिपं चेतेयमाश्रुतिव्रतानिच।

सिनयंत्रिष्वघमर्षणं २ दर्शश्च पौर्णमासश्च यागौ पक्षांतयोः पृथक् २ शरीर

आगंतुकैः कादाचित्कैः कामनाविशेषादिभिः सह्कारिभिः साध्यमुपवासादि

साधनापेक्षं नित्यं यत्कर्म तद्यमः १ नियमस्तु स यत्कर्मानित्यमागंतुसाधनं १

तौरं तु भद्राकरणं मुंडनं वपनं त्रिषु ४ कृताक्षरीचकोपीनं शारीरस्नातितिलस

नः ५ उपवीतं यज्ञसूत्रं प्रोद्धृते दक्षिणे करे २ प्राचीनावीतमन्यस्मिन् १ निवी

तं कंठलंबितं १ अंगुल्यग्रे तीर्थं दैवं २ स्वल्पांगुल्योर्मूले कायं १ मध्येंगुष्ठांगु

पर्यायश्च

स्त्रियां त्वावृत्परिपाटी अनुक्रमः पर्यायश्च ५ अतिपातस्तु विपर्यय उपात्ययः २

कल्पविस्मानितात्मनो नियमो भवति। यथा। वा ... दर्शनं प्राशनं ... इति ... न इति

श्रीणि शास्त्रबोधितस्य लोकव्यवहारात्सम्यग्भावस्य परित्यागस्य

नियमो व्रतमस्त्री तच्चोपवासादि पुण्यकं १ औपवस्तं तूपवासः २ विवेकः पृथगात्मता २ स्याद्ब्रह्मवर्चसं वृत्ताध्ययनर्द्धिः २ अथाञ्जलिः पाठे ब्रह्माञ्जलिः पाठे विप्रुषो ब्रह्मबिन्दवः १ ध्यानयोगासने ब्रह्मासनं १ कल्पे विधिक्रमौ २ मुख्यः स्यात्प्रथमः कल्पः १ अनुकल्पस्ततोऽधमः १ संस्कारपूर्वं ग्रहणं स्यादुपाकरणं श्रुतेः १ समे तु पादग्रहणमभिवादनमित्युभे २ भिक्षुः परिव्राट् कर्मन्दी पाराशर्यपि मस्करी ५ तपस्वी तापसः पारिकाङ्क्षी ३ वाचंयमो मुनिः २ तपःक्लेशसहो दान्तः

तपस्वी...

अक्षीणि जानसे ... पारिकाङ्क्षीति स्मृतः

नवसप्तविधाः। ब्रह्मर्षि देवर्षि नरर्षि। महर्षि परमर्षयः काण्डर्षि श्रुतर्षि राजर्षयः क्रमावरा इति

२ वर्णिनो ब्रह्मचारिणः २ ऋषयः सत्यवचसः २ स्नातकस्त्वाप्लुतो व्रती २ ये

श्रीणि वाक्यानि

निर्जितेन्द्रियग्रामा यतिनो यतयश्च ते २ यः स्थण्डिले व्रतवशाच्छेते स्थण्डिलशा

पर्याणपल्ययनके २ वल्गा रश्मिः कशाः समाः ३ आस्कंदितं धोरितकं वल्गि
तं रेचितं प्लुतं गतयोमूः पंचधाराः ५ घोणातु प्रोथमस्त्रियां २ कविकातु ख
लीनोस्त्री २ शफं क्लीबे खुरः पुमान् २ पुच्छोस्त्री लोमलांगूले ३ वालहस्तश्च
वालधिः २ त्रिषूपावृत्तलुठितौ परावृत्ते मुहुर्भुवि २ याने चक्रिणि युद्धार्थे श
तांगः स्यंदनो रथः ३ असौ पुष्परथश्चक्रयानं न समराय यत् १ कर्णीरथः प्रवह
णं डयनं च समं त्रयं ३ क्लीबेनः शकटोस्त्री स्यात् २ गंत्री कंबलिवाह्यकं १
शिबिकायाप्ययानं स्यात् २ दोला प्रेंखादिकाः स्त्रियां २ उभौ तु द्वैपवैयाघ्रौ द्वी
पिचर्मावृते रथे २ पांडुकंबलसंवीतः स्यंदनः पांडुकंबली १ योग्यारथो वै
नयिकः चाध्वन्यः पारियात्रिकः ४ रथे कांबलवस्त्राद्याः कंबलादिभिरावृते

स्तानं बंधस्तंभे २ ऽथशृंखले अंदुको निगडोऽस्त्री स्यात् २ अंकुशोऽस्त्री सृणिः
स्त्रियां २ दूष्या कक्ष्या वरत्रा स्यात् ३ कल्पना सज्जना समे २ प्रवीण्यास्तरणं वर्णः
परिस्तोमः कुथो द्वयोः ५ वीतं त्वसारं हस्त्यश्वं १ वारी तु गजबंधनी २ घोटके
वीति तुरग तुरंगाश्व तुरंगमाः वाजिवाहार्वगंधर्वहयसैंधवसप्तयः १३ आ
नेयाः कुलीनाः स्युः २ विनीताः साधुवाहिनः २ वनायुजाः पारसीकाः कांबो
जा बाह्लिकाद्याः ४ ययुरश्वोऽश्वमेधीयः २ जवनस्तु जवाधिकः २ पृष्ठ्यः
स्थौरी २ सितः कर्कः २ रथ्यो वोढा रथस्य यः २ बालः किशोरः २ वाम्यश्वा २ वा
डवा वडवं गणे २ त्रिहाश्वीनं यदश्वेन दिनेनैकेन गम्यते १ कश्यं तु मध्यम
श्वानां २ हेषा ह्रेषा च निःस्वनः २ निगालस्तु गलोद्देशः २ वृंदे त्वाश्वीयमाश्ववत्
२

अको ५८

त्वणं २ हस्त्यश्वरथपादातं सेनांगं स्याच्चतुष्टयं १ दंती दंतावलो हस्ती द्विरदोनेक
पो द्विपः मतंगजो गजो नागः कुंजरो वारणः करी इभः स्तंबेरमः पद्मी १५ यूथना
थस्तु यूथपः २ मदोत्कटो मदकलः २ कलभः करिशावकः २ प्रभिन्नो गर्जितो
मत्तः ३ समावुद्वांतनिर्मदौ २ हास्तिकं गजता वृंदे २ करिणी धेनुका वशा ३
गंडः कटो २ मदो दानं २ वमथुः करशीकरः २ कुंभौ तु पिंडौ शिरसः १ तयोर्म
ध्ये विदुः पुमान् १ अवग्रहो ललाटं स्यात् २ ईषिका त्वक्षिकूटकं २ अपांगदे
शो निर्याणं १ कर्णमूलं तु चूलिका १ अधः कुंभस्य वाहित्थं १ प्रतिमानमधोस्य यः २
आसनं स्कंधदेशः स्यात् १ पद्मकं बिंदुजालकं २ पक्षभागः पार्श्वभागः १ दंतभा
गस्तु योग्रतः १ द्वौ पूर्वपश्चाज्जंघादिदेशौ गात्रावरे क्रमात् २ तोत्रं वेणुकं २ आ

अववादस्तु निर्देशो निदेशः शासनं च सा शिष्टिश्चाज्ञा च ६ संस्थातु मर्यादा धार
णा स्थितिः ४ आगोऽपराधो मन्तुश्च ३ समे तूद्दानबंधने २ द्विपाद्यो द्विगुणो दं
डो २ भागधेयः करो बलिः ३ घट्टादिदेयं शुल्कोऽस्त्री १ प्राभृतं तु प्रदेशनं उपा
यनमुपग्राह्यमुपहारस्तथोपधा ६ यौतकादि तु यद्देयं सुदायो हरणं च तत्
तत्कालेन तु तदात्वं स्यात् २ आयतिः कालउत्तरः २ सांदृष्टिकं फलं सद्यः १ उद
र्कः फलमुत्तरं १ अदृष्टं वह्नितोयादि १ दृष्टं स्वपरचक्रजं १ महीभुजामहि
भयं स्वपक्षप्रभवं भयं १ प्रक्रिया त्वधिकारः स्यात् १ चामरं तु प्रकीर्णकं २ नृपा
सनं तु यद्भद्रासनं सिंहासनं तु तत् हैमं १ छत्रं त्वातपत्रं राज्ञस्तु नृपलक्ष्म तत् २
भद्रकुंभः पूर्णकुंभः २ भृंगारः कनकालुका २ निवेशः शिबिरं षंडे ३ सज्जनं तूपर

प्रको ५९

शूरोवीरश्चविक्रांतो ३ जेताजिष्णुश्चजित्वरः ३ सांयुगीनोरणेसाधुः १ शस्त्राजीवाद

यस्त्रिषु ध्वजिनीवाहिनीसेनापृतनानीकिनीचमूः वरूथिनी ७ बलंसैन्यंचक्रं

चानीकमस्त्रियां ४ व्यूहस्तुबलविन्यासः १ भेदादंडादयोयुधि ४ प्रत्यासारो

व्यूहपार्ष्णिः २ सैन्यपृष्ठेप्रतिग्रहः १ एकेभैकरथात्र्यश्वापत्तिःपंचपदातिका

पत्त्यंगैस्त्रिगुणैःसर्वैःक्रमादाख्यायथोत्तरं सेनामुखं १ गुल्मगणौ २ वाहिनी १ पृ

तना १ चमूः १ अनीकिनी १ दशानीकिन्यो३ क्षौहिणी १ ३ अथसंपदि संपत्तिःश्रीश्च

लक्ष्मीश्च ४ विपत्त्यांविपदापदौ ३ आयुधंतुप्रहरणंशस्त्रमस्त्रं ४ अथास्त्रियौध

नुश्चापौधनुःशरासनकोदंडकार्मुकं इष्वासोपि ७ ३ अथकर्णस्यकालपृष्ठंशरा

सनं १ कपिध्वजस्यगांडीवगांडिवौपुंनपुंसके २ कोटिरस्याटनिः १ गोधातले ५९

वीरः २ शक्तीकः शक्तिहेतिकः २ याष्टीकपारश्वधिकौ यष्टिस्वधितिहेतिकौ
२ नैस्त्रिंशिकोऽसिहेतिः स्यात् २ समौ प्रासिककौन्तिकौ १ चर्मी फलकपाणिः
चर्मादिसिद्धायस्य
स्यात् २ पताकी वैजयन्तिकः २ अनुप्लवः सहायश्चानुचरोऽभिसरः समाः ४
समाग्रगामिन
पुरोगाग्रेसरप्रष्ठाग्रतःसरपुरःसराः पुरोगमः पुरोगामी ७ मन्दगामी तु
द्रुतिवेगगामिन देवताजीविन
मन्थरः २ जङ्घालोऽतिजवः २ तुल्यौ जङ्घाकरिकजाङ्घिकौ २ तरस्वी त्वरितो वे
बहुवेगवन्नामस्य
गी प्रजवी जवनो जवः ६ जय्यो यः शक्यते जेतुं १ जेयो जेतव्यमात्रके १ जै
जेतुं शक्योऽभिभवसमर्थ मनपोल्ययायिनस्य
त्रस्तु जेता २ योगच्छत्यलं विद्विषतः प्रति सोऽभ्यमित्रोऽभ्यमित्रीयोऽप्यभ्यमित्री
णस्तथापि ३ ऊर्जस्वलः स्यादूर्जस्वी य ऊर्जोतिशयान्वितः २ स्यादुरस्वानुरसि
शीरिरथस्वामिन दयोत्थगामनशीलस्य
लः २ रथिको रथिनो रथी ३ कामंगाम्यनुकामीनोऽपि २ ऽत्यन्तीनस्तथा भृशं

अ॰को॰

५८

बले २ बलिनो ये सहस्रेण ते साहस्राः सहस्रिणः २ परिधिस्थः परिचरः २ से
नानीर्वाहिनीपतिः २ कंचुको वारवाणोऽस्त्री २ यत्तु मध्ये सकंचुकाः बध्नंति
तत्सारसनमधिकांगः २ ऽथ शीर्षकं शिरस्त्रे च ३ तनुत्रं वर्म दंशनं ३ उरश्छ
दः कंकटको जागरः कवचोऽस्त्रियां ७ आमुक्तः प्रतिमुक्तश्च पिनद्धश्चापिनद्धव
त् ४ सन्नद्धो वर्मितः सज्जो दंशितो व्यूढकंकटः ५ त्रिष्वामुक्तादयः वर्मभृ
तां कावचिकं गणे १ पदातिपत्तिपदगपादातिकपदाजयः पद्गश्च पदिकश्च
ऽथ पादातं पत्तिसंहतिः २ शस्त्राजीवे कांडपृष्ठायुधीयायुधिकाः समाः ४
कृतहस्तः सुप्रयोगविशिखः कृतपुंखवत् ३ अपराद्धपृषत्कोऽसौ लक्ष्याद्यश्च्यु
तसायकः १ धन्वी धनुष्मान्धानुष्को निषंग्यस्त्री धनुर्धरः ५ स्यात्कांडवांस्तु कां

अस्योञ्चलावस्त्रलाद्योर्धोधोमुखेहर्षकौ २ त्रिषुद्वैपादयोरथ्यारथक
ट्यारथव्रजे ३ धूःस्त्रीक्लीबेयानमुखं २ स्याद्रथांगमुपस्करः २ चक्रंरथांगं २
तस्यांतेनेमिःस्त्रीस्यात्प्रधिःपुमान् २ पिंडिकानाभिः २ ३अक्षाग्रकीलकेद्वयोर
णिः २ रथगुप्तिर्वरूथोना २ कूबरस्तुयुगंधरः २ अनुकर्षोदार्वधःस्थं १
प्रासंगोनायुगाद्युगः १ सर्वंस्याद्वाहनंयानंयुग्यंपत्रंचधोरणं ५ परंपरा
वाहनंयत्तद्वैनीतकमस्त्रियां १ आधोरणाहस्तिपकाहस्त्यारोहानिषादि
नः ४ नियंताप्राजितायंतासूतःक्षत्ताचसारथिः सव्येष्ठदक्षिणस्थौचसं
ज्ञारथकुटुंबिनः ८ रथिनःस्यंदनारोहाः २ अश्वारोहास्तुसादिनः २ भटायो
धाश्चयोद्धारः २ सेनारक्षास्तुसैनिकाः २ सेनायांसमवेतायेसैन्यास्तेसैन्यकाः

र्थ्यामंस्यमृतामृते सत्यानृतं वणिग्भावः स्यादृणं पर्युदंचनम् उद्धारोर्थ-
प्रयोगस्तु कुसीदं वृद्धिजीविका याच्ञयाप्तं याचितकं निमयादापमित्यकं
उत्तमर्णाधमर्णौ द्वौ प्रयोक्तृग्राहकौ क्रमात् कुसीदिको वार्धुषिको वृद्ध्याजी-
वस्तु वार्धुषिः क्षेत्राजीवः कार्षिकश्च कृषिकश्च कृषीवलः क्षैत्रं व्रैहेयशालेयं व्री-
हिशाल्युद्भवोचिते यव्यं यवक्यं षष्टिक्यं यवादिभवनं हि यत् तिल्यं तैलीनव-
न्माष्योमाण्वभंगाद्विरूपता मौद्गीनकोद्रवीणादि शेषधान्योद्भवं क्षमम् ॥
शाकक्षेत्रादिके शाकं शाकटं शाकशाकिनम् ॥ बीजाकृतं तू-
प्तकृष्टे सीत्यं कृष्टं च हल्यवत् त्रिगुणाकृतं तृतीयाकृतं
त्रिहल्यं त्रिसीत्यमपि तस्मिन् ॥ ॥ ॥ ॥

तोन्माथवधावपि आपादनं विशासनं कादनं च निसूभनम् स्यात्पंचता कालधर्मो

दिष्टांतः प्रलयोत्ययः अंतो नाशो द्वयोर्मृत्युर्मरणं निधनोस्त्रियां प्रमयोस्त्रीदीर्घ

निद्रा हिंसासंस्थानिमीलनं परासुप्राप्तपंचत्वपरेतप्रेतसंस्थिताः मृतप्रमीतौ त्रि

ष्वेते चिता चित्या चितिः स्त्रियां कबंधोस्त्री क्रियायुक्तमपमूर्धकलेवरम् श्मशानं

स्यात्पितृवनं करवीरं शवास्पदम् भूतवासः प्रेतवनं कुणपः शवं स्त्रियाम् प्रग्रहोप

ग्रहौ वंद्यां कारा स्याद्बंधनालये पुंसि भूम्न्यसवः प्राणाश्चैवं जीवोसुधारणम् आयुः

जीवितकालो ना जीवातुर्जीवितौषधे इति क्षत्रियवर्गोष्टमः ऊरव्या ऊरुजा वैश्या अर्या

भूमिस्पृशो विशः आजीवो जीविका वार्ता वृत्तिर्वर्तनजीवने स्त्रियां कृषिः पाशुपाल्यं

वाणिज्यं चेति वृत्तयः सेवा श्ववृत्तिरनृतं कृषिरुंछशिलं त्वृतं द्वे याचितायाचितयोर्य

अ॰को॰
५१

धसंरावः २ बृंहितं करिगर्जितं १ विस्फारो धनुषः स्वानः १ पटहाडंबरौ समौ २ त्रीणि प्राणिनां प्रभा प्रभ्रमस्वकस्य महाभूत विकारस्य स्कुपादे
त्रीणि बलात्कारस्य छेकलस्य
प्रसभं तु बलात्कारो हठो ३ ऽथ स्खलितं छलं २ अजन्यं क्लीबमुत्पात उपस
त्रीणि मूर्छायाः हमस्यादिसम्पत्रायपर वृक्षेण्यौ उनस्य
र्गः सममं त्रयं ३ मूर्छा तु कश्मलं मोहः ३ ऽप्यवमर्दस्तु पीडनं २ अभ्यवस्कंदनं
हेति शत्रीकरणाय प्रापृथि दोयमानस्य प्रहारस्य
त्रीणि हनायका स्य प्रत्यपकारस्य
दुष्ट्रावपनमूर्विकारस्य
त्वभ्यासादनं २ विजयो जयः २ वैरशुद्धिः प्रतीकारो वैरनिर्यातनं च सा ३ प्रद्रा
अवौपलायननाम स्य दुम्रदशीनानस्य
वोद्द्राव संद्राव संदावाः प्रद्रवो विद्रवो द्रवो अपक्रमोऽपयानं च ८ रणे भंगः पराजयः
पराजितपराभूतौ त्रिषु २ नष्टतिरोहितौ २ प्रमापणं निबर्हणं निकारणं
विशारणं प्रवासनं परासनं निषूदनं निहिंसनं निर्वासनं संज्ञपनं निर्ग्रंथ
नमपासनं निस्तर्हणं निहननं क्षणनं परिवर्जनं निर्वापणं विशसनं मार
णं प्रतिघातनं उद्वासनप्रमथनक्रथनोज्जासनानि च आलंभपिंजविशरघा
५१

जमस्त्रियां ४ (चत्वारि ध्वजस्य) सा वीराशंसनं युद्धभूमिर्यातिभयप्रदा १ अहंपूर्वमहंपूर्वमित्य
हंपूर्विका स्त्रियां १ आहोपुरुषिका दर्पाद्या स्यात्संभावनात्मनि १ अहमहमि
का तु सा स्यात्परस्परं यो (दश नामान्यस्य) भवत्यहंकारः १ द्रविणं तरः सहोबलशौर्याणि स्थाम शु
ष्मं च ७ शक्तिः पराक्रमः प्राणः ३ विक्रमस्त्वतिशक्तिता १ वीरपाणं तु यत्पानं
वृत्ते भाविनि वा रणे १ युद्धमायोधनं जन्यं प्रधनं प्रविदारणं मृधमास्कंदनं सं
ख्यं समीकं सांपरायिकं अस्त्रियां समरानीकरणाः कलहविग्रहौ संप्रहारा
भिसंपातकलिसंस्फोटसंयुगाः (एकविंशद्युद्धस्य) अभ्यामर्दसमाघातसंग्रामाभ्यागमाहवाः
समुदायः स्त्रियां संयत्समित्याजिसमिद्युधः ३१ नियुद्धं बाहुयुद्धे स्यात् १ तु
मुलं रणसंकुले १ क्ष्वेडा तु सिंहनादः स्यात् २ करिणां घटना घटा १ क्रंदनं यो

स्वधितिः स्यात्परस्वधः १ स्याच्छस्त्री चासिपुत्री च छुरिका चासिधेनुका ४ वा पुंसि
श्रीको ५ शल्यं शंकुर्ना २ सर्वला तोमरोऽस्त्रियां २ प्रासस्तु कुंतः २ कोणस्तु स्त्रियः पाल्य
श्रिकोटयः ४ सर्वाभिसारः सर्वौघः सर्वसन्नहनार्थकः २ लोहाभिसारोऽस्त्रभृ
तां राज्ञां नीराजनाविधिः १ यत्सेनयाभिगमनमरौ तदभिषेणनं १ यात्रा व्र
ज्याभिनिर्याणं प्रस्थानं गमनं गमः ६ स्यादासारः प्रसरणं २ प्रचक्रं चलितार्थकं
अहितान्प्रत्यभीतस्य रणे यानमभिक्रमः १ वैतालिका बोधकराः २ चाक्रिका
घांटिकार्थिकाः २ स्युर्मागधास्तु मगधाः २ बंदिनः स्तुतिपाठकाः २ संशप्तकाः
तु समयेसंग्रामादनिवर्तिनः १ रेणुर्द्वयोः स्त्रियां धूलिः पांसुर्ना न द्वयो रजः ४
चूर्णे क्षोदः २ समुत्पिंजपिंजलौ भृशमाकुले २ पताका वैजयंती स्यात्केतनं ध ५

चत्वारि धनुर्गुणस्य

ज्याघातवारणे २ ललकस्तु धनुर्मध्यं १ मौर्वी ज्या शिंजिनी गुणः ४ स्यात्

त्रीणि वधीतिख्यातस्य

प्रत्यालीढमालीढमित्यादि स्थानपंचकं लक्षं लक्ष्यं शरव्यं च ३ शराभ्या

स उपासने २ पृषत्कबाणविशिखा अजिह्मगखगाशुगाः कलंबमार्गणश

द्वादश बाणस्य — द्वयं नाराचस्य

राः पत्री रोप इषुर्द्वयोः १२ प्रक्ष्वेडनास्तु नाराचाः २ पक्षो वाजः २ त्रिषूत्तरे नि

द्वयं क्षिप्तबाणस्य — द्वयं काननाल्योः इति ख्यातस्य

रस्तः प्रहिते बाणे १ विषाक्ते दिग्धलिप्तकौ २ तूणोपासंगतूणीरनिषंगा इषुधि

र्द्वयोः तूण्यां २ खड्गे तु निस्त्रिंशचंद्रहासासिरिष्टयः कौक्षेयको मंडलाग्रः क

नवखड्गस्य

रवालः कृपाणवत् ९ त्सरुः खड्गादिमुष्टौ स्यात् १ मेखला तन्निबंधने १ फ

त्रीणि फलीतिख्यातस्य — त्रीणि मुद्गरादेः — द्वयं खड्गस्य

लको स्त्री फलं चर्म ३ संग्राहो मुष्टिरस्य यः १ द्रुघणो मुद्गरघनौ ३ स्यादीली क

चत्वारि कुठारस्य

रवालिका २ भिंदिपालः सृगस्तुल्यौ २ परिघः परिघातिनः २ द्वयोः कुठारः परशु

द्वयं प्रमाणस्य — द्वयं ललकाख्यस्य

रःस्यादम्लिकं २ कर्कर्यालूर्गलंतिका ३ पिठिरस्थाल्युखाकुंडं ४ कलशस्तु
त्रिषुद्वयोः घटःकुटनिपावस्त्री ४ शरावोवर्धमानकः २ ऋजीषंपिष्टपचनं
२ कंसोस्त्रीपानभाजनं २ कुतूःकृतेःस्नेहपात्रं १ सैवाल्पाकुतुपःपुमान् १
सर्वमावपनंभांडं २ पात्रामत्रेचभाजनं ३ दर्विःकंबिःखजाकाच ३ स्यात्तर्द
दारुहस्तकः २ अस्त्रीशाकंहरितकंशिग्रुः ३ अस्यतुनालिकाकडंबश्च २ वेष
वारउपस्करः २ तिंतिडीकंचचुक्रंचवृक्षाम्लं ३ अथवेल्लजं मरिचंकोलकंकृ
ष्णमूषणंधर्मपत्तनं ६ जीरकोजरणोजाजीकणा ४ कृष्णेतुजीरके सुषवी
कारवीपृथ्वीपृथुःकालोपकुंचिका ६ आर्द्रकंशृंगवेरंस्यात् अथछत्रावितु
न्नकं कुस्तुंबुरुचधान्याकं ४ अथशुंठीमहौषधं स्त्रीनपुंसकयोर्विश्वंनागरं

स्यः शमीधान्ये १ शूकधान्ये यवादयः १ शालयः कलमाद्याश्च षष्टिकाद्या
श्च पुंस्यमी १ तृणधान्यानि नीवाराः २ स्त्री गवेधुर्गवेधुका २ अयोग्रं मुस
लो स्त्री स्यात् २ उदूखलमुलूखलं २ प्रस्फोटनं शूर्पमस्त्री २ चालनी तितउः
पुमान् २ स्यूतप्रसेवौ २ कंडोलपिटौ २ कटकिलिंजकौ समानौ २ रस
वत्यां तु पाकस्थानमहानसे ३ पौरोगवस्तदध्यक्षः २ सूपकारास्तु बल्लवाः
भाः २ आरालिका आंधसिकाः सूदा औदनिका गुणाः ५ आपूपिकः कां
दविको भक्ष्यकारः ३ इमे त्रिषु अश्मंतमुद्धानमधिश्रयणी चुल्लिरंतिका ५
अंगारधानिकांगारशकट्यपि हसंतिका हसन्यपि ५ उपन स्त्री स्यादंगारः
अलातमुल्मुकं ३ क्लीबेंबरीषं भ्राष्ट्रो ना २ कंदुर्वा स्वेदनी स्त्रियां २ अलंज

श्रको
५३

षष्टकोद्रवः २ मांगल्यकोमसूरः २ ऽथमकुष्टकमयोष्टकौ वनमुद्गे ३ सर्षपे
तु द्वे तंतुभकदंबकौ ३ सिद्धार्थस्त्वेषधवलः १ गोधूमः सुमनः समौ २ स्या
द्यावकस्तु कुल्माषः २ चणको हरिमंथकः २ द्वौ तिले तिलपेजश्च तिलपिंजः
च निष्फले २ क्षवः क्षुताभिजननो राजिका कृष्णिकासुरी ५ स्त्रियौ कंगुप्रियं
गू द्वे २ अतसी स्यादुमा क्षुमा ३ मातुलानी तु भंगायां २ व्रीहिभेदस्त्वणुः पुमा
न् १ किंशारुः सस्यशूकं स्यात् २ कणिशं सस्यमंजरी २ धान्यं व्रीहिः स्तंबकरिः ३
स्तंबो गुच्छस्तृणादिनः २ नाडीनालं च काण्डोस्य ३ पलालोस्त्री स निष्फलः
कडंगरो बुसं क्लीबे २ धान्यत्वचि तुषः पुमान् २ शूकोस्त्री श्लक्ष्णतीक्ष्णाग्रे १
शमीशिंबा २ त्रिषूत्तरे ऋद्धमावसितं धान्यं २ पूतं तु बहुलीकृतं २ माषा

धान्यपदेन सप्तदशधान्यान्युच्यन्ते व्रीहि यव मसूर गोधूम मुद्ग माष तिल चणक अणु प्रियंगु कोद्रव मयुष्टक कलाय कुलत्थ शण सर्षप निष्पाः तिसप्तदश

व ४ द्विगुणाकृते तु सर्वं पूर्वं ४ शंबाकृतमपीह १ द्रोणाढकादिवापा

दौ द्रौणिकाढकिकादयः खारीवापस्तु खारीकः २ उत्तमर्णादयस्त्रिषु पुं
(श्रीणि तेषस्य) (उत्तमर्णादेरुक्तस्य)

नपुंसकयोर्वप्रः केदारः क्षेत्रं ३ अस्य तु केदारकं स्यात् कैदार्यं क्षेत्रं कैदारकं ग
(अकृषिक्षेत्रस्य) (केदारसमूहस्य) (श्रीणि यावनीनिर्वाणस्य)

णे ४ लोष्टानि लेष्टवः पुंसि २ कोटिशो लोष्टभेदनः २ प्राजनं तोदनं तोत्रं
(लेष्टुनिमस्य) (दन्ताग्रस्य)

खनित्रमवदारणे २ दात्रं लवित्रं २ आबंधो योत्रं योक्त्रं २ अथो फलं निरीषं कु
(पवफालकस्य) (ग) (बलीवर्दबन्धस्य) (हलग्रस्थ फलबन्धनाय कीलमध्यमलिङ्गनिर्माणस्य)

टकं फालः कृषकः ५ लांगलं हलं गोदारणं च सीरः ४ अथ शम्या स्त्रीयुगकी
(हलगलनिर्माणस्य) (हलांगलकर्तव्यहलमेरूक्षपायाः)

लकः २ ईषा लांगलदंडः स्यात् २ सीता लांगलपद्धतिः २ पुंसि मेधिः खले
(पकाम सीनिर्माणस्य) (अखणानासावीहि) (आशुव्रीहि) (द्वि)

दारु न्यस्तं यत्पशुबंधने १ आशुव्रीहिः पाटलः स्यात् १ शितशूकयवौ समौ
(ययस्य)

तोक्मस्तु तत्र हरिते १ कलायस्तु सतीनकः हरेणुखंडिकौ चास्मिन् ४ कोरदू
(पक्वयवस्य) (वनारिकलायस्य)

स्टं पोधितं समे २ चिक्कणं मसृणं स्निग्धं ३ तुल्ये भावितवासिते २ आपक्व

पौलिरभ्यूषः ३ लाजाः पुंभूम्नि चाक्षताः २ पृथुकः स्याच्चिपिटकः २ धाना भ्र

ष्टयवे स्त्रियः १ पूपोऽपूपः पिष्टकः स्यात् ३ करंभो दधिसक्तवः १ भिस्सा स्त्री भ

क्तमंधोऽन्नमोदनोऽस्त्री स दीदिविः ६ भिस्सटा दग्धिका २ सर्वरसाग्रे मंडमस्त्रियां

२ मासराचाममंडास्तु भक्तसमुद्भवे ३ यवागूरुष्णिका श्राणा विलेपी त

रला च सा ५ गव्यं त्रिषु गवां सर्वं १ गोविड्गोमयमस्त्रियां २ तत्तु शुष्कं करीषो

ऽस्त्री २ दुग्धं क्षीरं पयः समं ३ पयस्यमाज्यदध्यादि १ द्रप्सं दधि घनेतरत् १ घृत

माज्यं हविः सर्पिः ४ नवनीतं नवोद्धृतं २ तत्तु हैयंगवीनं यद्ध्योगोदोहोद्भवं

घृतं १ दंडाहतं कालशेयमरिष्टमपि गोरसः ४ तक्रं ह्युदश्विन्मथितं पादांबु

विषभेषजं ५ आरनालकसौवीरकुल्माषाभिषुतानि च आवंतिसोमधा

अष्टौ कांजिकस्य

न्यांबकुंजलानि च कांचिकं ७ सहस्रवेधि जतुकं बाल्हीकं हिंगुरामठं ५ पंच हिंगुनः

पंच हिंगुपत्र्याः

तत्पत्रीकारवीपृथ्वीबाष्पिकाकबरीपृथुः ६ निशाख्याकांचनीपीताहरिद्रा

पंच हरिद्रायाः द्वे कृत्रिमलवणस्य

वरवर्णिनी ५ सामुद्रंयत्तुलवणमक्षीबंवशिरंचतत् २ सैंधवोस्त्रीशीतशि

वंमाणिमंथंचसिंधुजे ४ रौमकंवसुकं २ पाक्यंबिडंचकृतकेद्वयं २ सौ

वर्चलेक्षरुचके ३ तिलकंतत्रमेचके १ मत्स्यंडीफाणितंखंडविकारे ३

द्वे सितशर्करायाः

शर्करासिता २ कूर्चिकाक्षीरविकृतिः १ स्याद्रसालातुमार्जिता २ स्यात्तेमनं

द्वे व्यंजनस्य त्रीणि शूलपक्वमांसादेः द्वे स्थालीसंस्कृत स्यान्नादेः

तुनिष्ठानं २ त्रिलिंगावासितावधेः शूलाकृतंभटित्रंचशूल्यं ३ उख्यंतुपैठि

द्वे पाकतत्परस्मादिस्य निष्पन्नस्य व्यंजनादेः द्वे तैलादिपरिपक्वस्य द्वे संप्रूर्णतल्पक्वव्यंजनयोः

रं २ प्रणीतमुपसंपन्नं २ प्रयतस्यात्सुसंस्कृतं २ स्यात्पिच्छिलंतुविजिलं २ से

अर्धाढकं सुचिरपर्युषितस्य दध्नः खंडस्य षोडशपलानि शशिप्रभस्य सर्पिष्पलं मधुपलं मरिचद्विकर्षं शुंठ्याः पलार्धमपि चार्धपलं चतुर्णां। अक्लेशपरे लल्लनथामृदुपाणिघृष्टा कर्पूरधूलिसुरभीकृतभांडमध्या ... रसाला ... भगवता मधुसूदनेन इति ... वर्णमितिनागकेसरत्वक्पत्रैलानां चतुर्णांवस्तूनामित्यर्थः तथा च वाग्भटः मर्कमरचतुर्नीतं त्वक्पत्रैलेतिजातकं।

अको
६२

दनं मृगव्यं स्यादाखेटो मृगया स्त्रियां ४ दक्षिणारुर्लुब्धयोगाद्दक्षिणेर्मा कुरङ्गकः

चौरैकागारिकस्तेनदस्युतस्करमोषकाः प्रतिरोधिपरास्कन्दिपाटच्चरमलिम्लुचाः

९ चौरिका स्तैन्यचौर्ये च स्तेयं ४ लोप्त्रं तु तद्धने २ वीतंसस्तूपकरणं बन्धने मृगप

क्षिणां २ उन्माथः कूटयन्त्रं स्यात् २ वागुरा मृगबन्धनी २ शुल्बं वराटकः स्त्री तु रज्जु

स्त्रिषु वटी गुणाः ५ उद्घाटनं घटीयन्त्रं सलिलोद्वाहनं प्रहेः ३ पुंसि वेमा वायदण्डः

२ सूत्राणि नरि तन्तवः २ वाणिर्व्यूतिः स्त्रियौ तुल्ये २ पुस्तं लेप्यादिकर्मणि २ पञ्चा

लिका पुत्रिका च वस्त्रदन्तादिभिः कृता २ जतुत्रपुविकारे तु जातुषं त्रापुषं त्रिषु २

पिटकः पेटकः २ पेटा मञ्जूषा २ ३ अथ विहङ्गिका भारयष्टिः २ तदालम्बि शिक्यं का

चः २ ३ अथ पादुका पादूरुपानत् स्त्री ३ सैवानुपदीना पदायता २ नध्री वध्री वरत्रा स्या

हे भारवाहकस्य

वधिकः २ भारवाहस्तु भारिकः ३ विवर्णः पामरो नीचः प्राकृतश्च पृथग्जनः नि

दश निन्दीनजातिकर्मणो ३ वरस्य

हीनोऽपसदो जाल्मः क्षुल्लकश्चेतरश्च सः १० भृत्ये दासेरदासेयदासगोप्यकचेट

१ कोटकस्य

काः नियोज्यकिंकरप्रैष्यभुजिष्यपरिचारकाः ११ पराचितपरिस्कन्दपरजातपरैधि

४ आलसस्य

ताः १५ मंदस्तुंदपरिमृजञालस्यः शीतकोऽलसोऽनुष्णः ६ दक्षे तु चतुरपेशल

६ दक्षस्य

पटवः सूत्थान उष्णश्च ६ चण्डालप्लवमातंगदिवाकीर्तिजनंगमाः निषादश्व

१० चाण्डालस्य

पचावंतेवासिचंडालपुक्कसाः १० भेदाः किरातशबरपुलिंदा म्लेच्छजातयः

वन्याजीव ? मृगहान्तस्य

व्याधो मृगवधाजीवो मृगायुर्लुब्धकोऽपि सः ४ कौलेयकः सारमेयः कुक्कुरो मृग

सप्तपञ्चनः

दंशकः शुनको भषकः श्वा स्यात् ७ अलर्कस्तु स योगितः १ श्वा विश्वकद्रुर्मृगया

एकं ग्राम्यसूकरस्य — एकं तरुणपशोः

कुशलः २ सरमा शुनी २ विड्वराहः सूकरो ग्राम्यः ३ वर्करस्तरुणः पशुः १ आच्छे

अ.को
६९

वाचोयुक्तिपटुर्वाग्मी २ वावदूकोऽतिवक्तरि १ स्याज्जल्पाकस्तु वाचालो वाचाटो
बहुगर्ह्यवाक् ४ दुर्मुखे मुखराबद्धमुखौ २ शक्लः प्रियंवदे १ लोहलः स्यादस्फु
टवाक् १ गर्ह्यवादी तु कद्वदः २ समौ कुवादकुचरौ २ स्यादसौम्यस्वरोऽस्वरः २ र
वणः शब्दनः २ नांदीवादी नांदीकरः समौ २ जडोऽज्ञः २ एडमूकस्तु वक्तुं श्रो
तुमशिक्षितः १ तूष्णींशीलस्तु तूष्णीकः २ नग्नोऽवासा दिगंबरः ३ निष्कासितो
ऽवकृष्टः स्यात् २ अपध्वस्तस्तु धिक्कृतः २ आत्तगर्वोऽभिभूतः स्यात् २ दापितः सा
धितः समौ २ निकृतः स्याद्विप्रकृतः २ विप्रलब्धस्तु वंचितः २ मनोहतः
प्रतिहतः प्रतिबद्धो हतश्च सः ४ अधिक्षिप्तः प्रतिक्षिप्तः २ बद्धे कीलितसं
यतौ २ आपन्न आपत्प्राप्तः स्यात् २ कान्दिशीको भयद्रुतः २ प्रत्यादिष्टो निरस्तः स्या

६९

बाटके २ घातुकोहिंस्रः ३ स्याद्वर्धिस्नुस्तुवर्धनः २ उत्पतिस्नुस्तूत्पतिता
लंकरिस्नुस्तुमंडनः २ भूस्नुर्भविस्नुर्भविता २ वर्तिस्नुर्वर्तनः समौ २ निराकरि
स्नुः क्षिस्नुः स्यात् २ सांद्रः स्निग्धस्तुमेदुरः २ ज्ञाताविदुरोविंदुः ३ विकासीतुवि
कस्वरः २ विसृत्वरोविसृमरः प्रसारीचविसारिणि ४ सहिस्नुः सहनः क्षंताति
तिक्षुः क्षमिताक्षमी ६ क्रोधनोमर्षणः कोपी ३ चंडस्त्वत्यंतकोपनः २ जागरू
कोजागरिता २ घूर्णितः प्रचलायितः २ स्वपक्शयालुर्निद्रालुः ३ निद्राण
शयितौसमौ २ पराङ्मुखः पराचीनः २ स्यादवाङप्य
धोमुखः २ देवानंचतिदेवद्र्यङ् १ विश्वद्र्यङ्विष्वगंचति १ यः सहांचतिसध्र्य
ङ्सः १ सतिर्यङ्यस्तिर्यगंचति १ वदोवदावदोवक्ता ३ वागीशोवाक्पतिः समौ २

हस्वोदरपूरकस्य
कुक्षिंभरिः स्वोदरपूरके २ सर्वान्नीनस्तु सर्वान्नभोजी २ गृध्नुस्तु गर्धनः लुब्धोभि
एकत्रलाभस्य   हेमतिलुब्धस्य   हेउन्मादशीलस्य
लाषुकस्तृष्णक ५ समौ लोलुपलोलुभौ २ सोन्मादस्तून्मदिष्णुः स्यात् २ अवि
दुरविनीतस्य   चत्वारिमत्तस्य
नीतः समुद्धतः २ मत्ते शौंडोत्कटक्षीबाः ४ कामुकः कमितानुकः कम्रः कमयिता
नवकामुकस्य
भीकः कमनः कामनोभिकः ९ छेको विदग्धः २ व्यसनी पंचभद्र उपप्लुते ३ वे
षड्विट
ष्णापतिर्भुजंगः स्यात् षिङ्गः पल्लविको विटः ५ विधेयो विनयग्राही वचनेस्थित आ
चत्वारि वचनेस्थितस्य
ठवश्यगतस्य   शीलिविनीतस्य   शीलिनिर्लज्जस्य
श्रवः ४ वश्यः प्रणेयः २ निभृतविनीतप्रश्रिताः समाः ३ धृष्टे धृष्णुर्वियातश्च ३ प्र
हप्रतिभान्वितस्य   हसलज्जस्य   हलत्वपुक्तस्य
हेरोगादिपीडनाकुल
चित्तस्य
गल्भः प्रतिभान्विते २ स्यादधृष्टे तु शालीनः २ विलक्षो विस्मयान्विते २ अधीरे का
चत्वारि भयशीलस्य   हेआशामात्रशीलस्य   हेग्रहणशीलस्य
तरः २ त्रस्तो भीरुभीरुकभीलुकाः ४ आशंसुराशंसितरि २ गृहयालुर्ग्रहीतरि २
श्रद्धालुः श्रद्धयायुक्ते २ पतयालुस्तु पातुके २ लज्जाशीलेपत्रपिष्णुः २ वंदारुरभि
हेपतनशीलस्य   हलज्जाशीलस्य   हेवंदनशीलस्य

कूऽद: लक्ष्मीवांल्लक्ष्मणः श्रीलः श्रीमान् ४ स्निग्धस्तु वत्सलः २ स्याद्दयालु
कारुणिकः कृपालुः सूरतः समाः ४ स्वतंत्रोऽपावृतः स्वैरी स्वच्छंदो निरवग्रहः
५ परतंत्रः पराधीनः परवान्नाथवानपि ४ अधीनो निघ्न आयत्तोऽस्वच्छंदो गृह्य
कोऽप्यसौ ५ खलपूः स्याद्बहुकरो २ दीर्घसूत्रश्चिरक्रियः २ जाल्मोऽसमीक्ष्यका
रीस्यात् २ कुंठो मंदः क्रियासु यः १ कर्मक्षमोऽलंकर्मीणः २ क्रियावान्कर्मसू
द्यतः १ सकार्मः कर्मशीलो यः २ कर्मशूरस्तु कर्मठः २ भरण्यभुक्कर्मकरः
कर्मकारस्तु तत्क्रियः २ अपस्नातो मृतस्नातः १ आमिषाशी तु शष्कुलः २
बुभुक्षितः स्यात्क्षुधितो जिघत्सुरशनायितः ५ परान्नः परपिंडादः २ भक्षको
घस्मरोऽद्मरः ३ आद्यूनः स्यादौदरिको विजिगीषाविवर्जिते २ उभौ त्वात्मंभरि

हद्दकस्य

णःलक्षणः शास्त्रवित् २ परीक्षकः कारणिकः २ वरदस्तु समर्द्धकः २ हर्षमाणो वि

वक्त्यादिहृष्टमनसः — हृदयञ्कृत्लमनसः — हउत्कोत्कृमनसः

कुर्वाणः प्रमना हृष्टमानसः ४ दुर्मना विमना अन्तर्मनाः स्यात् ३ उत्क उन्मनाः

श्रीसिंग्रस्त्यागयस्य — श्रीसिक्त्वायर्थपकस्य

२ दक्षिणे सरलोदारौ ३ सुकलो दातृभोक्तरि तत्परे प्रसितासक्तौ २ इष्टार्थो

हअपेक्षितार्थेद्युक्तस्य — पदृख्यातमात्रस्य

द्युक्त उत्सुकः २ प्रतीते प्रथितख्यातवित्तविज्ञातविश्रुताः ६ गुणैः प्रतीते तु

हख्यातयशौर्यादिभिर्गुणैःख्यातस्य

कृतलक्षणाहतलक्षणौ २ इभ्य आढ्यो धनी ३ स्वामी त्वीश्वरः पतिरीशिता अधि

दश्प्रभाः — हअधिकहद्धियुक्तस्य

भूर्नायको नेता प्रभुः परिवृढोऽधिपः ९ अधिकर्द्धिः समृद्धः स्यात् २ कुटुंब

श्रीलिकुटुम्बासक्तस्य

व्यापृतस्तु यः स्यादभ्यागारिकस्तस्मिन्नुपाधिश्च पुमानयं २ वरांगरूपोपेतो

यः सिंहसंहननो हि सः १ निर्वार्यः कार्यकर्ता यः संपन्नः सत्त्वसंपदा १ अवाचि

मूकः २ मनोजवसः पितृसन्निभः २ सत्कृत्यालंकृतां कन्यां यो ददाति स

हमूकस्य

यत्रमेवंविधशब्दानां लक्षणाकृत्यादेकस्मिंल्लिंगे उक्ता तत्र गुणयोगादन्यत्र वर्तमानानि लिंगांतरे प्रयुज्यंते यथा कर्मण्यगारं कर्मण्य वर्तते न दलिप्रियास्तरा दलिप्रियं मधु
फलवती सभा फलवद्वृतं एक मालाकारात्री फलवतीर्म्ना

योगत्वादेकस्मिन्येव यौगिकाः ताद्धर्म्यादन्यतोवृत्तावूह्यालिंगांतरेपिते ३

अप्राणिभिर्यत्क्रियते तेन लोके धूनमच्यते प्राणिभिः क्रियते यस्तु स विज्ञेयः समाह्वयः

त्य १को सूद गैः

३ विशेष्यनिघ्नैः संकीर्णैर्नानार्थैरव्ययैरपि लिंगादिसंग्रहैर्वर्गाः सामान्ये
वर्गसंश्रयः स्त्रीदाराद्यैर्यद्विशेष्यं यादृशैः प्रस्तुतं पदैः गुणद्रव्यक्रियाशब्दाः
तथा स्युस्तस्य भेदकाः सुकृती पुण्यवान्धन्यो ३ महेच्छस्तु महाशयः २ हृद
यालुः सुहृदयो २ महोत्साहो महोद्यमः २ प्रवीणनिपुणाभिज्ञविज्ञनिष्णा
तशिक्षिताः वैज्ञानिकः कृतमुखः कृती कुशल इत्यपि १२ पूज्यः प्रतीक्ष्यः २ सां
शयिकः संशयापन्नमानसः २ दक्षिणीयो दक्षिणार्हस्तत्र दाक्षिण्य इत्यपि ३
स्याद्वदान्यस्थूललक्ष्यदानशौंडा बहुप्रदे ४ जैवातृकः स्यादायुष्मान् २ अंतर्वा

ण्यप्यथ ११ सुराहलिप्रियाहालापरिस्रुद्वरुणात्मजा गंधोत्तमाप्रसन्नेराकादं
सुरादित्रयोदशमद्यसामान्यस्य एकमेदृप्रसन्नाख्यस्य त्रीणिमद्यपानस्यासनस्य
बर्यःपरिस्रुतामदिराकश्यमद्येपि १३ अवदंशस्तुभक्षणं १ शुंडापानमदस्था
द्वे पुन:पुनर्मधुपानक्रमस्य चत्वारिमद्यकृताख्यहृतमद्यस्य
नं १ मधुवारामधुक्रमः २ मध्वासवोमाधवकः २ मधुमाध्वीकमद्वयोः ४ मै
त्रीणिमद्यविशेषस्यसीधोः द्वामद्यकल्कस्य मेदकइतिख्यातस्य
रेयमासवःसीधुः ३ मेदकोजगलःसमौ २ संधानःस्यादभिषवः २ किण्वंपुंसि
द्वे नाशद्रव्यसुराबीजस्य द्वे मद्यनिर्माणार्थद्रव्यनामस्या:
तुनग्नहूः २ कारोत्तमःसुरामंडः २ आपानंपानगोष्ठिका २ चषकोस्त्रीपानपात्रं
चत्वारिमद्यपानपात्रस्य पंचद्यूतकारस्य
सरकोप्यनुतर्षणं २ धूर्तोक्षदेवीकितवोक्षधूर्तोद्यूतकृत्समाः ५ स्युर्लग्नकाः
द्वे लग्नकस्य द्वे सहिधारस्य चत्वारिद्यूतस्य
प्रतिभुवः २ सभिकाद्यूतकारकाः २ द्यूतोस्त्रियामक्षवतीकैतवंपणइत्यपि
द्वे आफ इतिख्यातस्य त्रीणिपाशस्य
४ पणोक्षेषुग्लहः २ अक्षास्तुदेवनाःपाशकाश्चते ३ परिणायस्तुशारीणांसमं
द्वे शारीणां चालनार्थमाधारपट्टस्य प्राणिभिर्मेषादि क्रीडनस्य द्वे युद्धार्थं बन्धनस्य
तान्नयने १ अस्त्रियामष्टापदःशारिफलं २ प्राणिद्यूतंसमाह्वयः २ उक्ताभूरिप्र

एकेकावुकइतिख्यातायाः

न २ अश्वादेस्ताडनीकषा २ चांडालिकातुकंडोलवीणाचंडालवल्लकी ३

वंडालवीणा

श्रीणिकंटकइतिख्यातस्य

हस्ववर्णकाराणांनागवाकृतिलोहतेलायाः

नाराचीस्यादेषणिका २ शाणस्तुनिकषःकषः ३ व्रश्चनःपत्रपरशुः ईषिकातू

श्रीणिकउपहिकायाः

हस्त वेणादिकेछेदिकायाः

हस्वमान्यनरीलादिवालाकृपाः

हस्पतिख्यातायाः

हवर्मभानी तिख्यातायाः

हमणिदां खवेदनाख्यायाः अमरी तिख्यातीयाः

लिकासमे २ तैजसावर्तनीमूषा २ भस्त्राचर्मप्रसेविका २ आस्फोटनीवेधनिका २

हेपत्रीहृतकवर्णादेःकर्तनापायस्य
कातीतिख्यातस्य

हेमिक्षानइतिख्यातस्य

हेटंकइतिख्यातस्य

कृपाणीकर्तरीसमे २ वृक्षादनोवृक्षभेदी २ टंकःपाषाणदारकः २ क्रकचोस्त्री

हेकरागतइतिख्यातस्य

हेचर्मभेदकस्यलोहस्वस्य

श्रीणिलोहप्रतिमायाः

करपत्रं २ आराचर्मप्रभेदिका २ सूर्मीस्थूणालोहप्रतिमा ३ शिल्पंकलादिकं

कर्म १ प्रतिमानंप्रतिबिंबंप्रतिमाप्रतियातनाप्रतिच्छाया प्रतिकृतिरर्चापुंसि

अष्टौमृत्तिमदृप्रशिलादिनिर्मितप्रतिरूपकस्य

प्रतिनिधि ८ उपमोपमानंस्यात् २ वाच्यलिंगाःसमस्तुल्यःसदृशःसदृक्षःस

ईमेनिभादयउत्तरपदस्थाएव
सदृशावचनावाच्यलिंगाः
यथापितृनिभइत्यादि

समसदृशस्य

दृक् साधारणःसमानश्च ७ स्युरुत्तरपदेत्वमी निभसंकाशनीकाशप्रतीकाशो

एकादशवेतनस्य

पमादयः ५ कर्मण्यातुविधाभृत्याभृतयोभर्मवेतनंभरण्यंभरणंमूल्यंनिर्वेशप

वकार्थिनौ ५ अहंकारीत्वहंयुः स्यात् २ शुभंयुस्तु शुभान्वितः २ दिव्योपपादु
का देवाः १ नृगवाद्या जरायुजाः १ स्वेदजाः कृमिदंशाद्याः १ पक्षिसर्पादयोऽण्ड
जाः १ उद्भिदास्तरुगुल्माद्याः १ उद्भिदुद्भिज्जमुद्भिदं ३ सुंदरं रुचिरं चारु सुषमं
साधु शोभनं कांतं मनोरमं रुच्यं मनोज्ञं मंजु मंजुलं १२ तदासेचनकं तृप्तेर्ना
स्त्यंतो यस्य दर्शनात् १ अभीष्टेऽभीप्सितं हृद्यं दयितं वल्लभं प्रियं ६ निकृष्टप्रति
कृष्टार्वरेफयाप्याधमावमाः कुपूयकुत्सितावद्यखेटगर्ह्याणकाः समाः १२
मलीमसं तु मलिनं कच्चरं मलदूषितं ४ पूतं पवित्रं मेध्यं च ३ वीध्रं तु विम
लार्थकं १ निर्णिक्तं शोधितं मृष्टं निःशोध्यमनवस्करं ५ असारं फल्गु २ शू
न्यं तु वशिकं तुच्छरिक्तके ४ क्लीबे प्रधानं प्रमुखप्रवेकानुत्तमोत्तमाः मुख्य

तः २ प्रत्याख्यातो निराकृतः २ आत्तारितः त्वारितनाभिपाले ३ संकसुकोऽ
स्थिरे २ व्यसनार्तोपरक्तौ द्वौ २ विहस्तव्याकुलौ समौ २ विक्लवो विह्वलः २
स्यात्तु विवशो निष्ट दुष्टधीः २ कश्यः कशार्हे २ सन्नद्ध आततायि वधोद्यतः
२ द्वेष्ये त्वक्षिगतः वध्यः शीर्षच्छेद्य इमौ समौ २ विष्यो विषेण यो वध्यः १ मु
सल्यो मुसलेन यः १ शिष्विदानोऽकृष्णकर्मा २ चपलश्चिकुरः समौ २ दोषै
कदृक् पुरोभागी २ निकृतस्त्वनृजुः शठः ३ कर्णेजपः सूचकः स्यात् २ पिशु
नो दुर्जनः खलः ३ नृशंसो घातकः क्रूरः पापः ४ धूर्तस्तु वंचकः २ अज्ञे मू
ढयथाजातमूर्खवैधेयबालिशाः ६ कदर्ये कृपणक्षुद्रकिंपचानमितंपचाः
५ निस्वस्तु दुर्गतो दीनो दरिद्रो दुर्विधोपि सः ५ वनीपको याचनको मार्गणो या

द्गमे २ गुणितहृषिते २ दूनावदीर्णे २ उद्गूर्णोद्यते २ काचितशिक्यिते २ घ्राण

घ्राते २ दिग्धलिप्ते २ समुदक्तोद्धृते समे २ वेष्टितं स्याद्वलयितं २ संवीतं रुद्ध

मावृतं ५ रुग्णं भुग्ने २ ऽथ निशितक्ष्णुतशातानि तेजिते ४ स्याद्विनाशोन्मुखं प

क्वं २ ह्रीणह्रीतौ तु लज्जिते ३ वृत्ते तु वृत्तवावृत्तौ ३ संयोजित उपाहितः २ प्रा

प्यं गम्यं समासाद्यं ३ स्यन्नं रीणं स्नुतं स्रुतं ४ संगूढः स्यात्संकलितः २ ऽवगीतः ख्या

तगर्हणः २ विविधः स्याद्बहुविधः नानारूपः पृथग्विधः ४ अवरीणो धिक्कृतश्चा

प्यवध्वस्तोऽवचूर्णितः ४ अनायासकृतं फाण्टं २ स्वनितं ध्वनितं समे बद्धे संदानि

तं मूतमुद्दितं संदितं सितं ६ निष्पक्वं क्वथितं २ पाके क्षीराज्यहविषां शृतं १ नि

र्वाणो मुनिवह्न्यादौ १ निर्वातस्तु गतेऽनिले १ पक्वं परिणते १ गूनं हन्ने २ मीढं तु मू

अको ६९

६९

१ पुंस्यादिः पूर्वपौरस्त्यप्रथमाद्याः ५ ऽथास्त्रियां अंतोजघन्यंचरममंत्यपा
श्चात्यपश्चिमं ६ मोघंनिरर्थकं २ स्पष्टंप्रव्यक्तमुल्बणं २ साधारणंतुसामान्यं
एकाकीत्वेकएककः ३ भिन्नार्थकाअन्यतरएकत्वान्येतराअपि ४ उच्चावचं
नैकभेदं २ उच्चंडमविलंबितं २ अरुंतुदंतुमर्मस्पृक् २ अबाधंतुनिरर्गलं
२ प्रसव्यंप्रतिकूलंस्यादपसव्यमपष्टु च ४ वामंशरीरंस्यात् २ ऽपसव्यंतु
दक्षिणं २ संकटंनातुसंबाधः २ कलिलंगहनंसमे २ वेल्लितप्रेंखिताधूत
चलिताकंपिताधुते ६ अंदोलितस्तुरलितोल्लुलितोदोलितावपि १० नुन्न
नुत्तास्तनिष्ठ्यूताः विद्धक्षिप्तेरिताःसमाः ७ परिक्षिप्तंतुनिवृतं २ मुषितंमुषि
तार्थकं २ प्रवृद्धप्रसृते २ न्यस्तविसृष्टे २ गुणिताहते २ निदग्धोपचिते २ सू

संकीर्णेसंकुलाकीर्णे ३ मुंडितं
परिवापितं २ ग्रथितंसंदितंदृ
ब्धंबद्धंनियमितंतथा संदानि
तंनिर्गादितं ७ विसृतंविस्तृतं
ततं ३ अंतर्गतंविस्मृतंस्यात्
प्राप्तप्रणिहितेसमे २

अको ६८

निःशेषं समग्रसकलाखंडपूर्णादीन्यप्यनूनके १४ घनंनिरंतरंसांद्रं ३ पेल
वंविरलंतनु ३ समीपेनिकटासन्नसन्निकृष्टसनीडवत् सदेशाभ्याशसविध
समर्यादसवेशवत् उपकंठांतिकाभ्यर्णाभ्यग्राण्यपि १४ अभितोव्ययं १ सं
सक्तंत्वव्यवहितमपदांतरमित्यपि ३ नेदिष्टमंतिकतमं २ स्याद्दूरंविप्रकृष्टकं २
दवीयश्चदविष्ठंचसुदूरे ३ दीर्घमायतं २ वर्तुलंनिस्तलंवृत्तं ३ बंधुरंतून्न
तानतं २ उच्चप्रांशून्नतोदग्रोच्छ्रितास्तुंगे ६ ऽथवामनेन्यङ्नीचखर्वह्रस्वाःस्युः
अवाग्रेवनतानतं ३ सुकुमारंतुकोमलंमृदुलंमृदु ४ अन्वगन्वक्षमनुगे,
ऽनुपदंक्लीबमव्ययं ४ प्रत्यक्षंस्यादैंद्रियकं २ अप्रत्यक्षमतींद्रियं २ एकता
नोनन्यवृत्तिरेकाग्रैकायनावपि अप्येकसर्गएकाग्र्योप्येकायनगतोपिच

ममुख्यप्रधानस्य
व पंवरेण्यमुख्यप्रवर्हानवरार्ध्यवत् परार्ध्याग्रप्राग्रहराग्र्याग्रीयमग्रियं १०
त्तै पक्वातिशोभनस्य ग
श्रेयान्श्रेष्ठः पुष्कलः स्यात्सत्तमश्चातिशोभने ५ स्युरुत्तरपदेव्याघ्रपुंगवर्षभ
वाच्यलिंगं
कुंजराः सिंहशार्दूलनागाद्याः पुंसिश्रेष्ठार्थगोचराः ७ अप्राग्र्यंद्वयहीनेद्वेअ
नवविस्तीर्णस्य
प्रधानोपसर्जने २ विशंकटंपृथुबृहद्विशालंपृथुलंमहत् वड्रोरुविपुलं ९
त्री वलविस्थूलस्य
पीनंपीवातुस्थूलपीवरे ४ स्तोकाल्पक्षुल्लकाःसूक्ष्मंश्लक्ष्णंदभ्रं ७ कृशंतनु २
वनूर्दभ्राल्पस्य
स्त्रियांमात्रात्रुटीपुंसिलवलेशकणाणवः ६ १४ अत्यल्पेल्पिष्ठमल्पीयःक
णीयोणीयइत्यपि ५ प्रभूतंप्रचुरंप्राज्यमदभ्रंबहुलंबहु पुरुहूःपुरुभूयिष्ठंस्फि
शाखाप्रभूतस्य ध
रंभूयश्चभूरिच १५ परःशताद्यास्तेयेषांपरासंख्याशतादिकात् १ गणनीयेतु
देशाकीगणनस्य
गणेयः २ संख्यातेगणितं १ अथसमंसर्वं विश्वमशेषंकृत्स्नंसमस्तनिखिलाखि

अको
७०

स्कन्नंपन्नंच्युतंगलितं १ लब्धंप्राप्तंविन्नंभावितमासादितंचभूतंच ६ अन्वेषि
तंगवेषितमन्विष्टंमार्गितंमृगितं ५ आर्द्रंसार्द्रंक्लिन्नंतिमितंस्तिमितंसमुन्नमु
त्तंच १ त्रातंत्राणंरक्षितमवितंगोपायितंगुप्तं ६ अवगणितमवमतावज्ञाते
वमानितंचपरिभूते ५ त्यक्तंहीनंविधुतंसमुज्झितंधूतमुत्सृष्टं ६ उक्तंभाषि
तमुदितंजल्पितमाख्यातमभिहितंलपितं १ बुद्धंबुधितंमनितंविदितंप्रति
पन्नमवसितावगतं १ ऊरीकृतमुररीकृतमंगीकृतमाश्रुतंप्रतिज्ञातं संगी
र्णविदितसंश्रुतसमाहितोपश्रुतोपगतं ११ ईलितशस्तपणायितपनायि
तप्रणुतपणितपनितानि अपिगीर्णवर्णिताभिष्टुतेडितानिस्तुतार्थानि १२
भक्षितचर्वितलिप्तप्रत्यवसितगिलितखादितप्सातं अभ्यवहृतान्न

७

त्रिते १ पुष्टेतुपुषितं २ सोढेक्षांतं २ उद्वांतमुद्गते १ दांतस्तुदमिते २ शांतः
शमिते २ प्रार्थितेर्दितः २ ज्ञप्तस्तुज्ञपिते २ छन्नश्छादिते २ पूजितेंचितः २
पूर्णस्तुपूरिते २ क्लिष्टःक्लिशिते २ वसितेसितः २ प्लुष्टप्लोषितौदग्धे ४
तष्टत्वष्टौतनूकृते ३ वेधितच्छिद्रितौविद्धे २ वित्रविन्नौविचारिते ३ निष्प्रभे
विगतारोकौ ३ विलीनेद्रुतविद्रुतौ ३ सिद्धेनिर्वृत्तनिष्पन्नौ ३ दारितेभिन्नभे
दितौ ३ ऊतंस्यूतमुतंचेतित्रितयंतंतुसंतते ३ स्याद्यर्हितेनमस्यितनमसि
तमपचायितार्चितापचितं ६ वरिवसितेवरिवस्यितमुपासितंचोपचरितंच
४ संतापितसंतप्तौधूपितधूपायितौचदूनश्च ५ हृष्टेमत्तस्तृप्तःप्रह्लन्नःप्र
मुदितःप्रीतः ६ छिन्नंछातंलूनंकृत्तंदातंदितंछितंवृक्णं ८ स्रस्तंध्वस्तंभ्रष्टं

नस्यग्रस्तग्रस्तोशितं भुक्ते १५ ब्राह्मण्यो ब्राह्मणहितः २ वीतदंभस्त्वकल्क
नः २ प्रसन्नमनाः सुमनाः स्यात् २ वत्सलः प्रियदर्शनः २ वैरंगिको विरागार्हः
संतोषवानशल्यमनिश्चितः २ ईर्ष्यालुः कुहनो द्वेष्टा ३ गोष्ठश्वः परगेहगः २ नीलाग्रो
पायेनयोनिश्चेत्सत्प्रायः स्खलितकोजनः १ गृहेशूरो गृहेनर्दी पिंडीशूरो ३ प्रसं
स्तनः प्रपन्नः २ प्रहतः स्थलो २ स्वैरीत्वनुपदी समौ २ नीलीरागः स्थिरस्ने
हः २ हारिद्रो रागउत्तमः १ आसीनउपविष्टः स्यात् २ ऊर्ध्वस्थोर्ध्वस्थितौ सम
मौ २ उत्पन्नउत्कस्वैहृदयः पतेः २ न्युब्ज अधोमुखे २ नैपिष्ठस्तोदिष्टप्रेष्ठवरि
ष्ठस्थविष्ठबंहिष्ठाः क्षिप्रक्षुद्राभीप्सितपृथुपीवरबहुप्रकर्षार्थाः १ साधिष्ठद्रा
घिष्ठस्फेष्ठगरिष्ठह्रसिष्ठवृंदिष्ठाः बाढव्यायतबहुगुरुवामनवृंदारकातिशये १

श्रको
७२

स्य स्कोत्र येसामान्य ३ विशेष्यनिघ्न गः स प्रः ३ प्रकृतिप्रत्यया

र्थाद्यैः संकीर्णेलिंगमुन्नयेत् कर्मक्रिया २ तत्सातत्येगम्येस्युरपरस्पराः १ साक

ल्यासंगवचने १ पारायणपरायणे २ यदृच्छास्वैरिता २ हेतुशून्यात्वास्थाविल

क्षणं १ शमथस्तुशमः शांतिः ३ दांतिस्तुदमथुर्दमः ३ अवदानंकर्मवृत्तं २ का

म्यदानंप्रवारणं २ वशक्रियासंवननंमूलकर्मतुकार्मणं ४ विधूननंविधु

वनं २ तर्पणंप्रीणनावनं ३ पर्याप्तिः स्यात्परित्राणंहस्तधारणमित्यपि ३ सेवनं

सीवनंस्यूतिः ३ विदरः स्फुटनंभिदा ३ आक्रोशनमभीषंगः २ संवेदोवेदना

नना २ संमूर्छनमभिव्याप्तिः २ याच्ञाभिशस्तिर्याचनार्दनाः ४ वर्धनंछेदने २

ऽथद्वेआनंदनसभाजने आप्रच्छन्नम् ३ अथाम्नायः संप्रदायः २ क्षयेक्षिया २

७१

ग्रहे ग्राहो २ वशः कान्तौ २ रक्षणः त्राणे २ रणः क्वणे २ व्यधो वेधे २ पचा पा
के २ हवो हूतौ २ वरो वृतौ २ ओषः प्लोषे २ नयो नाये २ ज्यानिर्जीर्णौ २ भ्रमो
भ्रमौ २ स्फातिर्वृद्धौ २ प्रथा ख्यातौ २ स्पृष्टिः पृक्तौ २ स्नवः स्रवे २ एधा समृ
द्धौ २ स्फुरणं स्फुरणा २ प्रमितौ प्रमा २ प्रसूतिः प्रसवे २ श्च्योतः प्राघारः २
क्लमथः क्लमे २ उत्कर्षोऽतिशये २ संधिः श्लेषे २ विषय आश्रये २ क्षिपायां क्षे
पणं २ गीर्णिर्गिरौ २ गुरणमुद्यमे २ उन्नाय उन्नये २ श्रायः श्रयणे २ जय
ने जयः २ निगादो निगदे २ मादो मदे २ उद्वेग उद्भ्रमे २ विमर्दनं परिमलो
२ अभ्युपपत्तिरनुग्रहः २ निग्रहस्तद्विरोधः स्यात् २ अभियोगस्त्वभिग्रहः २ मु
ष्टिबंधस्तु संग्राहः २ डिंबे डमरविप्लवौ ३ बंधनं प्रसितिः २ स्पर्शः स्प्रष्टा

पतग्रहि ४ निकारो विप्रकारः स्यात् २ आकारः १ त्विंग इंगितं २ परिणा
मो विकारो द्वे समे विकृतिविक्रिये २ अपहारस्त्वपचयः २ समाहारः समु
च्चयः २ प्रत्याहार उपादानं २ विहारस्तु परिक्रमः २ अभिहारोऽभिग्रहणं २
निहारोऽभ्यवकर्षणं २ अनुहारोऽनुकारः स्यात् २ अर्थस्यापगमे व्ययः १ प्रवृ
त्तिस्तु प्रवाहः स्यात् २ प्रवहो गमनं बहिः २ वियामो वियमो यामो यमः संया
मसंयमौ ६ हिंसाकर्माभिचारः स्यात् २ जागर्या जागरा द्वयोः २ विघ्नोऽन्तरायः
प्रत्यूहः ३ स्यादुपघ्नोऽन्तिकाश्रये २ निर्वेश उपभोगः स्यात् २ परिसर्पः परिक्रि
या २ विधुरं तु प्रविश्लेषे २ अभिप्रायः छन्द आशयः ३ संक्षेपणं समसनं २ प
र्यवस्था विरोधनं २ परिसर्या परीसारः २ स्यादास्या त्वासना स्थितिः ३ विस्ता

तविग्रहोव्यासः ३ सवणस्पृष्टविन्मरः १ स्यात्संवदनेसंवदनं २ विनाशः
स्यादद्शनं २ संस्तवःस्यात्परिचयः २ प्रसरस्तुविसर्पणं २ नीवाकस्तुप्र
यामःस्यात् २ सन्निधिःसन्निकर्षणं २ लवोभिलावोलवने ३ निष्पावःप
वनेपवः ३ प्रस्तावःस्यादवसरः २ त्रसरःसूत्रवेष्टनं २ प्रजनःस्यादुपस
रः २ प्रश्रयःप्रणयःसमौ २ धीशक्तिर्निष्क्रमो २ स्त्रीतुसंक्रामोदुर्गसंचरः
प्रत्युत्क्रमःप्रयोगार्थः २ प्रक्रमःस्यादुपक्रमः २ स्यादभ्यादानमुद्घातआरं
भः ३ संभ्रमस्त्वरा २ प्रतिबंधःप्रतिष्टंभः २ अवनायोनिपातनं २ उपालंभ
स्त्वनुभवः २ समालंभोविलेपनं २ विप्रलंभोविप्रयोगः २ विलंबस्त्वतिस
र्जनं २ विश्रावस्तुप्रतिख्यातः २ अवेक्षाप्रतिजागरः २ निपाठनिपठौपा

श्री
को
८३

त्रीणि आर्द्रीभावस्य ... त्रीणि क्लेशस्य ... त्रीणि संगमस्य

ठे २ स्तेमस्तेमौ समुंदने ३ आदीनवास्रवः क्लेशे ३ मेलके संगसंगमौ

षट् अन्वेषणस्य ... नाम्नी मार्गणस्य

३ अन्वेषणं विचयनं मार्गणं मृगणा मृगः ५ परिरंभः परिष्वंगः संश्लेष उपगू

चत्वारि आलिंगनस्य ... षट् दर्शनस्य

हनं ६ निर्वर्णनं तु निध्यानं दर्शनालोकनेक्षणं ५ प्रत्याख्यानं निरसनं प्र

चत्वारि निराकरणस्य ... द्वे निकटे शयनस्य

त्यादेशो निराकृतिः ४ उपशायो विशायश्च पर्यायशयनार्थको २ अर्त्तीयं च

चत्वारि घृणायाः ... चत्वारि व्यतिक्रमस्य

ऋतीया च हृणीया च घृणार्थके ४ स्याद्व्यत्यासो विपर्यासो व्यत्ययश्च विपर्यये

चत्वारि अतिक्रमस्य

यः ४ पर्ययोतिक्रमस्तस्मिन्नतिपात उपात्ययः ४ प्रेषणं यत्समाहूय तत्र

एकं यज्ञस्तुतिकारिणां द्विजानामवस्थानस्य

स्यात्प्रतिशासनं १ स संस्तवः क्रतुषु या स्तुतिभूमिर्द्विजन्मनां १ निधाय त

एकं ... काष्ठस्य ... हेतुसामान्यकारि ...

क्ष्यते यत्र काष्ठे काष्ठं स उद्घनः १ स्तंबघ्नस्तु स्तंबघनः स्तंबो येन निहन्यते २

एकं भ्रमरस्य

आविधो विध्यते येन तत्र विष्वक्समे निघः १ उत्कारश्च निकारश्च द्वौ धान्योत्क्षे

द्वे धान्यानामुत्क्षेपणस्य

८३

अनार्थकं २ निगारोद्गारविक्षावोद्ग्राहास्तु गरणादिषु ४ आरत्यवरतिविरत
य उपारमे ४ ३ स्त्रियां तु निष्ठीवः निष्ठ्यूतिर्निष्ठीवनं निष्ठेवनमित्यभिन्नानि ३
जवने जूतिः २ सातिस्त्ववसाने स्यात् २ ३ अथ ज्वरे जूर्तिः २ उदजस्तु पशुप्रेरणं
१ अकरणिरित्यादयः शापे १ गोत्रान्तेभ्यस्तस्य वृन्दमित्यौपगवकादिकं १ आ
पूपिकं शाष्कुलिकमेवमाद्यमचेतसां १ माणवानां तु माणव्यं १ सहायानां स
हायता १ हल्या हलानां १ ब्राह्मण्य वाडव्ये तु द्विजन्मनां २ द्वे पर्शुकानां पृ
ष्ठानां पार्श्वं पृष्ठ्यमनुक्रमात् २ खलानां खलिनी खल्या २ ३ अथ मानुष्यकं नृणां १
ग्रामता जनता धूम्या पाश्या गल्या पृथक् पृथक् अपि साहस्रकारीषवार्मणाथ
र्वणादिकं ३ म को सामान्य ईसंकी वर्गः इनानार्थोऽकेपि

अ
को
७४

कांतादिवर्गेष्वेवात्रकीर्तिताः भूरिप्रयोगायेयेषुपर्यायेष्वपितेषुते आका
शेत्रिदिवेनाकः २ लोकस्तुभुवनेजने २ पद्येयशसिचश्लोकः २ शरेखड्गेचसा
यकः २ जंबुकौक्रोष्टुवरुणौ २ पृथुकौचिपिटार्भकौ २ आलोकौदर्शनोद्योतौ
भेरीपटहमानकः २ उत्संगचिह्नयोरंकः २ कलंकोंकापवादयोः २ तक्षको
नागवर्धक्योः २ अर्कःस्फटिकसूर्ययोः २ मारुतेवेधसिब्रध्नेपुंसिकः २ कंशि
रोंबुनोः २ स्यात्पुलाकस्तुच्छधान्येसंक्षेपेभक्तसिक्थके ३ उलूकेकरिणःपुछ
मूलोपांतेचपेचकः २ कमंडलौचकरकः १ सुगतेचविनायकः १ किष्कुर्हस्ते
वितस्तौच २ शूककीटेचवृश्चिकः ३ प्रतिकूलेप्रतीकंत्रिष्वेकदेशेतुपुंस्ययं २
स्याद्भूतीकंतुभूनिंबेकट्फलेभूस्तृणेपिच ३ ज्योत्स्निकायांचघोषेचकोशात

७४

श्री कों

वा लिंकतो भूपणेकरि ह्रस्वांगुलौ पद्मबीजकोषो ३ त्रिषु लेने २ वृंदारकौ रूपिमुख्यो

२ एकमुख्यान्यकेवला: २ स्याद्दांभिकः कौक्कुटिको यश्चादूरेरितेक्षणः २ ला

लाटिकः प्रभोर्भालदर्शी कार्याक्षमश्च यः २ पाकोपक्रिदिष्ट २ मध्यरत्नेनेत

रिनायकः २ पर्यंकः स्यात्परिकरे ष्या १ ईयामपि न्युब्जकः १ पेटकस्त्रिषु वृंदे

पि १ गुणैर्देश्ये वटैशिकः २ विटकौ ग्रामकल्पको २ धीवरे पि च जालिकः १ पुष्प

रेणौ च किंजल्कः १ शल्को मत्स्यत्वचि नेपणे २ स्यात्कलाले प्रफुल्लिका १ वा

धके भाव वृंदयोः २ करिण्यां वापि गालिका १ दारको बालभेदको २ ग्रंथे ने

त्रकः स्यात् १ टंकोदारवेश्मदारकः २ मृद्भांडे प्युष्ट्रिका १ मंथो वज्रको रस्सदर्शे

के २ कांताः मयूरव च्छिखि ह्रक रज्वाला स्व लिंबाणो पिलीमुखो २ शंखो निधौ ल

७५

स्त्री २ अथ कट्फले सिते च खदिरे सोमवल्कः स्यात् ३ अथ सिल्हके तिलकल्के च

पिण्याकः २ बाह्लीकं रामठे पि च १ महेंद्रगुग्गुलूलूकव्यालग्राहिषु कौशिकः

रुक्तापशंकास्वातंकः स्वल्पेपि क्षुल्लकस्त्रिषु १ जैवातृकः शशांकेपि १ खुरेप्य

श्वस्य वनेकः १ व्याघ्रेपि पुंडरीको ना १ यवान्यामपि दीपकः १ शालावृकाः क-

पिक्रोष्टुश्वानः ३ स्वर्णेपि गैरिकं १ पीडार्थेपि व्यलीकं स्यात् १ अलीकं त्वप्रिते

प्रिये २ शीलान्वयावनूके द्वे २ शल्के शकलवल्कले २ साष्टे शते सुवर्णानां

हेम्न्युरोभूषणे पिते दीनारेपि च निष्कोस्त्री ५ कल्कोस्त्री शमलैनसोः दंभेप्य ३

अथ पिनाकोस्त्री शूलशंकरधन्वनोः २ धेनुका तु करेण्वां च कृपाणे विकयोः

मता ३ टंकांकः स्वर्णमले मेघजालेपि कालिका ४ कारिका यातनाष्ट्योः २

लाटाक्षिकाभ्यांनागो ५ इंद्रियेपिखं १ भूमिस्त्वालेख्यपिष्टिवे २ उपलेपेपिगोमखं १
खांतः शैलवृक्षौनगावगौ २ आशुगौवायुविशिखौ २ शरार्कविहगाःखगाः ३ शालिम्र
भेदेशालभपतंगपक्षिसूर्ययोः २ पूगःक्रमुकवृंदयोः २ पशवोपिमृगाः १ वेगप्रवाह
जवयोरपि २ परागःकौसुमेरेणौस्नानीयादौरजस्यपि ३ गजेपिनागमातंगौ २ अपांगः
तिलकेपिच १ सर्गःस्वभावनिर्मोक्षनिश्चयाध्यायसृष्टिषु ५ योगःसंनहनोपायध्यान
संगतियुक्तिषु ५ भोगःसुखेस्त्र्यादिभृतावहेश्चफणकाययोः २ चातकेहरिणेपुंसिसारं
गश्शबलेत्रिषु ३ कपौचप्लवगः १ शापेत्वभिषंगःपराभवे यानाद्यंगेयुगःपुंसियुगंयु
ग्मेकृतादिषु ३ स्वर्गेषुपशुवाग्वज्रदिङ्नेत्रघृणिभूजले लक्ष्यदृष्ट्यास्त्रियांपुंसि गौः १ लिं
गंचिह्नशेफसोः २ शृंगंप्राधान्यसान्वोश्च २ वरांगंमूर्धगुह्ययोः २ भगःश्रीकाममाहात्म्यवी
र्ययत्नार्ककीर्तिषु ७ गांताः परिघःपरिघातेस्त्रिपे २ ओघोवृंदेंभसांरये २ मूल्येपूजावि
धावर्घः १ अंहोदुःखव्यसनेष्वघं ३ त्रिष्विष्टेपिलघुर्भवेत् १ निदाघस्त्वातपस्वेदेग्रीष्मेच

अ
को
७९

३ चांताः कचकेशोमणिः काचाः शिक्यमृद्भेददृग्रुजः ३ विपर्यासेचविस्तारेप्रपंचः २
पावकेशुचिः मास्यमात्येचात्युपधेपुंसिमेध्येसितेत्रिषु ५ अभिष्वंगेस्पृहायांचगभस्तौच
रुचिःस्त्रियां २ जांताः केकितार्क्ष्यावहिभुजौ २ दंतविप्रांडजाद्विजाः ३ अजाविष्णुहरच्छा
गाः ३ गोष्ठाध्वनिवहाव्रजाः ३ धर्मराजौजिनयमौ २ कुंजोदंतेपिनस्त्रियां १ बलजेक्षे
त्रपूर्द्वारे २ बलजोवल्गुदर्शनः १ समेक्ष्मांशेरणेप्याजिः २ प्रजास्यात्संततौजने २ अब्जौ
शंखशशांकौच २ स्वकेनित्येनिजंत्रिषु २ अग्रजौविप्रपूर्वजौ २ इतिजांताः पुंस्यात्मनि
प्रधानेतत्त्वेत्रज्ञोवाच्यलिंगकः २ संज्ञास्याच्चेतनानामहस्ताद्यैरर्थसूचना ३ दोषज्ञौवैद्यवि
द्वांसौ २ ज्ञोविद्वान्सोमजोपिच टांताः काकेभगंडौकरटौ २ गजगंडःकटिःकटौ २ शिपि
विष्टस्तुखलतौदुश्चर्मणिमहेश्वरे ३ देवशिल्पिन्यपित्वष्टा १ दिष्टंदैवेपिनद्वयोः २ रसेक
टुःकटुकार्येत्रिषुमत्सरतीक्ष्णयोः २ रिष्टंक्षेमाशुभाभावेष्व ३ अरिष्टेतुशुभाशुभे १ मा
यानिश्चलयंत्रेषुकैतवानृतराशिषु अयोघनेशैलशृंगेसीरांगेकूटमस्त्रियां ९ सूक्ष्मैलायां

७९

त्रुटिःस्त्रीस्यात्कालेल्पेसंशयेपिसा ३ अत्युत्कर्षाश्रयःकोट्यः २ मूलेलग्नकचेजटा व्युष्टि
फलेसमृद्धौच २ दृष्टिःज्ञानेक्ष्णिदर्शने ३ इष्टिर्यागेच्छयो २ सृष्टंनिश्चितेबहुनित्रिषु १
कष्टेतुकृच्छ्रगहने २ दक्षामंदागदेष्वपिपटुः ३ द्वौवाच्यलिंगौचकपीटमुदरेजले २ घ
टागोष्ठ्यांदन्तिपंक्त्यां २ वृष्टिर्वर्षणमुत्करौ २ पोटादासीद्विलिंगाच २ ठांतः नीलकंठश्च
श्रीकंठःशितिकंठःशिवोपिच १ पुंसिकोष्ठोंतर्जठरंकुसूलोंतर्गृहंतथा ३ निष्ठानिष्पत्ति
नाशांताः ३ काष्ठोत्कर्षेस्थितौदिशि ३ त्रिषुज्येष्ठोतिशस्तेच १ कनिष्ठोतियुवाल्पयोः २
डांताः दंडोस्त्रीलगुडोपिस्यात् १ गुडोगोलेक्षुपाकयोः २ सर्पमांसात्पशूव्यांडौ २ भूगोवा
ग्स्वर्गास्त्विडाः २ क्ष्वेडावंशशलाकापि १ नाडीकालेपिषट्क्षणे १ कांडोस्त्रीदंडबाणार्ववर्
गावसरवारिषु ६ स्याद्भांडमश्वाभरणेमत्रेमूलेवणिग्धने १ संघातग्रामयोःपिंडोद्वयोःपुं
सिकलेवरे ३ गंडौकपोलविस्फोटौ २ मुंडःकेशप्रमुंडिते १ इक्षुभेदेपिखंडोस्त्री १ शि
खंडोवर्हिचूडयोः २ ढांताः भृशप्रतिज्ञयोर्बाढं १ प्रगाढंभृशकृच्छ्रयोः १ शक्तस्थूलौत्रिषु

ह्रदे २ व्यूहौविन्यस्तसंहतौ २ ढौताः भ्रूणोऽर्भकेस्त्रैणगर्भे २बाणोबलिसुतेशरे २संघा
तेप्रमथेगणः पणोद्यूतादिषूत्सृष्टेभृतौमूल्येधनेपिच २ मौर्व्यांद्रव्याश्रितेसत्वशौर्यसं
ध्यादिकेगुणः ५ निर्व्यापारस्थितौकालविशेषोत्सवयोःक्षणः ३ वर्णोद्विजादौशुक्लादौ
स्तुतौवर्णंतुवाक्षरे २ ग्रामणीर्नापितेपुंसिश्रेष्ठेग्रामाधिपेत्रिषु ३ ऊर्णामेषादिलोम्नि
स्यादावर्तेचांतराभ्रुवोः ३ हरिणीस्यान्मृगीहेमप्रतिमाहरिताचया त्रिषुपांडौचहरि
णःस्थूणास्तंभेपिवेश्मनः १ तृष्णेस्पृहापिपासेद्वे २ जुगुप्साकरुणेघृणे २ वणिक्प
थेपिविपणिः १ सुराप्रत्यक्चवारुणी २ करेणुरिभ्यांस्त्रीनेभे १ द्रविणंतुबलंधनं १ शरणंगृ
हरक्षित्रोः २श्रीपर्णंकमलेपिच १ विषाभिमरलोहेषुतीक्ष्णंक्लीबेखरेत्रिषु २ प्रमाणंहेतुम
र्यादाशास्त्रेयत्ताप्रमातृषु ५ करणंसाधकतमंक्षेत्रगात्रेंद्रियेष्वपि २ प्राण्युत्पादेसंसरणमसं
बाधचमूगतौ घंटापथे ३ अथवान्तान्नेसमुद्धरणमुन्नये २ स्वतस्त्रिषुविषाणंस्यात्पशुशृंगे
भदन्तयोः ३ प्रवणंक्रमनिम्नोर्व्यांप्रह्वेनातुचतुष्पथे ३ संकीर्णौनिचिताशुद्धौ २ इरिणःशू

न्यमूषं २ सेनोचववरणः २ वेणीनदीवाद्येकचोऽश्रये गणिताः देवसूर्यौविवस्वन्तौ १ सरस्वं
तौनदार्णवौ २ पक्षितार्क्ष्यौगरुत्मन्तौ २ शकुन्तौभासपक्षिणौ २ अग्न्युत्पातौधूमकेतू २
जीमूतौमेघपर्वतौ २ हस्तौतुपाणिनक्षत्रे १ मरुतौपवनामरौ २ यन्ताहस्तिपकेसूते २
भर्ताधातरिपोष्टरि २ यानपात्रेशिशौपोतः २ प्रेतःप्राण्यन्तरेमृते २ ग्रहभेदेध्वजेकेतुः २पा
र्थिवेतनयेसुतः २ स्थपतिःकारुभेदेपि २ भूभृद्भूमिधरेनृपे २ मूर्धाभिषिक्तोभूपेप्यृ
तुःस्त्रीकुसुमेपिच १ विष्णावप्यजिताव्यक्तौ १ सूतस्त्वष्टरिसारथौ २ व्यक्तःप्राज्ञेपि १ दृष्टान्तावु
भौशास्त्रनिदर्शने २ क्षत्तास्यात्सारथौद्वास्थेक्षत्रियायांचशूद्रजे ३ आनर्तस्समरेनृत्यस्थाव
नीवृद्विशेषयोः ३ कृतान्तोयमसिद्धान्तदैवाकुशलकर्मसु ४ श्लेष्मादिरसरक्तादिमहाभू
तानितद्गुणाः इन्द्रियाण्यश्मविकृतिःशब्दयोनिश्चधातवः ७ कक्षान्तरेपिशुद्धान्तोनृपस्यास
नगोचरे २ कासूसामर्थ्ययोःशक्तिः २ मूर्तिःकाठिन्यकाययोः २ विस्तारवल्ल्योर्व्रततिः २ व
सतीरात्रिवेश्मनोः २ क्षयार्चयोरपचितिः २ सातिर्दानावसानयोः २ अर्तिःपीडाधनुष्कोट्योः २

श्री
को
७८

जातिःसामान्यजन्मनोः २ प्रचारस्यंदयोरीतिः २ ईतिडिंबप्रवासयोः २ उदयेधिगमेप्राप्तिः
२ त्रेतात्वग्नित्रयेयुगे २ १ वीणाभेदेपिमहती १ भूतिर्भस्मनिसंपदि २ नदीनगर्योर्नागानां
भोगवती अथसंगरे संगेसभायांसमितिः ३ क्षयवासावपिक्षितिः २ रवेरर्चिश्चशस्त्रंचव
ह्निज्वालाश्चहेतयः ३ जगतीजगतिछंदोविशेषेपिक्षितावपि ३ पंक्तिःछंदोपिदशमं १ स्या
त्प्रभावेपिचायतिः १ पत्तिर्गतौच १ मूलेलवपनतिःपदभेदयोः २ प्रकृतिर्योनिलिंगेचकैशि
क्याद्याश्चवृत्तयः १ सिकताःस्युर्वालुकापि १ वेदेश्रवसिचश्रुतिः २ वनिताजनितात्यर्थानु
रागायांचयोषिति १ गुप्तिःक्षितिव्युदासेपि १ धृतिर्धारणधैर्ययोः २ बृहतीक्षुद्रवार्ताकीछं
दोभेदेमहत्यपि ३ वासितास्त्रीकरेण्वोश्च २ वार्तावृत्तौजनश्रुतौ २ वार्तंफल्गुन्यरोगेचत्रिषु
१ अप्सुवद्वृतेमृतं १ कलधौतंरूप्यहेम्नोः २ निमित्तंहेतुलक्ष्मणोः २ श्रुतंशास्त्रावधृतयोर्यु
गपर्याप्तयोःकृतं २ अत्याहितंमहाभीतिःकर्मजीवानपेक्षिच १ युक्तेक्ष्मादावृतेभूतंप्राण्य
तीतेसमेत्रिषु ६ वृत्तंपद्येचरित्रेत्रिष्वतीतेदृढनि[illegible] ५ महद्राज्यंचअवगीतंजन्येस्याद्

व्यूहो सैन्यविन्यासे च वृंदे वध्यदिर्हे ज्ञेयगंनीड कालमोपदाः परिच्छदे नृपार्हेर्थे परिबर्हः प्रकीर्तितः
३ नाना॰ वर्गः अव्ययाः परे विख्याता ईषदर्थे भिव्याप्तौ सीमार्थे धातुयोगगणे आप्रगृह्याः स्मृतौ
वाक्येप्यास्तु स्यात्कोपपीडयोः पापकुत्सेषदर्थे कुः धिङ्निर्भर्त्सननिंदयोः चान्वाचयसमाहारेतरेतरस
मुच्चये स्वस्त्याशीःक्षेमपुण्यादौ ३ प्रकर्षे लंघनेप्यति २ स्वित्प्रश्ने च वितर्के च २ तु स्याद्भेदेवधा
रणे २ सकृत्सहैकवारे चाप्याराद्दूरसमीपयोः २ प्रतीच्यां चरमे पश्चात् उताप्यर्थविकल्पयोः
अपि समुच्चये प्रश्ने तथा पदांतरेपि च ३ पुनः सहार्थयोः शश्वत् साक्षात्प्रत्यक्षतुल्ययोः २ खेदा
नुकंपासंतोषविस्मयामंत्रणे बत हंत हर्षेनुकंपायां वाक्यारंभविषादयोः प्रति: प्रतिनिधौ वीप्सा
लक्षणादौ प्रयोगतः इति हेतुप्रकरणप्रकाशादिसमाप्तिषु प्राच्यां पुरस्तात्प्रथमे पुरार्थेग्रत इत्यपि या
वत्तावच्च साकल्ये १ वधौ मानावधारणे मंगलानंतरारंभप्रश्नकार्त्स्न्येष्वथो अथ वृथा निरर्थका
विध्योर्नानानेकोभयार्थयोः २ नु पृच्छायां विकल्पेपि २ पश्चात्सादृश्ययोरनु २ प्रश्नावधारणानु
ज्ञानुनयामंत्रणे ननु गर्हासमुच्चयप्रश्नशंकासंभावनास्वपि उपमायां विकल्पे वा २ सामि त्वर्धे जु

वह्नीविभावसू वत्सौ तर्णकवत्सौ सारंगाश्च दिवौकसः शृंगारादौ विषे वीर्ये गुणे रागे द्रवे रसः
पुंस्युत्तंसावतंसौ द्वौ कर्णपूरेपि शेखरे देवभेदेनले रश्मौ वसू रत्ने धने वसौ विष्णौ च वेधाः स्त्री
त्वाशीर्हिताचिंताहिदंष्ट्रयोः लालसे प्रार्थनौत्सुक्ये हिंसा चौर्यादिकर्म च प्रसूरश्वापि भूद्या
वौ रोदस्यौ रोदसी च ते ज्वालाभासो न पुंस्यर्चिर्ज्योतिर्भद्योतदृष्टिषु पापापराधयोरागः खग
बाल्यादिनोर्वयः तेजःपुरीषयोर्वर्चः महश्चोत्सवतेजसोः रजोगुणेपि स्त्रीपुष्पे राहुध्वान्ते गुणे
तमः छंदः पद्येभिलाषे च तपः कृच्छ्रादिकर्म च सहो बलं सहा मार्गो नभः खं श्रावणो नभः ओका
सद्माश्रयश्चौकः पयः क्षीरं पयोंबु च ओजो दीप्तौ बले स्रोत इंद्रिये निम्नगारये तेजः प्रभावे दी
प्तौ च बले शुक्रेप्यतस्त्रिषु विद्वान्विदंश्च बीभत्सो हिंस्रेप्यतिशये त्वमी वृद्धप्रशस्ययोर्ज्यायान्
कनीयांस्तु युवाल्पयोः वरीयांस्तूरुवरयोः साधीयान्साधुबाढयोः अथ हांताः दलेपि बर्हो नि
र्बंधोपरागार्कादयो ग्रहः द्वार्यापीडे क्वाथरसे निर्व्यूहो नागदंतके तुलासूत्रेश्वादिरश्मौ प्रग्राहः
प्रग्रहोपि च पत्नीपरिजनादानमूलशापाः परिग्रहाः दारेषु च गृहाः श्रोण्यामप्यारोहो वरस्त्रियः

च दण्डव्याख्यानेकविधाख्याशात्स्नापिवातेवा वध्रस्त्रीकशिणीचस्यात् दृग्नानेज्ञातरित्रिषु
स्यात्कर्कशःसाहसिकःकठोरमसृणावपि प्रकाशोतिप्रसिद्धेपि शिशावज्ञेचबालिशः अथषां
ताः स्वरमस्यायनिमिषौ पुरुषावात्ममानवौ काकमत्स्यावकौ धान्तौ कलौचतृणवीरुधौ
अभीशुःप्रग्रहेरश्मौ प्रैषःप्रेषणमर्दने पक्षःसहायेप्युल्लाषःशिरोवेष्टकिरीटयोः शुक्लोम्नू
षकेश्रेष्ठे स्वक्षेतेवृषभेवृषः कोशोस्त्रीकुड्मलेखड्गपिधानेर्थोघदिव्ययोः द्यूतेदेशाशिफलके
व्याकर्षोघातमिंद्रिये नाद्यूनांगेप्यवदारेकर्षेवक्रेकलिङ्मे कर्षूर्वानाकरीषाग्निःकर्षूःकुल्या
भिधायिनी प्रभावेतक्रियायांवपौरुषं विषमश्च उपधानेप्यामिषस्यादपराधेपिकिल्बिषं
स्यादृष्टोलोकधात्वंशेवत्सरेवर्षमस्त्रियां प्रेतार्तेनेदनंप्रज्ञाभिलासेवार्थनाभितिः वि···भा
षित्रिपुपरेन्यतोकार्त्स्न्यनिष्कसयोः प्रत्यतेधिकृतेध्यक्षः हृत्स्वप्रमापविक्रोण रत्नःसंख्या
शरखेषुलब्धवोषारवप्रज्ञौ कपिशीर्षभित्तिगंतनर्षश्रवकःसृग दोषोवातादिकेदोषा रा
त्रौदन्तोपिऊऊटः शुंडाग्रभागोमंड्षाध्युष्ठसवप्रगो अथसांता रविश्वेतच्छदोहंसोसूर्य

नृपतेर्थादृष्ट्यांपुण्यं त्वचार्वपि १ हृपंप्रशस्तरूपेपि १ वदान्यो वल्गुवागपि १ न्यायेपि मध्या
स्यात् सोमंसंद्रे सोमदेवते १ सर्वेत्तभिषजो वैद्यो २ कुल्या कुलवधूस्मरे २ फलकल्याण
योर्भव्यं योगसंप्रातिके त्रिषु ३ लयस्त्वतिक्रमेपि १ जलस्थानेपि वाशयः १ दैत्याचार्येपि धि
स्योना १ कषायसुरभावपि १ चंद्रोदयोपि वितानेपि १ स्यादाम्नायेवयोश्रुतौ २ शीते शीतं सि
तेशीत्यं २ ज्ञात्यं कुलजकांतयोः २ व्यवस्थाव्यवधौ रत्यां १ आत्माकामाश्रुडस्छयः २ यांतः
११ निवद्दावसरेवारा २२ संस्तरोप्रस्तराधरो २ गडूगीष्पतिपित्राद्यौ २ द्वापरोयुगसंशयो २
प्रकारोभेदसादृश्ये २ आकाराविंगिताकृती १ किंशारूधान्यशूके८ २ मधूधन्वधराधरो २
ध्वांताराविदानवाहृत्राः ३ वलिहस्तांशवः कराः ३ प्रदरा बंधननीहारवाणाः ३ अस्त्राः कचाअपि
प्रजातेस्थ अत्यधुगातिप्राणतो प्राप्तोप्राधं च बंधने अथ शांताः द्वौ विशो वैश्यमनुजौ द्वौ चारा
भिसरो स्पशो द्वाराशी पुजन्मे ... घो द्वौ वेशो कुलसंभववौ रहः प्रकाशौ वीकोशौ निवेशो भ्
तिभोगयोः कृतांतः पुंसि कीनाशः त्वद्कार्यकयोस्त्रिषु पदे लत्वेनिमित्तेपदेशः स्यात्कुशमञ्ज

वल्लीष्वपि अब्ध्यंबुविकृतौवेलाकालमर्यादयोरपि बहुलाकृत्तिकाकृष्णावह्लौबहुलौ:प्लीनौत्रिषु लीलावि
लासक्रिययोरुपलाशर्करापिच शोणितेभसितकीलालंमूलमाद्येशिफाभयो: जालंसमानाहमायानायोगवात
नारकावपि शीलंस्वभावेसहृत्तेसामेदेतत्कृतेफलं छदिनेत्ररुजो:क्लीबेसमूहेपटलंनना अधःस्वरूप
योरस्त्रीतलंस्यादामिषेपलं और्वानलोपिपातालंचेलंवस्त्रेधमेत्रिषु उत्कूलंशंकुभि:कीर्णंश्वभ्रेनातलधान
ले निर्णीतेकेवलमितित्रिलिंगत्वेककृच्छ्रयो: पर्याप्तिक्षमपुण्येषुकुशलंशिक्षितेत्रिषु प्रवालमंकुरोप्यस्त्री
त्रिषुस्थूलंजडेपिच करालोदंतुरेतुंगेचारौदक्षेपिपेशल: मूर्खेर्भकेपिबाल:स्याल्लोलश्चलसतृष्णयो: कुलं
गृहेपिना… कुवेरेचैककुंडले स्त्रीदावावह्नयोर्देलाशकलच्छेदयोर्मलं तूलिखिलत्रोपकरणेशालावाम्रूल
क्ष्ययो: नमूलंव्याकुलेशाह्वेशष्कुलीकर्णपाल्यपि अथवांता: दवदावौवनारण्यवह्नीजन्महरौभवौ मंत्री
सहाय:सचिवौपतिशाखिनराधवा: अवयाशैलमेषार्का:आज्ञाह्वानाध्वरावहा: भाव:सत्तास्वभावाभिप्राय
चेष्टात्मजन्मसु स्यादुत्पादेफलेपुष्पेप्रसवोगर्भमोचने अविश्वासेपह्नवेपिनिकृनावपिनिह्नव: उत्सेकामर्ष
योरिच्छाप्रसवेमहउत्सव: अनुभाव:प्रभावेचसतांचमतिनिश्चये स्याज्जन्महेतुप्रभव:स्थानंचाद्योपलब्धये
ध्रुवोभभेदक्लीवेतुनिश्चितेशाश्वतेत्रिषु स्वोज्ञातावात्मनिस्वंत्रिष्वात्मीयेस्वोस्त्रियांधने स्त्रीकटेवस्त्रबंधेपिनीवीपरिप

यविनाबहिरमध्येंतरात्मनिच मुस्तेपिपिठरंराजकशेरुण्यपिनागरं शार्वरंत्वंधतमसेघात
केभेद्यलिंगकः गौरोरुणेसितेपीते व्रणकार्यप्यरुष्करः जठरःकठिनेपि स्यादधस्तादपिचाधरः
अनाकुलेपिचैकाग्रोव्यग्रोव्यासक्तआकुले उपर्युदीच्यश्रेष्ठेष्वप्युत्तरंस्यादनुत्तरः एषांविपर्यये
श्रेष्ठेहरानात्मोत्तमाःपरे स्वादुप्रियौतुमधुरौक्रूरौकठिननिर्दयौ उदारोदातृमहतोरितरस्त्वन्य
नीचयोः मंदस्वच्छंदयोःस्वैरःशुभ्रमुद्दीप्तशुक्लयोः आसारोवेगवद्वर्षेसैन्यप्रसरणंतथा धारांबु
पातेचोत्कर्षेश्रोणीकटादेपिकूर्परः बंधुरंसुंदरेनम्रेगिरिर्गंडकशैलयोः चरुःस्थाल्यांहविष्यन्नेचाधी
रःकातरेचले अथलांताः चूडाकिरीटंकेशाश्चसंयतामौलयस्त्रयः द्रुमप्रभेदमातंगकांडपुष्पाणि
पीलवः कृतांतानेहसोःकालश्चतुर्थेपियुगेकलिः स्यात्कुरंगेपिकमलःप्रावारेपिचकंबलः करो
पहारयोःपुंसिबलिःप्राण्यंगजेस्त्रियां स्थौल्यसामर्थ्यसैन्येषुबलंनाकाकसीरिणोः वातूलःपुंसि
वात्यायामप्यवातासहेत्रिषु भेद्यलिंगःशठेव्यालःपुंसिश्वापदसर्पयोः मलोस्त्रीपापविट्किट्टान्य
स्त्रीशूलंरुगायुधं शंकावपिद्वयोःकीलःपालिःस्त्र्यश्र्यंकपंक्तिषु कलाशिल्पेकालभेदेआलीसख्या

सूत्रवान्त्रिषु १ शुकादिकपिभेकेषु हरिर्नाकपिलेत्रिषु शर्कराकर्परांशेपियात्रास्याद्याप
नेगतौ इराभूवाक्सुराप्सुस्यात्तंद्रीनिद्राप्रमीलयोः धात्रीस्यादुपमातापिक्षितिरप्यामलक्यपि
क्षुद्राव्यंगानटीवेश्यासरघाकंटकारिका त्रिषुक्रूरेधनेल्पेपिक्षुद्रंमात्रापरिच्छदे अल्पेचपरि
माणेचमात्रंकार्त्स्न्येवधारणे आलेख्याश्चर्ययोश्चित्रंकलत्रंश्रोणिभार्ययोः योग्यभाजनयोःपा
त्रंपत्रंवाहनपक्षयोः निदेशग्रंथयोःशास्त्रंशस्त्रमायुधलोहयोः स्याज्जटांशुकयोःनेत्रंक्षेत्रंपत्नीश
रीरयोः मुखाग्रेक्रोडहलयोःपोत्रंगोत्रंतुनामनि सत्रमाच्छादनेयज्ञेसदादानेधनेपिच अजिरं
विषयेकायेप्यंबरंव्योम्निवाससि चक्रंराष्ट्रेप्यक्षरंतुमोक्षेपिक्षीरमप्सुच स्वर्णेपिभूरिचंद्रौद्वौद्वा
रमात्रेपिगोपुरं गुहादंभौगह्वरेद्वेहारोंतिकमुपह्वरे पुरोधिकामुपर्यग्राण्यगारेनगरेपुरं मंदि
रंचाथराष्ट्रोस्त्रीविषयेस्यादुपद्रवे दरोस्त्रियांभयेश्वभ्रेवज्रोस्त्रीहीरकेपवौ तंत्रंप्रधानेसिद्धांतेसूत्र
वायेपरिच्छदे औशीरंचामरेदंडेप्यौशीरंशयनासने पुष्करंकरिहस्ताग्रेवाद्यभांडमुखेजले व्यो
म्निखड्गफलेपद्मेतीर्थौषधविशेषयोः अंतरमवकाशावधिपधानांतर्विभेदतादर्थ्ये छिद्रात्मी

क्तस्त्रीपुंसयोः अपत्यांताः द्विचतुष्पत्पदोरगाः जातिभेदाः पुमाख्याश्च स्त्रीयोगैः सहमल
कः ध्वनिवराटकः स्वातिवेलर्कः पाटलिर्मंत्रः सृपाल्पपादाः कर्कंधूः यष्टिशाटीकटिःऊ
र्ध्वरोगोकर्णेप्य पमश्रुर्वा च हरूवरौ २ स्वर्णेपि राः १ परिकरः पर्यंकपरिवारयोः २ मुक्ताशु
द्धौ च तारः स्यात् १ शारो वायौ १ सातु त्रिषु कर्बुरे १ अथ प्रतिज्ञाजिसंविदापत्सु संगरः ४
वेदभेदे गुप्तवादे मंत्रः २ मित्रो रवावपि मखेषु यूपखंडेपि स्वरुः ४ गुह्येपि वस्करः
आडंबरस्तूर्यरवे गजेंद्राणां च गर्जिते २ अभिहारोभियोगे च चौर्ये सन्नहनेपि च ३ स्याज्जंग
मे परीवारः खड्गकोशे परिच्छदे ३ विष्टरो विटपी दर्भमुष्टिः पीठाद्यमासनं ३ द्वारि द्वाःस्थ
प्रतीहारे प्रतीहार्यप्यनंतरे २ १ विपुले नकुले विष्णौ बभ्रुः स्यात् पिंगले त्रिषु ४ डरोदरे द्यूत
कारे १ पणे द्यूते डरोदरं २ महारण्ये दुर्गपथे कांतारः पुंनपुंसकः २ मत्सरोन्यशुभद्वेषे त
द्वत्कृपणयोः त्रिषु ३ देवाद्वृते वरः श्रेष्ठे त्रिषु क्लीबे मनाक् प्रिये ३ वंशांकुरे करीरोस्त्री तरु
भेदे घटे च ना ३ ना चमूजघने हस्तसूत्रे प्रतिसरोस्त्रियां २ यमानिलेंद्रचंद्रार्कविष्णुसिं

चार्वाकालसिद्धांतसंविदः ५ व्यसनान्यशुभं दैवं विपदित्यनयास्त्रयः २ अत्ययोतिक्रमे कृ
च्छ्रे दोषे दंडेपि ४ अथापदि युद्धायत्योः संपरायः ३ पूज्यस्तु श्वशुरेपि च १ पश्चादवस्थायिबलं
समवायश्च सन्नयौ २ संघाते सन्निवेशे च संस्त्यायः २ प्रणयास्त्वमी विश्रंभयाञ्चाप्रेमाण
२ विरोधेपि समुच्छ्रयः १ विषयो यस्य यो ज्ञातस्तत्र शब्दादिकेष्वपि २ निर्यासोपि कषायोस्त्री
१ स्यात्सभार्यां प्रतिश्रयः प्रायो भूम्न्यंतगमने २ मन्युर्दैन्ये क्रतौ क्रुधि ३ रहस्योपस्थयोर्गु
ह्यं २ सत्यं शपथतथ्ययोः १ वीर्यं बलप्रभावश्च २ द्रव्यं भव्ये गुणाश्रये २ धिष्ण्यं स्थाने गृहे भे
ग्नौ ४ भाग्यं कर्म शुभाशुभं १ कशेरुहेम्नोर्गांगेयं २ विशल्या दंतिकापि च १ वृषाकपायी श्री
गौर्योः २ अभिख्या नामशोभयोः २ आरंभो निःकृतिः शिक्षा पूजनं संप्रधारणं उपायः कर्म चेष्टा
च चिकित्सा च नव क्रियाः २ छायासूर्यप्रिया कांतिः प्रतिबिंबमनातपः ४ कक्ष्या प्रकोष्ठे ह
र्म्यादेः काञ्च्यां मध्येभबंधने ३ कृत्या क्रियादेवतयोः ३ त्रिषु भेद्ये धनादिभिः जन्यः स्याज्जन
वादेपि १ जघन्योंत्येधमेपि च २ गर्ह्याधीनौ वक्तव्यौ २ कल्पौ सज्जनिरामयौ २ आत्मवान

णिक्पथः पुरं वेदो निगमो नगरो वणिक् नैगमौ द्वौ बले रामो देवदारुसिते त्रिषु शब्दादिपूर्व्वेवृं
देपि ग्रामः क्रांतौ च विक्रमः स्तोमः स्तोत्रेध्वरे वृंदे ३ जिह्मस्तु कुटिलेलसे २ उलेपि धर्म्मः १
चेष्टालंकारे भ्रांतौ च विभ्रमः २ गुल्मा रुक्स्तंभसेनाच ३ जामिस्स्वसृकुलस्त्रियोः २ क्षितिक्षां
त्योः क्षमा २ युक्ते क्षमं शक्ते हिते त्रिषु ३ त्रिषु श्यामौ हरित्कृष्णौ २ श्यामा स्याच्छारिवा निशा २
ललामं पुच्छपुंड्राश्वभूषाप्राधान्यकेतुषु ५ २ नेष्टंगश्वेतगुणे तिलके स्याल्ललामच ४ सूक्ष्म
मध्यात्ममपि १ आद्ये प्रदाने प्रथमस्त्रिषु २ वामौ वल्गुप्रतीपौ च अधमौ न्यूनकुत्सितौ २ जी
र्णं च परिभुक्तं च यातयाममिदं द्वयं २ भ्रमोंबुश्चांतत्वभांडमज्जिरांबुविनिर्गमः ३ धामो धू
मास्कुटौ २ भीमा रुद्रभीषणपांडवाः ३ मांताः तुरंगगरुडौ तार्क्ष्यौ २ निलयापचयौ क्षयौ २
श्वश्रूरौ देवरश्यालौ २ भ्रातृव्यौ भ्रातृजद्विषौ २ पत्नेन्योरमदहेदौ २ स्यादर्यः स्वामिवैश्ययोः
तिष्यः पुष्ये कलियुगे २ पर्यायो वसरे क्रमे २ प्रत्ययोधीनशपथज्ञानविश्वासहेतुषु रंध्रेशब्दे
अथानुशयो दीर्घद्वेषानुतापयोः स्थूलोच्चयस्त्वसाकल्ये नागानां मध्यमे गतौ २ समयः शपथा

नौ सलिलस्थितौ ३ गोधुग्गोष्ठपती गोपौ २ हरो विष्णू वृषाकपी २१ वाष्पमूष्माश्रु २ कशि
पु त्वन्नमाच्छादनं द्वयं २ तल्पं शय्याट्टदारेषु ३ स्तंभेपि विटपोस्त्रियां ११ प्राप्तरूपस्वरूपा
भिरूपा बुधमनोज्ञयोः भेद्यलिंगा अमी कूर्मो वीणाभेदश्च कच्छपी कुतपो मृगरोमोत्थपटे चा
...ष्टमेंशके रेफः स्यान्न्यायपर्णयोः अथ भांताः स्तनगभवसत्वेष्वगंधर्वो दिव्यगायने कंबु
र्नावलये शंखे द्विजिह्वौ सर्पसूचकौ पूर्वोन्यलिंगः प्रागाह पुंबहुत्वे च पूर्वजान् विश्वं स्थपिका
दंबो नितंबो द्वितटे कटौ दर्वीफणापि बिंबोस्त्री मंडले वाच्यतो दले अथ भांताः कुंभौ घटेभमू
र्धांशौ डिंभौ तु शिशुबालिशौ स्तंभौ स्थूणाजडीभावौ शंभू ब्रह्मत्रिलोचनौ कुक्षिभ्रूणार्भका ग
र्भा विस्रंभः प्रणयेपि च स्याद्भेर्यां दुंदुभिः पुंसि स्याद्दक्षे दुंदुभिः स्त्रियां स्यान्महारजने क्लीवं कुसुंभं
करके पुमान् तत्रियेपि च नाभिर्ना स्त्री भिगो विच स्त्रियां सभा संसदि सभ्ये च त्रिष्वध्यक्षेपि व
ल्लभः अथ मांताः किरणप्रग्रहौ रश्मी कपिभेकौ प्लवंगमौ इच्छामनोभवौ कामौ शौर्योद्योगौ
पराक्रमौ धर्माः पुण्ययमन्यायस्वभावाचारसोमपाः उपायपूर्व आरंभ उपधा चाप्युपक्रमः व

र्पणेपिच ३ व्यसनं विपदि भ्रंशे दोषे कामजकोपजे ५ पक्ष्मातिलोम्नि किंजल्के तन्वाद्यंशे
प्यणीयसि ३ तिथिभेदे क्षणे पर्व २ वर्त्म नेत्रच्छदे ध्वनि २ आकार्यगुह्ये कौपीने २ मैथुनं सं
गतौ रते २ प्रधानं परमात्मा धीः २ प्रज्ञानं बुद्धिचिह्नयोः २ प्रसूनं पुष्पफलयोः २ निधनं कु
लनाशयोः क्रंदनं रोदनाह्वाने वर्ष्म देहप्रमाणयोः गृहदेहत्विट्प्रभावा धामानि अथ च
तुष्पथे सन्निवेशे च संस्थानं लक्ष्मचिह्नप्रभावयोः आच्छादने संविधानमपवारणमित्युभे
आराधनं साधने स्यादवाप्तौ तोषणेपि च अधिष्ठानं चक्रपुरप्रभावाध्यासनेष्वपि रत्नं स्वजातिश्रे
ष्ठेपि वने सलिलकानने नलिनं विरलेल्लोके वाच्यलिंगास्तथाग्रे २ समानाः सत्समैकेस्युः २
पिशुनौ खलसूचकौ २ हीनन्यूनावूनगर्ह्यौ वेगिशूरौ तरस्विनौ २ अभिपन्नोपराद्धोभिग्र
स्तव्यापद्गतावपि ३ लेख्यं स्यादिदानात्तयाचनात्ताच शासनं २ निधनमवसानेपि १
सार्थे साधुके धनी २ कल्पापटेपि कौपीनं १ नानाविदेपि वेदना २ धुम्नं बलेर्थे २ भार्यायां ज
नी ८ दोषेपि लांछनं १ नांताः कपालो भूषणे बर्हे तूणीरे संहनेपि च ४ परिक्षेदे परिवापः पर्यु

दाश्व २ वंशाग्न्यर्कविरोचनाः ३ केशेपिवृजिनः १ विश्वकर्मार्कसुरशिल्पिनोः २ आत्माय
त्नोधृतिर्बुद्धिःस्वभावोब्रह्मवर्ष्मच ६ शक्रोघातुकमत्तेभोवार्षुकाब्दोघनाघनः ३ अभिमानो
र्थादिदर्पेज्ञानेप्रणयहिंसयोः ४ घनोमेघेमूर्तिगुणेत्रिषुमूर्तेनिरंतरे ४ इनःसूर्येप्रभौ २
राजामृगांकेक्षत्रियेनृपे ३ वाणिन्यौनर्तकीदूत्यौ २ स्रवंत्यामपिवाहिनी १ ह्लादिन्यौवज्र
तडितौ २ वंद्यायामपिकामिनी त्वग्देहयोरपितनुःसूनाधोजिह्विकापिच क्रतुविस्तारयोर
स्त्रीवितानंत्रिषुतुच्छके मन्दे अथकेतनेकृत्येकेतावपिनिमंत्रणे वेदस्तत्त्वंतपोब्रह्मब्रह्मा
विप्रःप्रजापतिः उत्साहनेचहिंसायांसूचनेचापिगंधनं १ आतंचनंप्रतीवापजवनाप्यायनार्थ
के व्यंजनंलांछनंश्मश्रुनिष्ठानावयवेष्वपि ४ स्यात्कौलीनंलोकवादेयुद्धेपश्वहिपक्षिणं २
स्यादुद्यानंनिस्सरणेवनभेदेप्रयोजने ३ अवकाशेस्थितौस्थानंक्रीडादावपिदेवनं १ उत्थानं
पौरुषेतंत्रेसन्निविष्टोद्गमेपिच ३ व्युत्थानंप्रतिरोधेचविरोधाचरणेपिच १ मारणेमृतसंस्का
रेगतौद्रव्यार्थदापने निर्वर्तनोपकरणानुव्रज्यासुचसाधनं ० निर्यातनंवैरशुद्धौदानेन्यास

देतुबंधः स्यात्प्रकृत्यादि विनश्वरे मुख्यानुयायिनि शिशौ प्रकृतस्यानुवर्तने ५ विधुर्विष्णौ चंद्र
मसि परिच्छेदे बिलेवधिः २ विधिर्विधाने दैवेच २ प्रणिधिः प्रार्थने चरे २ बुद्धवृद्धौ पंडितेपि २
स्कंदः समुदयेपिच २ देशनदविशेषेब्धौ सिंधुर्ना सरिति स्त्रियां ४ विधा विधौ प्रकारेच २ स्ताभे
देहृते सिद्धः २ साधू रम्येपि च त्रिषु १ वधूर्जाया स्नुषा स्त्रीच १ सुधा लेपोमृतं स्नुही संधा प्रतिज्ञा
मर्यादा श्रद्धा संप्रत्ययः स्पृहा मधुमद्ये पुष्परसे क्षौद्रे दैत्यमधुकयोः चैत्रे वसंते जलाने सलिले
धनमस्यापि अतस्त्रिषु समस्तन्द्वौ पंडितंमन्यगर्विनौ ब्रह्मबंधुरधिक्षेपे निर्देशे १ अथावलंबि
तः बाधा निषेधे दुःखेपि २ ज्ञात चांद्रिसुताः बुधाः ३ अथ नोताः सूर्यवह्नी चित्रभानू २
भानू रश्मिदिवाकरौ २ भूतात्मानौ धातृदेहौ २ मूर्खनीचौ पृथग्जनौ २ ग्रावाणौ शैलपा
षाणौ २ पत्रिणौ शरपक्षिणौ २ मातुलानी भङ्गायां एनी चित्राखिर्वेग ३ मालिनी पुष्पव
त्यांच शिखिनौ वह्निवर्हिणौ प्रतियत्नो उभौ लिप्सोपग्रहौ २ अथ सादिनौ द्वौ सारथिहयारो
हौ २ वाजिनोश्वेषुपक्षिणः ३ कुलेप्यभिजनो जन्मभूम्यामपि २ अथ हायना वर्षार्चिर्व्रीहिभे

योगास्था २ प्रस्थोह्रीमानमानयोः २ प्राग्द्रविणयोर्ग्रंथा २ संस्थाधारेस्थितौमृतौ ३ अ
भिप्रायवशौछंदौ २ अब्दौजीमूतवत्सरौ २ अपवादौतुनिंदाज्ञे २ दायादौसुतबांधवौ २ पा
दारश्म्यंघ्रितुर्यांशा २ चंद्राग्न्यर्कास्तमोनुदाः ३ निवादोजनवादेपि १ षंडोजंबालशष्पयोः २
सागवेरुदितेत्रातर्याक्रंदोदारुणोरणे ३ स्यात्प्रसादेनुरोधेपि १ सूदःस्याद्व्यंजनेपिच १ गोष्ठा
ध्यक्षेपिगोविंदः १ हर्षेप्यामोदवन्मदः १ प्राधान्येराजलिंगेचवृषांगेककुदोस्त्रियां ३ स्त्रीसंवि
ज्ज्ञानसंभाषाक्रियाकाराजिनामसु ५ धर्मेरहस्युपनिषत् २ स्यादृतौवत्सरेशरत् २ पदंव्यव
सितित्राणःस्थानलक्ष्मांघ्रिवस्तुषु ६ गोष्पदंसेवितेमाने २ प्रतिष्ठाकृत्यमास्पदं २ त्रिष्विष्टम
धुरौस्वादू २ मृदूचातीक्ष्णकोमलौ २ मूढाल्पापटुनिर्भाग्याःमंदाःस्युः २ द्वौतुशारदौप्रत्यग्रा
प्रतिभौ २ विद्वत्प्रगल्भौविशारदौ २ दांताः शुद्धःव्यासोवस्त्वन्ययोधः २ उत्सेधःकायउ
न्नतिः १ पर्याहारश्चमार्गश्चविवधोवीवधौचतौ २ परिधिर्यज्ञियतरोःशाखायामुपसूर्यके २
बंधकंव्यसनंचेतःपीडाधिष्ठानमाधयः २ स्युःसमर्थननीवाकनियमाश्चसमाधयः २ दोषोत्पा

हृते त्रिषु २ श्वेतं रूप्येपि १ रजतं हेम्नि रूप्ये सिते त्रिषु १ त्रिष्वितः जगदिंगेपि १ रक्तं नील्या
दिरागे च १ अवदात सिते पीते शुद्धे ३ बद्धार्जुनौ सितौ २ युक्तेतिसंस्कृते मर्षिण्यभिनीतः
३ अथ संस्कृतं कृत्रिमे लक्षणोपेतेपि २ अनंतोनवधावपि १ ख्याते हृष्टे प्रतीतः १ अभिजा
तस्तु कुलजे बुधे १ विविक्तौ पूतविजनौ १ मूर्छितौ मूढसोच्छ्रायौ २ १ द्वौ चाम्लपरुषौ शु
क्तौ २ शितौ धवलमेचकौ २ सत्ये साधौ विद्यमाने प्रशस्तेभ्यर्हिते च सत् ५ पुरस्कृतः पूजि
तोरात्यभियुक्तेग्रतःकृते ३ निवातावाश्रयावातौ शस्त्राभेद्यं च वर्म यत् ३ जातोर्ध्वकप्रवृद्धाः
स्युरुच्छ्रिताः ३ उत्थितास्त्वमी वृद्धिमत्प्रोद्यतोत्पन्नाः आदृतौ सादरार्चितौ १ सामान्योत्पन्नयोः
जातं २ अहिजिच्छीपतिंद्रयोः २ सौप्तिकेपि प्रयातः १ अथावपातावनतावटौ २ समित्सभा
रणेप्यस्त्री १ व्यवस्थायामपि स्थितिः १ अमोलक्षप्रत्ययितौ २ नप्ता पुत्रजपुत्रयोः २ तोताः अ
र्थोभिधेयरैवस्तुप्रयोजननिवृत्तिषु ५ निपानागमयोस्तीर्थम् ऋषिजुष्टे जले गुरौ २ समर्थस्त्रि
षु शक्तिस्थे संबद्धार्थे हिते तु ३ त्रिषु दशमीस्थौ क्षीणरागवृद्धौ २ वेषीपदव्यापि २ आस्थानी यत्न

गुप्सिते २ अमासहसमीपेच २ कंचाशिरिणिचमूर्धनि २ इवेत्थमर्थयोरेवं २ नूनंतर्का
र्थनिश्चये २ तूष्णीमर्थेसुखेजोषं २ किंपृच्छायांजुगुप्सने २ नामप्रकाश्यसंभाव्यक्रोधो
पगमकुत्सने अलंभूषणपर्याप्तिशक्तिवारणवाचकं २ हुंवितर्केपरिप्रश्ने २ समया
न्तिकमध्ययोः २ पुनरप्रथमेभेदे २ निर्निश्चयनिषेधयोः २ स्यात्प्रबंधेचिरातीतेनिकटा
गामिकेपुरा ३ ऊर्यूररीचापिविस्तारेंगीकृतेत्रयं २१ स्वर्गेपरेपिलोकःस्वः २वार्ता
संभाव्ययोःकिल २ निषेधवाक्यालंकारजिज्ञासानुनयेखलु ४१ समीपोभयतःशीघ्र
साकल्याभिमुखेभितः ५ नामप्रकाशयोःप्रादुः २ मिथोन्योन्यंरहस्यपि तिरोंतर्धौतिर्य
गर्थे २ हाविषादशुगार्तिषु ३ अहहेत्यद्भुतेखेदे २ हिहेताववधारणे २ अव्ययेष्वने
कार्थवर्गः चिरायचिररात्रायचिरस्याद्याश्चिरार्थकाः २ मुहुःपुनःपुनःशश्वदभीक्ष्णमसकृ
त्समाः ८ द्राङ्गित्यंजसाह्नयासपदिसंद्रुतविद्रुते ६ बलवत्सुष्ठुकिमुतस्वत्यतीवचनिर्भ
रे ६ पृथग्विनान्तरेणर्तेहिरुङ्नानाचवर्जने २ यत्तद्यतस्ततोहेतौ २ असकल्येचकिंचन २

कदाचिज्जातुसाकंतुसार्धंसत्रासमंसह आनुकूल्यार्थकंप्राध्वं १ व्यर्थकेतुवृथामुधा २
आहोउताहोकिमुतविकल्पेकिंकिमूतच ६ तुहिचस्महवैपादपूरणे ६ पूजनीस्वती २ दि
ष्ट्याझ्रीत्य १ यदोषावचनक्तंचरजनाविति २ तिर्यगर्थेसाचितिरोप्य २ थसंबोधनार्थकाः स्युःप्या
ट्पाडंगहेहैभोःसमसमयानिकषाहिरुक् अतःकितेतुसहसा १ स्युःपुरःपुरतोग्रतः स्वा
हादेवहविदीने श्रौषड्वौषड्वषस्वधा ५ किंचिदीषन्मनागल्पे ३ प्रेत्यामुत्रभवांतरे यथा
यथातथैवैवं साम्यहोहीतिविस्मये २ मौनेतूष्णींतूष्णीकं २ सद्यःसपदितत्क्षणे २ दिष्ट्या
शमुपजोषंचेत्यानंदेथांतरेंतरा अंतरेणचमध्येस्युः ३ प्रसह्यतुहठार्थकं १ युक्तेद्वेसांप्रतं
स्थाने २ भीक्ष्णंशश्वदनारतं अभावेनह्यनोनापि ४ मास्ममालंचवारणे ३ पक्षांतरेचेद्य
दिच तत्वेत्वद्धाञ्जसाद्वयं २ प्राकाश्येप्रादुराविःस्यात् २ ओमेवंपरमंमते २ समंततस्तुप
रितःसर्वतोविष्वगित्यपि ७ अकामानुमतौकामं १ असूयोपगमेस्तुच १ ननुचस्याद्विरोधो
क्तौ १ कच्चित्कामप्रवेदने निष्षमंदुष्षमंगर्ह्ये २ यथास्वंतुयथायथं २ मृषामिथ्याचवितथे

यथार्थं तु यथातथं २ स्युरेवं तु पुनर्वै वेत्यवधारणवाचकाः ५ प्रागतीतार्थकं नूनमवश्यं
निश्चये द्वयं २ संवद्वर्षे ऽवरे त्वर्वाक् २ आमेवं स्वयमात्मना अल्पे नीचैः १ महदुच्चैः १ प्रायो भू
म्नि १ द्रुते शनैः १ सना नित्ये १ बहिर्बाह्ये १ स्मातीते १ अस्तमदर्शने २ अस्ति सत्त्वे १ रुषोक्तौ
तु १ ऊं प्रश्ने ऽनुनये त्वपि १ तर्के स्वित्स्या २ दुषा राते २ वमाने १ नमो नतौ १ पुनरर्थेऽङ्ग १ निंदा
यां दुष्टु १ सुष्टु प्रशंसने सायं साये १ प्रगे प्रातः प्रभाते निकषान्तिके १ परुत्परार्यैषमोऽब्दे पूर्वे
पूर्वतरे यति २ अद्यात्राह्नि १ अथ पूर्वेऽह्नीत्यादौ पूर्वोत्तरापरात् तथाधरान्यान्यतरेतरात्पूर्वे
द्युरादयः ० पूर्वेऽहि वर्षे गतात्पूर्वे त्तरे वर्षे परुत् २ यति गच्छति वर्तमाने वर्षे ऐषमः उभयद्यु
श्चोभयेद्युः २ परे त्वह्नि परेद्यवि १ ह्यो गते १ नागतेऽह्नि श्वः १ परश्वस्तु परेऽहनि १ तदा तदा
नीं २ युगपदेकदा २ सर्वदा सदा २ एतर्हि संप्रतीदानीमधुना सांप्रतं तथा ५ दिग्देश
काले पूर्वादौ प्रागुदक्प्रत्यगादयः ३ अव्ययवर्गः सलिंगशास्त्रैः सन्नादिकृत्तद्धितसमा
सजैः अनुक्तैः संग्रहे लिंगं संकीर्णवदिहोन्नयेत् लिंगशेषविधिर्व्यापी विशेषैर्यद्यबाधितः

स्त्रियामीदृग्विनाचैवं सयोनिप्राणिनामपि नागविष्णुद्विषावल्लीवीणादिप्रमुखस्त्रीक्रियां
अदंनैर्हिंगुरेकार्थी नसपञ्चपुगादिभिः नाल्कृदेयेनिकपुत्राः वैरमैथुनकादिवत् स्त्रीभा
वादावनिक्तिनवलाउप न्यू त्रिजं दुःष्पाः १२ उणादावनिष्टरीश्च २ स्यर्ध्दूउःत्रंचलंस्थि
रं ७ नाक्रीडायांप्रदृरणं चेन्मोक्षोपाल्लवाणादिक वज्रोज्जस्मक्रियायांचेद्दंडपातदिफाल्गु
नी श्यैनंपाताचमृगयानैलंपातास्वदेतिदिक स्त्रीस्याकाविन्नरणाल्यादि विलापचयेयदि
श्यैनंपाताचमृगया लंकाशेफालिकाटीकाधातकीपञ्जिकाढकी सिध्रकाशारिकादिका
प्राचिकोल्कीपिपीलिका तिंडकीकणिकाभंगिस्तभंगाम्नूचिमाठयः पिछाविर्तडाकाकिण्यः
तूर्णिंशाल्मीकुणीदरत् मानिःकंथानदाकंदीनाभीराज्ञसभापिच गल्लरीवञ्चरीपारीफागलञ्च
सिघला लालालिंलाचगंडूषाहृधमीवमसीसमी इतिस्त्रीलिंगविशेषाः पुंस्त्वेस्वभेदा
तुवराःसपर्यायाःसुरासुराः स्वर्गयादिमेघाब्धिद्रुकालासिशरादयः करदंतोष्ठदोर्दंतकंठ
केशस्तनाः अद्राहांताःदोडभेदाः राश्रंतं प्रागसंख्यकाः श्रीवेष्टाद्याश्चनिर्यासाः असन्नन्ता

अभिधाना कण्ठोष्ठवर्जत्तवस्थानिदिन्वान्तरविरामकाः कषणभमरोमान्तायथदंताश्रमीश्र
ध पधनयसटोपांत्याः गोत्राख्याश्चरणाह्वयाः नाम्न्यकर्तरिभावेव घजलनव्रह्णाथुचः ल्युः
कर्त्तरिमनिज्भावे किघोःकिप्राविंतोत्पतः द्वंद्वैकत्वाव्ययीभावसमाहृते कोतःस्येऽड
पर्यायपूर्वैयपःपूर्वकोपिच वटकश्चानुवाकश्चरलकश्चऊडंगकः पुंवोल्मुखःसमुद्गश्चविटप
हधुरा कोदरघटदृहूश्चपिंडगोडपिचंडवत् गडुःकरंडोलगर्दोवरंडश्चकिणोगुणः दृ
तिसीमंतहरितोरोमंथोद्गीथबुद्बुदाः कासमर्दोर्बुदःकुंदःफेनःस्तूपःसयूपकः आतपःक्षत्रिये
नाभिःकुणपःक्षुरकेदराः पूरस्तरश्चकाश्चगोलहिंगुलपुद्गलाः वेतालमल्लभल्लाश्चपुरो
डाशोपिपट्टिसः कुल्माषोरमसश्चैवसकटाहःपतद्ग्रहः इतिपुंलिंगविशेषाः द्वितीयेवत्नी
येन्यश्चनपुंसके त्वारायपर्णश्चश्वहिमंदकं पीतोस्रमांसरुधिरमुखाक्षिद्रविणंबलं फल
हेमशुल्वलोहसुखदुःखशुभाशुभं जलपुष्पाणिलवणंव्यंजनान्यनुलेपनं कोधमनासं
ख्यान्यावाप्रथुतेवनान् वक्कमसिरमसत्वेनंयदनांनलमनद्भिश्रानामनोपधंशिहंराबुमावत्स

व्ययान्वितं पात्राद्यदंतैरेकार्थो द्विगुर्लक्ष्यानुसारतः द्वंद्वैकत्वाव्ययीभावौ पथिन्संख्याव्य
यात्परः षष्ट्याछायावहूनांचेत्समासेसंहतौसभा शालार्थापिपराराजमनुष्यार्थादराज
कात् दासीसभंनृपसभंरक्षःसभमिमादिशः उपज्ञोपक्रमांतश्चतदादित्वप्रकाशने को
पज्ञकोपक्रमादिकंथोशीनरनामसु भावेकृण क्वचित्स्त्वान्येसमूहेभागकर्मणोः अदंतप्र
त्ययाःपुण्यसुदिनाभ्यांपरेत्वहः क्रियाव्ययानांभेदकान्येकत्वेपिउक्षतेववके चोद्यपिंछशृंग
स्थूणंकिरीटंमर्मयोज्ञने राजसूयंवाजपेयं गद्यपद्येकृतौकवेः माणिक्यभाष्यसिंदूरचीरचीव
रपंजरं लोकायतहरितालविदलस्थलवाल्हवं इतिनपुंसकलिंगविशेषः पुंनपुंसकयोःशे
षो वर्चपिण्याकपिंटकाः मोदकलंडकष्टकःशावकःकवचोर्बुदः पातकेद्योगवरकातमाला
मलकानडाः ऊष्टंमेडंपीधवस्तंतुडितंतेमऊहिमे संगमंशातमानेदशबलाव्ययताडवं
कविकंकेदकार्पासंपारावारश्रृगंधरं स्थपग्रीवपात्रीयंषूषंचसमाचक्कासे अर्धचादोहना
दीनांमस्त्वाद्यंवैदिकंध्रुवं तन्नोक्तमिहलोकेपि तश्चेदस्त्यस्तुशेषवत् पुंनपुंसकलिंगे विशे

ष ॥ स्त्रीपुंसयोरपत्यान्ताद्विचतुष्पट्पदोरगाः स्त्रीपुंलिंगविशेषः द्वयोर्भावक्रिययोः ष्यञ्क्वचि
च्च वुञ्प्रकीर्तितः औचित्यमौचिती मैत्री मैत्र्यं वुञ्प्रागुदाहृतं षष्ठ्यन्तप्राक्पदा सेनाच्छायाशालासु
रानिशा स्याद्वा नृसेनं श्वनिशं गोशालमितरे च दिक् अर्वन्नतोन्तरपदो दिग्द्वन्द्वः पुंसि न ऋत्वक्
स्त्रीनपुंसकविशेषः त्रिषु पाटी कुटी वाटी पटी कुवल दाडिमौ स्त्रीलिंगविशेषः परलिंगं स्वप्रधा
ने द्वंद्वे तत्पुरुषेपि तत् अर्थान्ताः प्राद्यलंप्राप्तापन्नपूर्वाः परोपगाः तद्धितार्थे द्विगुः संख्यासर्वसु
व्यनन्तकाः अन्यार्थे क्यमटिड्डाम्नामन्नेयात ड्दाहृतिः गुणद्रव्यक्रियायोगोपाधिभिः परगामि
नः कृताः कर्तर्यसंज्ञायां कृत्याः कर्तरि कर्मणि अणाद्यन्तास्तेन रक्ताद्यर्थे नानार्थभेदकाः कतिसं
नास्त्रिषु समा युष्मदस्मत्तिङव्ययं परं विरोधे शेषं तु ज्ञेयं शिष्टप्रयोगतः इत्यमरसिंहविरचिते
नामलिंगानुशासने संग्रहवर्गः ॥ समाप्तश्चायं अमरकोशः संवत् ३८ कार्त्ति ६ बुधे
कश्मीरमंडले पंडित कृपालेकेन लिखितं शुभमस्तु लेखकपाठकश्रोतृणाम् ॥ ॥